

Milieueffectrapport Bedrijventerrein IBF

Gemeente Heerenveen

projectnr. 184775

revisie 03

september 2009

Opdrachtgever

Gemeente Heerenveen

Ontwikkelteam Nieuw

Postbus 15.000

8440 GA HEERENVEEN

datum vrijgave

17 september 2009

beschrijving revisie 03

Definitief

goedkeuring

E. Koomen

vrijgave

H.A.M. van de Wetering

oranjewoud

	Inhoud	Blz.
	Samenvatting	3
1	Inleiding en achtergrond	21
1.1	Algemeen	21
1.2	Procedure en besluitvorming	23
1.3	Leeswijzer	24
2	Doel en achtergrond	25
2.1	Doel van het voornemen	25
2.2	Doel van het MER	25
2.3	Achtergrond, aanbod en vraag	25
3	Beleid, wet- en regelgeving	31
3.1	Integrale beleidskaders	31
3.2	Sectorale beleidskader en wet- en regelgeving	33
4	Huidige situatie en autonome ontwikkeling	41
4.1	Algemeen	41
4.2	Bodem en water	42
4.3	Landschap, cultuurhistorie en archeologie	45
4.4	Natuur	48
4.5	Verkeer en vervoer	50
4.6	Kabels en leidingen	52
4.7	Woon- en leefmilieu	52
5	Voorgenomen activiteit en alternatieven	55
5.1	Inleiding	55
5.2	Integrale herziening van het bestemmingsplan	56
5.2.1	<i>Interne zonering en geluidszonering</i>	56
5.2.2	<i>Veranderingen in de bedrijvenlijst</i>	58
5.3	Inrichting en beeldkwaliteit	63
5.4	Overige uitgangspunten	65
5.5	Alternatieven	70
6	Effectbeschrijving en beoordeling	73
6.1	Algemeen	73
6.2	Landschap	73
6.2.1	<i>Landschapelementen (plangebied)</i>	73
6.2.2	<i>Landschapstructuur en identiteit(studiegebied)</i>	74
6.2.3	<i>Beoordeling landschap</i>	75
6.3	Cultuurhistorie en archeologie	75
6.4	Natuur	75
6.5	Bodem en water	78
6.5.1	<i>Aardkundige waarden en verstoring van bodemprofiel en opbouw</i>	78
6.5.2	<i>Bodemkwaliteit</i>	78
6.5.3	<i>Grondwaterkwantiteit</i>	79
6.5.4	<i>Grondwaterkwaliteit</i>	79
6.5.5	<i>Kwantiteit oppervlaktewater</i>	79
6.5.6	<i>Kwaliteit oppervlaktewater</i>	80

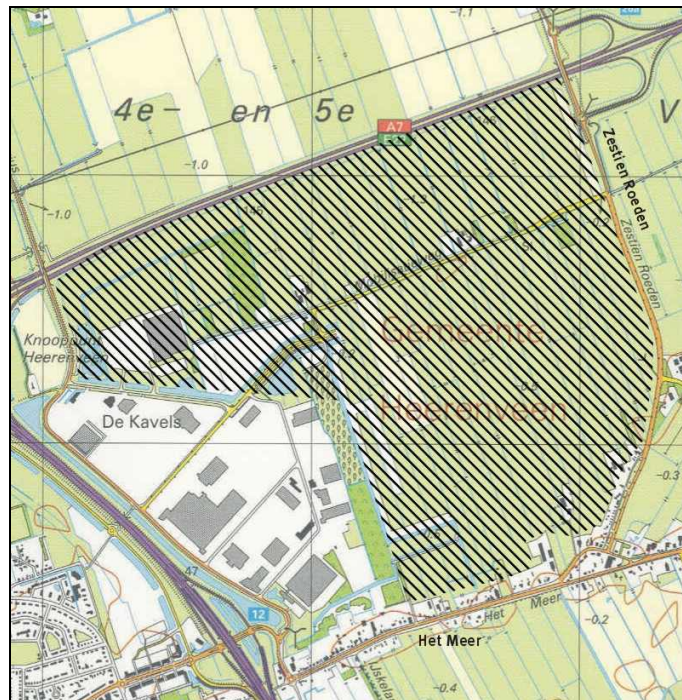
6.5.7	<i>Afvalwater</i>	80
6.5.8	<i>Beoordeling bodem en water</i>	80
6.6	Ruimtegebruik	80
6.7	Verkeer en vervoer	82
6.8	Woon- en leefmilieu	87
6.9	Duurzaamheid en energie	91
7	Overzicht effectbeoordeling en ontwikkeling MMA	93
7.1	Overzicht effectbeoordeling	93
7.2	Vergelijking en ontwikkeling van het MMA	96
8	Leemten in kennis en informatie	97
9	Evaluatieprogramma	99
Literatuur		101
Bijlage 1: Mogelijk m.e.r.-plichtige of m.e.r.-beoordelingsplichtige bedrijven		103
Bijlage 2: Memo geluid		115

Samenvatting

1 Inleiding

Bestaand bestemmingsplan Internationaal Bedrijvenpark Friesland

Het IBF was in eerste aanleg een bedrijventerrein van de provincie Fryslân en de gemeente gezamenlijk, bestemd voor internationale bedrijven. Het IBF was gedacht als een bedrijventerrein met kavels van minimaal 10 ha en een maximale bebouwingsverhardingspercentage van 40% voor een perceel.

Figuur S1: Het plangebied in detail.

Het voornemen

Het bestemmingsplan dient te worden aangepast om een nieuw bedrijventerrein te creëren met als doel extra ruimte vrij te maken voor de vestiging en uitbreiding van bedrijven in de segmenten 'modern/gemengd' en 'transport en logistiek'. Binnen de genoemde segmenten streeft de gemeente naar diversificatie. Dit wil zeggen dat de gemeente streeft naar een bedrijventerrein met een brede doelgroep.

Belangrijke uitgangspunten voor het nieuwe IBF bedrijventerrein zijn:

- Stimuleren van duurzaamheid: het terrein dat de gemeente oorspronkelijk voor ogen had was aangemerkt als een duurzaam bedrijventerrein. Deze ambities zullen ook worden meegenomen bij de invulling van het IBF (nieuwe stijl).
- Intensief ruimtegebruik: ruimte is schaars en Heerenveen is daarnaast omgeven door waardevolle landschappen. Concentratie van bedrijven en combinatie van functies zijn belangrijke aandachtspunten om de uitbreiding van het stedelijk gebied te beperken.
- Besloten is de normen van minimaal 10 hectare en het maximale bebouwingsverhardingspercentage van 40% voor een perceel los te laten (uitgangspunten vigerend bestemmingsplan).

- Goede ontsluiting: de bereikbaarheid van Heerenveen is een belangrijke vestigingsfactor voor bedrijven. Voor nieuwe bedrijventerreinen is dit dan ook een belangrijke voorwaarde.
- Het beeldkwaliteitsplan voor het IBF (nieuwe stijl) geldt als uitgangspunt voor het uiterlijke aanzien van het terrein.
- Wijziging van de toegestane bedrijfscategorieën (t.o.v. het IBF (oude stijl)).

Milieueffectrapportage

Besluit-MER

Omdat het nieuwe bestemmingsplan betrekking heeft op de aanleg van een bedrijventerrein met een oppervlakte van meer dan 150 ha (namelijk 250 hectare bruto) dient voor de besluitvorming over het bestemmingsplan een zogenaamd besluit-MER te worden opgesteld.

Plan-MER

Aangezien het bestemmingsplan het kader vormt voor nieuwe bedrijven die m.e.r.-plichtig of m.e.r.-beoordelingsplichtig kunnen zijn, kan het voorliggende MER ook worden aangemerkt als een plan-MER.

Procedure

De m.e.r.-procedure is gestart met het uitbrengen van de startnotitie (vastgesteld door het college van B&W op 27 mei 2008). Daarin heeft de initiatiefnemer aangegeven wat hij van plan is te gaan doen. Burgemeester en Wethouders van de gemeente Heerenveen zijn initiatiefnemer van de wijziging van het bestemmingplan ten behoeve van het nieuwe bedrijventerrein. Nadat de startnotitie bekend is gemaakt, heeft iedereen in het kader van de inspraak de mogelijkheid gekregen om aan te geven welke onderwerpen naar zijn/haar mening in het milieueffectrapport aan de orde moeten komen. De inspraakperiode heeft gedurende 6 weken plaatsgevonden. Tijdens deze periode heeft het bevoegd gezag ook aan de Commissie voor de m.e.r. en de wettelijke adviseurs advies over de inhoud van het op te stellen MER gevraagd. Het bevoegd gezag is de gemeenteraad van de gemeente Heerenveen.

De Commissie m.e.r. heeft bij het opstellen van haar advies rekening gehouden met de naar aanleiding van de Startnotitie binnengekomen reacties. Het advies van de Commissie m.e.r. is naar het bevoegd gezag gestuurd. Het bevoegd gezag heeft mede op basis van het advies van de Commissie m.e.r. op 28 oktober 2008 de richtlijnen vastgesteld waar de inhoud van het MER aan moet voldoen zijn.

Op basis van de richtlijnen is vervolgens het MER opgesteld. Nadat de initiatiefnemer het MER heeft aangeboden aan het bevoegde gezag, toetst het bevoegd gezag of het MER voldoet aan de richtlijnen. Als het bevoegde gezag positief oordeelt, aanvaardt ze het MER als basis voor verdere besluitvorming. Na de aanvaarding brengt het bevoegde gezag het MER samen met het gewijzigde bestemmingsplan in de inspraak door het ter visie te leggen (6 weken). Tevens vraagt het bevoegde gezag een toetsingsadvies aan de Commissie voor de m.e.r.

2 Doel en achtergrond

Doel van het voornemen

Doel van het voornemen is de volledige herziening van het bestaande bestemmingsplan, teneinde de realisatie van een bedrijventerrein, gericht op een brede doelgroep van bedrijfs categorieën, mogelijk te maken. Het gaat daarbij met name om ruimte voor de sectoren transport/distributie en modern/gemengd.

Doel van het MER

De centrale doelstelling van het MER is om de mogelijke milieueffecten van de voorgenomen herziening van het bestemmingsplan in kaart te brengen, zodat milieubelangen bij de besluitvorming door het bevoegd gezag op volwaardige wijze meegewogen kunnen worden.

Behoefte

Diverse in het verleden uitgevoerde onderzoeken maken duidelijk dat er behoefte is aan kavels op het IBF. Dit blijkt ook uit de aantallen reeds verkochte kavels. De gevolgen van de economische ontwikkeling zijn nog niet zichtbaar. Er is geen sprake van een verminderde belangstelling voor kavels op het IBF. De verwachting is dat in de nabije toekomst wel sprake zal zijn van een afnemende vraag. Om deze reden wordt opnieuw gekeken naar de exploitatieopzet van het IBF. In de nieuwe berekeningen wordt voor de komende jaren rekening gehouden met een lagere kaveluitgifte.

3 Beleid, wet- en regelgeving

IBF

In diverse relevante provinciale en (inter)gemeentelijke beleidsnota's wordt rekening gehouden met de herbestemming van het IBF. Door deze herbestemming is de ontwikkeling van het bedrijventerrein Klaverblad Noordoost voorlopig niet aan de orde.

Sectoraal beleid/wet- en regelgeving

In het MER wordt het relevante sectoraal beleid en wet- en regelgeving in beschouwing genomen met daarbij de relevantie voor het IBF. Aan de orde komen onder andere water, archeologie, cultuurhistorie, landschap, verkeer en vervoer en verschillende andere milieuaspecten.

4 Huidige situatie en autonome ontwikkeling

Algemeen

Er is binnen het kader van het vigerende bestemmingsplan reeds een groot deel van het terrein ingericht. Deze inrichting betreft de wegenstructuur en het aanleggen van bufferzones/overgangszones aan de randen van het terrein (zie paragraaf 4.2). Deze structuurbepalende elementen zijn uitgangspunt voor zowel het 'oude' IBF als het 'nieuwe' IBF. Hiernaast zijn er doormiddel van onder andere artikel 19 procedures (oude Wet Ruimtelijke Ordening) bedrijven reeds in ontwikkeling/ontwikkeld die passen in de nu voorgestelde herziening van het bestemmingsplan.

Hieronder volgt een kort overzicht van de huidige situatie aangaande de ontwikkeling en opvulling van het plangebied:

- Het gebied is voor een groot deel bouwrijp gemaakt conform het vigerende bestemmingsplan;
- Er heeft zich destijds één bedrijf gevestigd onder de voorwaarden van het vigerende bestemmingsplan;
- Inmiddels is dit bedrijf vertrokken en hebben de bedrijfsgebouwen een functie gekregen die aansluit op de uitgangspunten van het nieuw op te stellen bestemmingsplan;
- In de bufferzone aan de zuidzijde van het bedrijventerrein is in 2007 op basis van een artikel 19 procedure parkeergelegenheid gerealiseerd (1.200 plaatsen) in verband met de uitbreiding van het Abe Lenstrastadion.
- Er zijn aan 26 bedrijven bouwvergunningen verleend voor de bouw van circa 50 bedrijfspanden (situatie juli 2009);
- De ontsluiting naar de A7 en de A32 is gerealiseerd;
- De interne hoofdwegenstructuur is gerealiseerd;
- Het watersysteem is aangepast aan het bedrijventerrein. Er zijn reeds sloten gedempt en de aanvoer van water vanaf de Tjonger is gerealiseerd.

Aangezien deze elementen reeds gerealiseerd zijn of op het moment van schrijven van dit MER in uitvoering zijn, zijn zij meegenomen in de beschrijving van de huidige situatie.

Er is derhalve een tweedeling gemaakt in de beschrijving van de referentiesituatie voor dit MER:

- een situatie waarin het plangebied zich ontwikkelt tot bedrijventerrein volgens het vigerende bestemmingsplan ('oude' IBF);
- een situatie waarin de huidige feitelijke situatie als uitgangspunt wordt genomen zonder de ontwikkeling van het plangebied als bedrijventerrein (stand-still).

Bodem en water

De kwaliteit van de bodem, grondwater en oppervlaktewater zijn in het algemeen goed. Centraal in het gebied is één perceel (voormalige stortlocatie) waar bij bestemmingswijziging dan wel ingebruikname van het terrein bodemsanering noodzakelijk zal zijn.

Landschap, cultuurhistorie en archeologie

Het plangebied maakt deel uit van het veenpolderlandschap. Het wordt gekenmerkt door grootschaligheid, openheid en de strokenverkaveling. Dit landschap bestaat overwegend uit weidegebied met verspreid in het landschap kleine bospercelen, die veelal gekoppeld zijn aan een ontginningsbasis. De beplanting bestaat verder uit wegbeplanting en erfbeplanting.

In de huidige situatie is de openheid van het landschap ingeperkt door de inmiddels reeds ontwikkelde bedrijven op het terrein. De openheid kan op dit moment eigenlijk alleen nog in het zuid- en noordoostelijke deel van het plangebied ervaren worden.

Ten aanzien van archeologie bleek uit onderzoek (2005) dat de oorspronkelijke bodemvorming op en rond de dekzandkoppen in het gebied plaatselijk nog intact was. Er zijn sporen van houtskool aangetroffen. Op basis hiervan heeft een verdichtend booronderzoek plaatsgevonden en later op één locatie een proefsleuvenonderzoek.

Onderzoek op verschillende locaties brachten aan het licht dat aangetroffen houtskoolresten zeer waarschijnlijk ontstaan is tengevolge van latere menselijke activiteiten in het veengebied. Het heeft geen samenhang met prehistorische bewoning van het dekzandlandschap. Ook het proefsleuvenonderzoek (2008) heeft geen archeologische grondsporen of vondsten opgeleverd.

Natuur

Omgeving

Het plangebied maakt geen deel uit van de gebieden in het kader van de Natuur- beschermingswet en de EHS (Ecologische Hoofd Structuur). In het bredere studiegebied wordt op vijf kilometer ten noorden van het plangebied het Vogelrichtlijngebied de Deelen aangetroffen. Het Habitatrichtlijngebied De Rottige Meenthe en Brandemeer ligt op tien kilometer ten zuidwesten van het plangebied. Gezien de relatief grote afstand en het landgebruik van tussengelegen gebieden bestaan er geen ecologische relaties tussen het plangebied en deze Vogel- en Habitatrichtlijngebieden.

Flora en fauna plangebied

Er is met name in de periode 2004/2005 veel natuuronderzoek uitgevoerd voorafgaand aan de daadwerkelijke inrichting (vooral de infrastructuur) van het gebied. De belangrijkste conclusies van deze onderzoeken zijn beschreven in de hoofdtekst van het MER. Aangezien het plangebied reeds in ontwikkeling is genomen mag verwacht worden dat verschillende aangetroffen soorten niet meer voorkomen in het plangebied. Er is onder andere reeds gestart met het dempen van sloten en inrichten van de bufferzones. In dit kader is ook een ontheffing aangevraagd en verleend ten aanzien van de Kleine Modderkruiper.

Opgemerkt wordt dat in de zuidoosthoek van het plangebied de streng beschermde Poelkikker is gevonden (2005). De Poelkikker heeft een duidelijke voorkeur voor kleinere, vegetatierijke en voedselarme wateren en snel opwarmende wateren. Met name de waterkwaliteit is van belang. De soort wordt daarom in Fryslân vooral aangetroffen in wateren waar sprake is van optredende kwel of waar door de invloed van grondwater een goede waterkwaliteit heerst. Mede op grond hiervan is de bufferzone in de zuid-zuidoost hoek van het terrein vergroot en wordt zo rekening gehouden met het bestaande voortplantings- en leefgebied van de Poelkikker.

Verder blijkt uit recente informatie (2007) dat de Groene Glazenmaker (een libel) voorkomt in de watergangen langs het westelijk deel van de Venus. Het betreft een zwaar beschermde soort (tabel 3 Flora en faunawet). Het gaat hierbij om watergangen waar geen inrichtingsmaatregelen meer plaatsvinden. De Groene glazenmaker is in zijn voortbestaan afhankelijk van de waterplant Krabbescheer. Om de Groene Glazenmaker te beschermen voert de gemeente specifieke beheermaatregelen uit die gericht zijn op behoud van de Krabbescheer.

Verkeer en vervoer

Het plangebied wordt ontsloten via de aansluiting van de Saturnus op de A7 (afslag 26A) en via de aansluiting van de Mercurius op de A32 (afslag 12). Het plangebied wordt ook ontsloten naar de verlengde K.R. Poststraat bij de ongelijkvloerse kruising bij de A32. De afslag vanaf de A7 vormt de primaire ontsluiting van het IBF.

Voor fietsverkeer is het IBF bereikbaar vanuit de dorpen ten noorden van de A7, vanuit De Knipe via de fietspaden naar en door bedrijventerrein de Kavels en vanuit de plaats Heerenveen via een onderdoorgang onder de A32 een paar honderd meter ten noorden van de (niet gelijkvloerse) kruising A32/K.R.Poststraat.

Langs de Saturnus en Mercurius zijn voorzieningen voor fietsers en voetgangers voorzien (en reeds gerealiseerd).

Uit onderzoek blijkt dat in de huidige situatie zich binnen het plangebied geen knelpunten voordoen. Buiten het plangebied zijn wel enkele knelpunten aanwezig in de spitsperiode. Het betreffen:

- Aansluiting K.R. Poststraat-Stadionweg;
- Knooppunt Heerenveen A7/A32;
- Aansluiting Oranje Nassaulaan Stadionweg;
- Rotonde Rottumerweg- B.Falkenaweg;
- Rotonde aansluiting A7-Weinmakker zuid.

In de directe omgeving van het plangebied zijn verschillende ruimtelijke ontwikkeling in gang gezet die invloed hebben op het aantal verkeersbewegingen. Voorbeelden hiervan zijn; uitbreiding stadion, woningbouwontwikkeling Skoatterwald, Ontwikkeling Centrum-Breed. Dit leidt tot een toename van verkeersbewegingen in de directe omgeving van het plangebied.

Kabels en leidingen

Een hogedruk aardgastransportleiding is gelegen aan de noordzijde in het plangebied langs de A7. Hiermee wordt rekening gehouden.

Woon- en leefmilieu

Geluid

Een gedeelte van het plangebied heeft in de huidige situatie nog een agrarische functie. Mogelijke geluidshinder wordt veroorzaakt door de A32 en A7 en het bedrijventerrein De Kavels.

De lintbebouwing langs het Meer (behorende bij het dorp De Knipe) wordt aangemerkt als gevoelig object.

De gemeente Heerenveen heeft een milieubeleidkaart in ontwikkeling. In dit kader zijn de geluidcontouren inzichtelijk gemaakt.

Lucht

Onderzoek is uitgevoerd waarmee de concentraties luchtverontreinigende stoffen in beeld zijn gebracht zonder en met de ontwikkeling van het Internationaal Bedrijvenpark Friesland. Uit dit onderzoek blijkt dat voldaan wordt aan de van toepassing zijnde normen.

Externe veiligheid

In het kader van externe veiligheid zijn voor het plangebied IBF de volgende risicobronnen van belang:

- Hogedruk aardgastransportleiding gelegen aan de noordzijde in het plangebied langs de A7;
- Transport gevaarlijke stoffen over de A7;
- Risicovolle inrichtingen:
 - buiten IBF: gelegen op het industrieterrein De Kavels
 - binnen IBF: BEVI-inrichtingen (LPG-stations en Ammoniakkoeleinstallaties)

5 Voorgenomen activiteit en alternatieven

Zonering algemeen

In het vigerende bestemmingsplan is het plangebied ingedeeld in verschillende klassen.

- Klasse I is bestemd voor bedrijven in de milieucategorieën 1 tot en met 4 (VNG brochure 'bedrijven en milieuzonering'), zoals vermeld in de bedrijvenlijst.
- Klasse II is bestemd voor bedrijven in de milieucategorieën 1 tot en met 5 (VNG brochure 'bedrijven en milieuzonering'), zoals vermeld in de bedrijvenlijst.
- Klasse III is bestemd voor bedrijven in de milieucategorieën 1 tot en met 5 (VNG brochure 'bedrijven en milieuzonering'), alsmede organisch-chemische grondstoffenfabrieken, zoals vermeld in de bedrijvenlijst.

Het onderscheid tussen de klassen is bedoeld om hinder voor woongebieden in de omgeving te beperken. In de zone tot 500 m van de bestaande woonbebouwing langs Het Meer, de Zestienroeden en nabij Terband zijn alleen relatief minder milieuhinderlijke bedrijven toegestaan. Het gebied met aanduiding "klasse II" ligt op een grotere afstand (minimaal 500 m) van de woonbebouwing. Eén type bedrijf is volgens het vigerende bestemmingsplan alleen op een afstand van meer dan 1 km van de woonbebouwing (de zone met aanduiding "klasse III") toegestaan. Dit betreft organisch-chemische bedrijven. In het nu voorgestelde bestemmingsplan vervalt deze Klasse III.

Verder wordt de zonering in het nieuwe bestemmingsplan in principe gehandhaafd. Voor een deel van deze zone wordt de vestiging van perifere detailhandel in auto's, campers en motoren mogelijk gemaakt. Een belangrijke verandering is verder dat een deel van de zone "klasse I" nu is vervangen door de (verbrede) bufferzone langs Het Meer en de Zestienroeden. Hier mogen zich geen bedrijven vestigen.

De bedrijvenlijst is echter wel aanmerkelijk veranderd, terwijl ook de bebouwingsdichtheid veel groter zal zijn dan in het vigerende bestemmingsplan is voorzien.

Geluidzonering

De geluidzonering zoals bepaald voor het 'oude IBF' blijft gehandhaafd. Rekening houdend met deze zone(klasse)-indeling is een zonekaart gemaakt. Deze geeft de grens waarbuiten de geluidbelasting de voorkeursgrenswaarde van 50 dB(A) niet mag overschrijden. Door de gemeente is akoestisch onderzoek uitgevoerd om na te gaan of de gewenste ontwikkeling (wijziging bedrijvenlijst en bebouwingsdichtheid) wel mogelijk is binnen de geldende geluidzoneringskaart. Geconcludeerd is, dat de mogelijke bedrijven binnen de zonelijn in principe voldoende geluidruimte hebben.

Veranderingen in de bedrijvenlijst

Om aan te sluiten bij de vraag naar bedrijventerreinen wordt het huidige bestemmingsplan herzien. Zoals weergegeven in de startnotitie gaat het voorkeursalternatief van de initiatiefnemer, naast het loslaten van de perceelsgrootte en het verhogen van het maximale bebouwingspercentage, uit naar een aanpassing van de bedrijvenlijst.

In de startnotitie voor dit MER is als bijlage een bedrijvenlijst opgenomen die als uitgangspunt heeft gefungeerd voor het bepalen van het voorkeursalternatief. Voor het voorliggende MER is van belang te beschrijven wat deze aanpassingen voor mogelijke milieueffecten heeft.

Om dit na te gaan is allereerst een analyse uitgevoerd van de bedrijvenlijsten in het geldende bestemmingsplan en de bijlage 2 van de startnotitie.

In stap 1 van deze analyse is op een rij gezet welke typen m.e.r.-(beoordelings-)plichtige bedrijven nu zijn toegestaan en welke volgens het voorgenomen bestemmingsplan zullen worden toegestaan. Bijlage 1 van het voorliggende MER geeft hiervan het overzicht. Een aantal van de typen bedrijven zijn in de VNG- brochure ingedeeld in milieuklasse 5 (5.1-5.3), maar in het overzicht staan ook veel relatief grote bedrijven van een type dat gemiddeld genomen in een minder milieuhinderlijke categorie (milieucategorie 3 of 4) valt. In de bijlage is ook aangegeven of de betreffende bedrijfstypen wel of niet voorkomen op de lijst van mogelijke bedrijven bij het vigerende bestemmingsplan. Bovendien is één type bedrijf toegevoegd dat op basis van het nieuwe bestemmingsplan zal worden toegestaan in aanvulling op de lijst uit de startnotitie. Dit betreft bio-energie-installaties. De vergelijking van de bedrijvenlijsten heeft geen m.e.r. -(beoordelings-)plichtige bedrijven opgeleverd, die nu wel zijn toegestaan maar op basis van het voorgestelde bestemmingsplan niet. Er zijn dus wel bedrijfstypen toegevoegd, maar geen typen afgevallen.

In stap 2 van de analyse is voor de verschillende soorten van mer-(beoordelings-)plichtige bedrijven (activiteiten) nagegaan wat in het algemeen de belangrijkste milieueffecten zijn. Dit is gebaseerd op de publicatie "Bedrijven en milieuzonering" en de toelichtingen bij het besluit milieueffectrapportage.

De resultaten van deze analyse zijn in het MER weergegeven in een grote tabel. Het blijkt dat in veel gevallen de volgende milieuaspecten aandacht verdienen:

- de kans op geur-, geluid- of stofhinder; soms ook de kans op visuele hinder;
- gevaar (externe veiligheid);
- effecten die samenhangen met de verkeersaantrekkende werking.

Een ander punt dat is gerelateerd aan de ligging en de mogelijke invloed op de omgeving, is de mogelijke invloed op de (grond-)waterhuishouding (verdroging, invloed op de natuur). Dit komt specifiek naar voren doordat de in eerste instantie gehanteerde bedrijvenlijst grondwaterwinning mogelijk zou maken.

Op basis van deze gegevens heeft de gemeente besloten de voorkeursbedrijvenlijst aan te passen. Hiermee vervalt in het nieuwe bestemmingsplan een aantal (potentieel) milieuhinderlijke bedrijven. Dit betreft:

• Zuivelfabrieken met gedroogde en geconcentreerde producten (i.v.m. geluid)
• Suikerfabrieken (i.v.m. geur)
• Verwerking van cacaobonen en vervaardiging van chocolade en suikerwerk: p.o. > 2.000 m ² (i.v.m. geur)
• Anorganische chemische grondstoffen, vallend onder “post-Seveso-richtlijn” (i.v.m. geur)
• Organische chemische grondstoffen, vallend onder “post-Seveso-richtlijn” (i.v.m. geur en gevaar)
• Kunstharsenfabrieken (i.v.m. geur)
• Landbouwchemicaliën (i.v.m. gevaar)
• Cementfabrieken (i.v.m. geluid)
• Tank- en reservoirbouwbedrijven: p.o. >= 2.000 m ² (i.v.m. geluid)
• Grofsmederij, anker- en kettingfabrieken: p.o. >= 2.000 m ² (i.v.m. geluid)
• Scheepsbouw en reparatie: metalenschepen >= 25 m en/of proefdraaien van motoren >= 1 MW (i.v.m. geluid)
• Bouw en reparatie van vliegtuigen incl. proefdraaien (i.v.m. geluid)
• Electriciteitsproductiebedrijven (electrischvermogen >= 50 Mwe: gasgestookt en warmtekrachtinstallaties (gas) (i.v.m. geluid)
• Waterwinning-/bereiding-bedrijven (i.v.m. gevaar en waterhuishouding in het gebied).

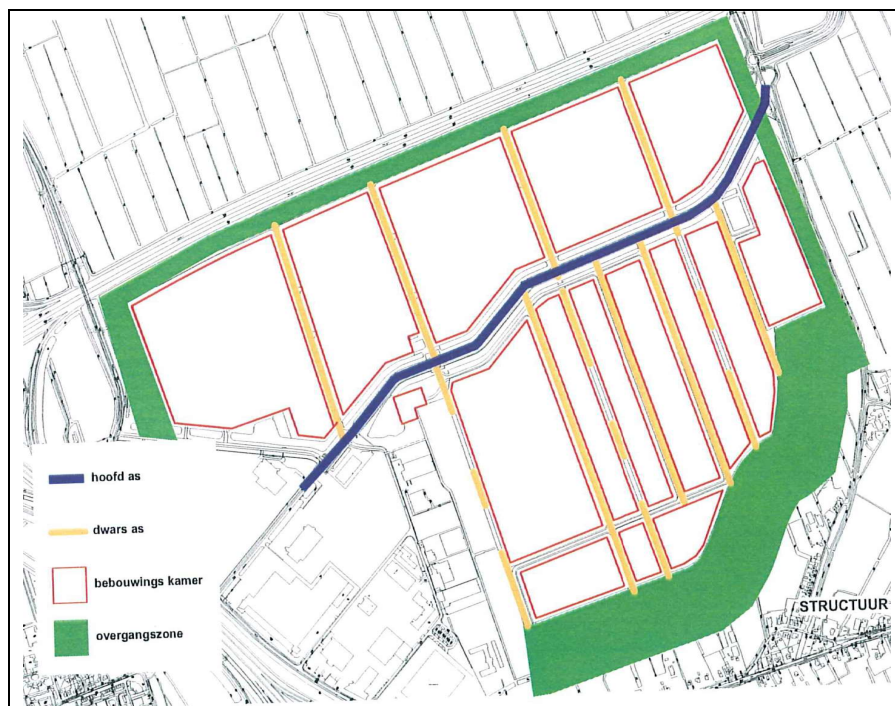
In eerste instantie nieuw toegevoegde bedrijven ten opzichte van de bedrijvenlijst uit het geldende bestemmingsplan (1996)
--

Mede op basis hiervan wordt overwogen om ook andere categorie 5 bedrijven uit te sluiten. De oorspronkelijke opzet van het IBF was een grootschalig bedrijventerrein voor internationale bedrijven. De bedrijvenlijst wordt nu aangepast aan de nieuwe opzet van het IBF (modern gemengd en transport en logistiek). In de oorspronkelijke opzet van het IBF waren bedrijven tot en met milieucategorie 5 toegestaan. In de nieuwe opzet zijn hoofdzakelijk bedrijven tot en met milieucategorie 4 toegestaan.

Inrichting en beeldkwaliteit

Het IBF is een snelweglocatie die vanaf het Klaverblad en de A7 goed zichtbaar is. Deze ligging vereist een regie om ongeordendheid te voorkomen. Binnen dit kader is een Beeldkwaliteitsplan opgesteld voor de ontwikkeling van het nieuwe IBF. Het plan is in 2006 door de gemeenteraad van Heerenveen vastgesteld. In dit plan worden de stedenbouwkundige en architectonische kaders aangegeven waarbinnen bedrijven zich op het terrein kunnen ontwikkelen.

De uitgangspunten voor landschappelijke inpassing zoals geformuleerd in het MER uit 1995 blijven grotendeel overeind.

Figuur S2: Stedenbouwkundig ontwerp IBF. Bron; Beeldkwaliteitsplan IBF, gemeente Heerenveen

Ten opzichte van het vigerende bestemmingsplan is de grootste verandering de vergroting van de bufferzone aan de zuid-zuidoostzijde van het plangebied. Deze zone is met name bestemd voor landschap en water(berging). Het vormt een buffer tussen de woonomgeving en het bedrijventerrein.

Ten aanzien van het ruimtegebruik wil de gemeente een inefficiënt ruimtegebruik voorkomen door het intensief benutten van de ruimte door:

- meervoudig ruimtegebruik: het "stapelen" van bedrijven of bedrijfsfuncties en het "verzamelen" van bedrijven in bedrijfsverzamelgebouwen, gebruik van de bufferzone.
- collectief ruimtegebruik: door bedrijven met eenzelfde behoefte te clusteren, worden vormen van collectief ruimtegebruik mogelijk gemaakt, zoals bijvoorbeeld een vrachtautowasplaats.

Overige uitgangspunten

Duurzaamheid

Voor de ontwikkeling van het bedrijventerrein spelen duurzaamheid en maatschappelijke ondernemen een belangrijke rol. Voor het IBF is een verkenning gedaan naar de mogelijkheden voor duurzame energieconcepten. De voorkeur wordt gegeven aan stimulatie van duurzaamheid in plaats van het verplicht stellen van maatregelen.

Voor het individuele bedrijfsniveau biedt de gemeente nieuwe bedrijven een Efficiency en Energiescan aan. Door middel van deze scan kan het potentiaal op energiegebied in kaart worden gebracht. Bedrijven committeren zich eraan dat bij voldoende potentieel een uitgebreidere energiescan wordt uitgevoerd. In deze scan worden kansrijke opties nader onderzocht op haalbaarheid.

In de grondexploitatie zijn verschillende duurzaamheidsaspecten meegenomen. Het betreffen onder andere de kosten voor de Efficiency en Energiescan en de kosten die gepaard gaan met eventueel parkmanagement.

Waterhuishouding

Voor het vigerende plan voor het IBF zijn indertijd een waterhuishoudingsplan en een rioleringsplan gemaakt. Het waterhuishoudingsplan gaat over de watergangen, de berging, aan- en afvoer van het oppervlaktewater. Het rioleringsplan gaat over de inzameling en transport van het afvalwater. Deze twee plannen zijn gemaakt voor het "oude" plan, waarbij het uitgangspunt was dat er alleen hele grote kavels werden verkocht en de bebouwingsdichtheid gering zou zijn.

In het oude plan was als uitgangspunt gekozen dat de watergangen zo diep moesten zijn, dat bij meer dan een halve meter ijs bedrijven nog steeds koelwater aan het oppervlaktewater konden onttrekken. Ook moesten alle percelen een vijver op eigen terrein hebben voor berging. Voor het nieuwe IBF zijn deze uitgangspunten vervallen.

Voor het IBF maar ook voor andere uitbreidingen hanteert het Wetterskip Fryslân nu als uitgangspunt dat een uitbreiding niet meer water mag afvoeren dan het huidige gebied en dat er in de toekomst geen problemen mogen ontstaan met de berging, aan- en afvoer van water. Bij de realisatie van het nieuwe IBF wordt voor oppervlaktewater uitgegaan van 10% van het totale oppervlakte van het plangebied. Dit is het uitgangspunt zoals geformuleerd in het gemeentelijke Waterplan. Dit oppervlakte is aanzienlijk meer dan 10% van het verharde oppervlak. Dit was nog uitgangspunt in het MER van 1995. Het grootste gedeelte van dit oppervlak aan water wordt gerealiseerd in de bufferzones. De gemeente realiseert hierdoor extra water, waarmee gestreefd wordt wateroverlast te voorkomen. Afwenteling naar lager gelegen gebieden wordt hierdoor verder beperkt. Voor de toekomst is voorzien dat peilaanpassingen (peilstijgingen) in het gebied worden doorgevoerd in overleg met het waterschap. Dat is nu nog niet aan de orde.

Het Wetterskip Fryslân heeft het door de gemeente aangeleverde ontwerp van het watersysteem getoetst en doorgerekend. Het watersysteem voldoet aan de wensen van het Wetterskip Fryslân. Alle watergangen zijn voor de aan- en afvoer ruim voldoende gedimensioneerd.

Rioleringsplan

Omdat het ontwerp van het nieuwe IBF geheel anders is, is ook het rioleringsplan herschreven. Hierbij is een meer vooruitstrevend plan gemaakt dan het oude plan. In het oude plan werd een traditioneel verbeterd gescheiden riool voorgesteld waarbij uiteindelijk ongeveer 80% van al het water wordt verpompt naar de rioolwaterzuivering. In het nieuwe plan worden daar waar noodzakelijk drie rioleringsbuizen aangelegd. Het systeem werkt als volgt:

- Er wordt overal één vuilwater riool aangelegd voor de afvoer van het afvalwater.
- Ook komt overal één riool voor de afvoer van vervuild regenwater. Vervuild regenwater is o.a. het regenwater afkomstig van de wegen en van sommige terreinen (met verkeersbelasting of vervuilende activiteiten). Dit riool wordt door een pomp bemalen. Het "eerste" meest vervuilde regenwater wordt verpompt naar het vuilwaterriool. Daarna wordt de pomp uitgezet en kan het overige schone regenwater overstorten naar het oppervlaktewater
- Waar de percelen niet rechtstreeks grenzen aan het oppervlaktewater wordt een derde riool aangelegd. Dit riool is bestemd voor de afvoer van schoon regenwater van terreinen en daken. Percelen die aan het oppervlaktewater grenzen voeren het rechtstreeks af naar het oppervlaktewater, de overige middels het regenwaterriool.

Met het nieuwe systeem hoeft - vergeleken met het systeem voor het "oude" IBF - gemiddeld ongeveer 400 m³/u minder rioolwater te worden verpompt naar de rioolwaterzuivering in Heerenveen Noord. Dit komt vooral doordat er minder regenwater verpompt wordt. Hierdoor verbetert het rendement van de zuivering en wordt het aanbod verlaagd. Dit systeem is op deze manier in Heerenveen nog niet eerder toegepast.

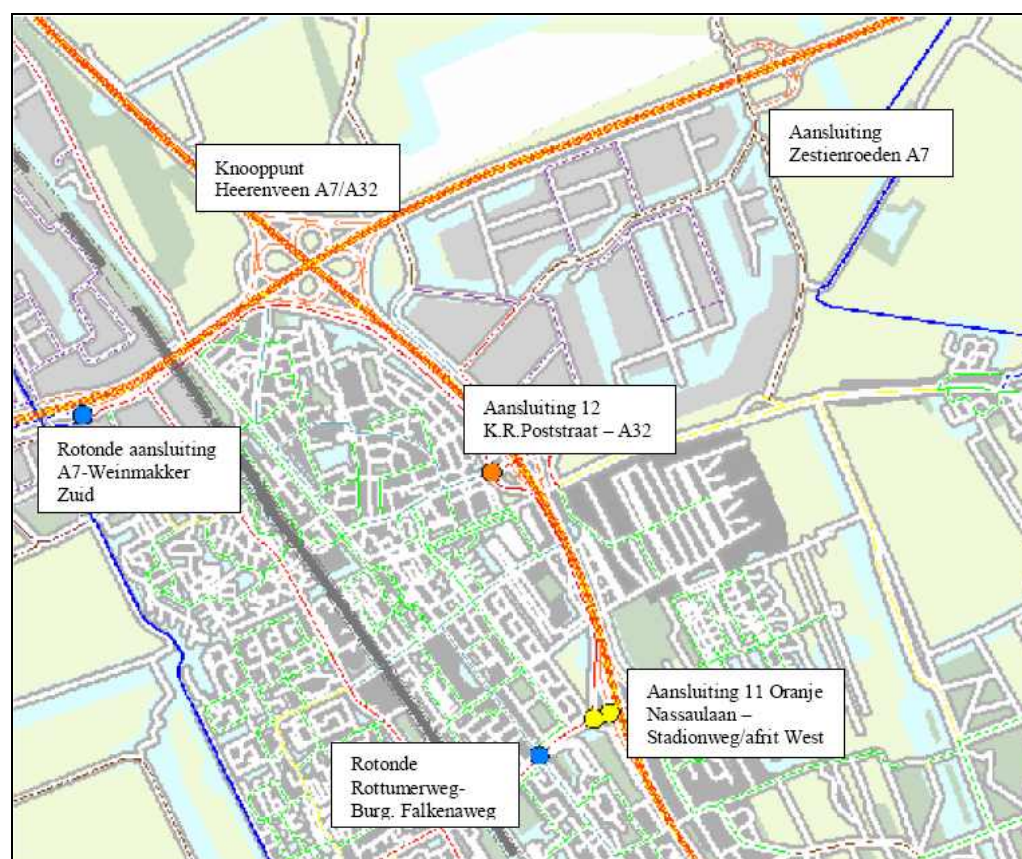
Zowel het waterhuishoudingsplan als het rioleringsplan zijn afgestemd met het Wetterskip Fryslân. Het Wetterskip heeft de plannen mee opgesteld.

Verkeer en infrastructuur

De hoofdinfrastructuur van het 'oude IBF' terrein blijft uitgangspunt in het bestemmingsplan voor het 'nieuwe IBF'. Er wordt verwezen naar figuur S3. Voorzieningen voor langzaam verkeer (trottoir en vrij liggend fietspad) zijn voorzien op de centrale hoofdas. Deze verkeersstructuur is voor een groot gedeelte reeds aangelegd in het kader van het 'oude IBF' (vigerende bestemmingsplan).

Ontsluiting

Het plangebied heeft directe aansluiting op de A7. Via de bestaande ontsluitingsas binnen het bedrijventerrein 'De Kavel' is het plangebied ontsloten op de A32.

Figuur S3: Ontsluiting plangebied en studiegebied, IBF 'nieuwe stijl'.

Bron: verkeersberekeningen MER IBF, gemeente Heerenveen.

Opgemerkt wordt dat binnen de grenzen van het IBF ruimte is gereserveerd voor een eventuele verbreding van de snelweg A7. Voor de eventuele toekomstige realisatie van de Zuiderzeespoorlijn (gedeelte tussen Heerenveen en Groningen) is ruimte gereserveerd aan de noordkant van de snelweg A7, buiten het IBF plangebied.

Natuur

De bufferzones krijgen in samenhang met water een nadrukkelijke functie voor natuur. Bestaande natuurwaarden kunnen zich hier ontwikkelen.

Hiernaast worden de sloten in het plangebied ecologisch ingericht (natuurvriendelijke oevers). De watergangen krijgen hiermee een ecologisch verbindende functie.

Ten opzichte van het 'oude IBF' ontstaat er meer ruimte voor natuur. De bufferzone in de zuid-zuidoost hoek van het terrein wordt vergroot. Hiermee wordt onder andere rekening gehouden met het bestaande voortplantings- en leefgebied van de Poelkikker. De natuurvriendelijke oevers bieden mogelijkheden voor migratie van verschillende soorten.

Langs de oostkant (Zestienroeden) wordt in het nieuwe bestemmingsplan rekening gehouden met een "bufferzone" van beperkte omvang die met name voor waterberging gebruikt zal worden. Deze zone kan ook enigszins een rol spelen als ecologische verbindingszone, overigens zonder specifieke status.

Bodem

In de milieueffectrapportage van 1995 is ten aanzien van grondverzet bij de ontwikkeling en herinrichting van het IBF als uitgangspunt een gesloten grondbalans gehanteerd. Dit uitgangspunt is mede gebaseerd op een geplande ophoging van de diverse percelen. Bij een gesloten grondbalans vindt er in principe geen aanvoer dan wel afvoer van grondstromen plaats naar of van het IBF.

In de huidige situatie is een deel van het IBF (zowel bedrijfslocaties als de infrastructuur) reeds ingericht/gerealiseerd. De geplande ophoging is als zodanig niet uitgevoerd. Dit betekent in de praktijk ten aanzien van de diverse grondstromen dat niet (geheel) sprake is van een gesloten grondbalans. Concreet blijkt ten aanzien van de diverse grondstromen het volgende:

- teelaarde/veen: voor een beperkt deel hergebruikt, overige vrijgekomen materiaal is afgevoerd en elders hergebruikt;
- leem: grotendeels binnen IBF hergebruikt;
- zand: grotendeels binnen IBF hergebruikt (infrastructuur).

Alternatieven

Er worden in het MER twee alternatieven onderscheiden:

- de voorgenomen activiteit (zoals besproken in het voorliggende hoofdstuk);
- het meest milieuvriendelijke alternatief.

De voorgenomen activiteit (Het IBF, 'nieuwe' stijl)

De herziening van het bestemmingsplan met de daarbij horende uitgangspunten zoals beschreven.

Het meest milieuvriendelijke alternatief (MMA)

Bij de uitwerking van het voornemen is het milieubelang steeds meegewogen. Voor het meest milieuvriendelijke alternatief (MMA) is na de effectbeschrijving nagegaan in welke mate negatieve milieueffecten (verder) kunnen worden beperkt in vergelijking met de voorgenomen activiteit (het herziene bestemmingsplan).

Daarnaast is, zoals genoemd, de huidige situatie als een extra referentie meegenomen, naast de autonome (eerder voorziene) ontwikkeling als IBF "oude stijl".

6 Effectbeschrijving en ontwikkeling MMA

Effectbeschrijving en beoordeling

In onderstaand overzicht is de effectbeoordeling en een korte samenvatting van de effectbeschrijving weergegeven.

Tabel S1: Overzicht effectbeoordeling

Aspect/criteria		Score		Toelichting
		IBF nieuwe stijl T.ov. huidige situatie	IBF nieuwe stijl T.o.v. vigerend bestemmin gsplan	
Landschap				
Landschap- elementen	Aantasting cultuurhistorische lijnelementen	0/-	0	De ontwikkeling van het plangebied als industrieterrein leidt tot een verharding- /verstedelijking van het plangebied. Ondanks dat er rekening wordt gehouden met de huidige verkaveling is dit aspect als negatief beoordeelt. Ten opzichte van het IBF, 'oude stijl' (vigerende bestemmingsplan) zijn er geen grote verschillen.
Landschapstructuur	Aantasting landschapstructuur en identiteit	0/-	0	In vergelijking met de huidige situatie leidt de verdere inrichting van het gebied tot een enigszins negatief oordeel. Voor het vigerende bestemmingsplan en de herziening van het bestemmingsplan gelden vrijwel dezelfde uitgangspunten.
Cultuurhistorie en Archeologie				
Cultuurhistorische waarden	Aantasting cultuurhistorische waarden	0	0	geen specifieke cultuurhistorische waarden aanwezig
Archeologische waarden	Aantasting archeologische waarden	0	0	geen specifieke archeologische waarden aanwezig
Natuur				
Fauna	Beoordeling ten opzichte van wet- en regelgeving	0	0	geen strijdigheid met natuurwetgeving
	Verlies door ruimtebeslag	-	0	nieuwe plan scoort positief door meer bufferzones en negatief door intensievere inrichting; samen neutraal oordeel
	Verstoring door geluid	0/-	0	
Flora	Beoordeling ten opzichte van wet- en regelgeving	0	0	geen strijdigheid met natuurwetgeving
	Verlies door ruimtebeslag	0/-	0	nieuwe plan scoort positief door meer bufferzones en negatief door intensievere inrichting; samen neutraal oordeel
Bodem en Water				
Bodem	Aardkundige waarden	0	0	geen specifieke aardkundige waarden aanwezig
	Bodemkwaliteit	0/+	0	ernstige bodemverontreiniging op één perceel; uitgangspunt is dat sanering plaatsvindt bij gebruik als bedrijventerrein (licht positief oordeel)
Grondwater	Kwantiteit	0	0	geen grote invloed op grondwaterhuishouding
	Kwaliteit	0/+	0	licht positief oordeel vanwege mogelijke (plaatselijke) bodemsanering

Aspect/criteria		Score		Toelichting
		IBF nieuwe stijl T.ov. huidige situatie	IBF nieuwe stijl T.o.v. vigerend bestemmin gsplan	
Oppervlaktewater	Kwantiteit	0	0/+	Bij het nieuwe plan betere scheiding van regenwater en vervuild water; het nieuwe waterhuishoudingsplan draagt ook bij aan het vasthouden van regenwater in het gebied.
	Kwaliteit	0	0/+	betere waterkwaliteit door betere scheiding van regenwater en afvalwater en het vasthouden van regenwater
Afvalwater	Verwerking afvalwater	0/nvt	0/+	door gescheiden afvoer van regenwater zijn bij het nieuwe plan de te zuiveren stromen en dus de belasting van de zuiveringsinstallatie geringer
Ruimtegebruik				
Ruimtegebruik	Intensief en multifunctioneel ruimtegebruik (ruimtebeslag)	nvt	0/+	Het nieuwe plan biedt mogelijkheden voor intensiever ruimtegebruik. Dit is enigszins positief beoordeeld.
	Ruimtelijke samenhang	-	0	Uitgangspunten "oud" en "nieuw" plan zijn vergelijkbaar; in vergelijking met huidige situatie is verdere verharding van het open gebied negatief beoordeeld.
	Interne zonering	nvt	0	Bedrijven van de zwaardere milieucategorieën zijn in het nieuwe bestemmingsplan niet toegestaan. Omdat er wel nieuwe andere soorten bedrijven zijn toegestaan is dit aspect "over all" als neutraal beoordeeld.
Verkeer en Vervoer				
	Intensiteiten en bereikbaarheid	0/-	-	In de avondspits zijn er nu reeds afwikkelingsproblemen (plaatselijk file); het nieuwe bestemmingsplan leidt tot meer verkeer (daarom negatief oordeel)
	Openbaar vervoer	0	0	Het IBF ligt reeds aan busroutes. Ten opzichte van de huidige situatie is dit neutraal beoordeeld.
	Verkeersveiligheid en langzaam verkeer	-	0/-	Bij grotere verkeersintensiteiten neemt kans op ongevallen toe. De Saturnus en Mercurius zijn voorzien van een vrijliggend fietspad en trottoir (reeds aangelegd). Deze zijn aangelegd onder het vigerende bestemmingsplan.
Woon- en leefmilieu				
	Geluid	0/-	0/-	De nieuwe bedrijvenlijst maakt in potentie meer bedrijven mogelijk die een mogelijk grote verkeersaantrekkende werking hebben dan bij het vigerende bestemmingsplan. Omdat wordt voldaan aan de normen, zijn de beoordelingen gelijk.
	Luchtkwaliteit	0/-	0	De verschillen tussen bestemmingsplan "oud" en "nieuw" zijn gering en niet onderscheidend. Wel zijn beide alternatieven licht negatief beoordeeld in vergelijking met de huidige situatie.
	Externe veiligheid	0	0	Er wordt voldaan aan de van toepassing zijnde randvoorwaarden.

Aspect/criteria		Score		Toelichting
		IBF nieuwe stijl T.ov. huidige situatie	IBF nieuwe stijl T.o.v. vigerend bestemmin gsplan	
	Geur	0/-	0/-	Ten opzichte van het vigerende bestemmingsplan maakt het nieuwe bestemmingsplan bedrijven mogelijk die in potentie een toename van geurhinder kunnen betekenen. Dit is een aandachtspunt voor de vergunning-verlening van bedrijven in het kader van de Wet milieubeheer.
	Licht	0/-	0/+	Door toepassing van specifiek beleid is oordeel nieuw plan ten opzichte van vigerend plan enigszins positief (minder lichtmasten). Ten opzichte van de huidige situatie is de nieuwe verlichting enigszins negatief beoordeeld.
Duurzaamheid en energie				
	Duurzame energiebronnen	nvt	0/+	Ten opzichte van het vigerende bestemmingsplan scoort dit criterium licht positief op basis van de ondersteuning die de gemeente nieuwe bedrijven biedt.
	WATERVERBRUIK	0/-	0	Door de realisatie van meer bedrijven zal het waterverbruik toenemen (enigszins negatief beoordeeld). Ten opzichte van het vigerende bestemmingsplan leidt het tot een neutrale score.
	Grondstoffen	0/-	0/+	De eerder voorziene integrale ophoging van het gebied is niet meer aan de orde. Dit is (licht) positief beoordeeld.

- 0/+ beoordeling enigszins positief in vergelijking met de autonome ontwikkeling (of huidige situatie)
0 beoordeling neutraal in vergelijking met de autonome ontwikkeling (of huidige situatie)
0/- beoordeling enigszins negatief in vergelijking met de autonome ontwikkeling (of huidige situatie)
- beoordeling negatief in vergelijking met de autonome ontwikkeling (of huidige situatie)

Vergelijking en ontwikkeling van het Meest Milieuvriendelijke Alternatief (MMA)

Zoals beschreven, heeft reeds een voorselectie plaatsgevonden ten aanzien van de bedrijvenlijst. Deze voorselectie heeft geleid tot het uitsluiten van diverse bedrijfscategorieën (zie opsomming eerder in deze samenvatting). Overwogen wordt om ook andere categorie 5 bedrijven uit te sluiten. Deze aanpak betreft feitelijk een eerste stap op weg naar het Meest Milieuvriendelijke Alternatief (MMA).

Ter bepaling van het MMA is verder nagegaan ten aanzien van welke milieuaspecten nog milieuwinst mogelijk is. Hiertoe is nagegaan waar in de voorgaande tabel een negatief oordeel is gegeven. Dit betreft de volgende onderwerpen.

Verlies door ruimtebeslag voor fauna

Verdere ontwikkeling van het plangebied leidt tot een vermindering van leefgebied voor verschillende soorten. Dit geldt bijvoorbeeld voor de functie voor weidevogels, diverse kleine zoogdieren, algemene soorten amfibieën, vissen en insecten.

Dit is negatief beoordeeld. Dit aspect is (deels) ondervangen door toepassing van bredere (groene) bufferzones en toepassing van milieuvriendelijke oevers. Verdere optimalisatie wordt niet realistisch geacht.

Ruimtegebruik: ruimtelijke samenhang

In vergelijking met de huidige situatie is verdere verharding van het open gebied negatief beoordeeld. Dit is onlosmakelijk verbonden met de realisatie van het bedrijventerrein.

Verkeer: intensiteiten en bereikbaarheid

In de avondspits zijn er nu reeds afwikkelingsproblemen (plaatselijk file); het nieuwe bestemmingsplan leidt tot meer verkeer. Dit is een aandachtspunt voor de verdere ontwikkeling van het bedrijventerrein.

Verkeer: verkeersveiligheid en langzaam verkeer

Aangezien de verkeersintensiteiten zullen toenemen, zal de kans op ongevallen ook iets toenemen. Op de hoofdroutes (Saturnus en Mercurius) zijn reeds een vrijliggend fietspad en trottoir aangelegd onder het vigerende bestemmingsplan. Ook verder voldoet de inrichting aan de van toepassing zijnde normen. Verdere optimalisatie wordt niet realistisch geacht.

Evaluatie en vaststelling MMA

op basis van het voorgaande wordt geconcludeerd dat de voorgenomen activiteit tevens kan worden benoemd tot MMA, afgezien van aanvullende specifieke verkeersmaatregelen. Duidelijk is dat het voornemen op dit punt kan worden geoptimaliseerd, maar nog niet duidelijk is hoe. De in dit MER genoemde knelpunten dienen beheersbaar te zijn. Dit is een lokale verantwoordelijkheid. Hiervoor zal een nadere verkeersstudie worden verricht. Deze studie moet leiden tot de aanpak van de verkeerskundige knelpunten bij de aansluiting van het IBF naar de A32 Oost en de A7 West.

7 Leemten in kennis en informatie

Algemeen

Bij het opstellen van het MER is uitgegaan van de beschikbare informatie. Dit betekent dat in sommige gevallen sprake is van een bepaalde mate van onzekerheid in de uitspraken, Dit is een algemene onzekerheid. Hiernaast is er ook sprake van een leemte in kennis ten aanzien van het aspect verkeer. Deze wordt hieronder toegelicht.

Verkeer

De in de vorige paragraaf genoemde verkeersstudie is niet afgerond. Zoals genoemd, moet deze studie leiden tot de aanpak van de verkeerskundige knelpunten bij de aansluiting van het IBF op de A32 Oost en de A7 West. Gedacht kan worden aan capaciteitsverruimende maatregelen zoals realisatie en/of aanpassing van verkeersregelinstallaties en verruiming van rotondes (dubbelstrooks).

8 Evaluatieprogramma

Wettelijk bestaat de verplichting evaluatieonderzoek te verrichten. Hierin dient nagegaan te worden in hoeverre de in dit MER voorspelde effecten daadwerkelijk optreden. In dit hoofdstuk wordt een aanzet gegeven voor het evaluatieprogramma.

Verkeersintensiteiten

Door (voortzetting van) specifieke tellingen kan de ontwikkeling van de verkeersstromen worden gevolgd en kunnen, voor zover mogelijk, aanvullende maatregelen worden overwogen.

Bedrijven en emissies

Op grond van de bedrijven die zich vestigen kunnen de daadwerkelijke emissies worden bepaald (lucht, geluid, water, licht).

Ontwikkeling natuurwaarden

Door het regelmatig uitvoeren van inventarisaties kan worden de ontwikkeling van de Groene Glazenmaker, Poelkikker en andere soorten/waarden worden nagegaan.

1 Inleiding en achtergrond

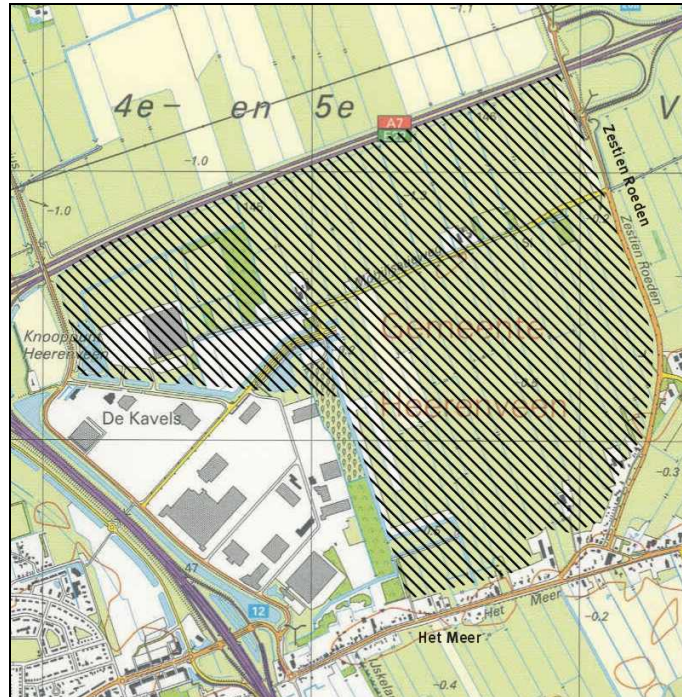
1.1 Algemeen

Het beleid van de gemeente Heerenveen is gericht op het verminderen van de werkloosheid en het vergroten van de werkgelegenheid. In regionaal verband heeft de gemeente ook doelstellingen om economische groei te verwezenlijken. De gemeente is gelegen binnen de A7-zone, een belangrijke economische ontwikkelingszone binnen de provincie Fryslân. De provincie streeft samen met betrokken gemeenten naar economische ontwikkeling in deze zones.

De gemeente Heerenveen heeft in dit kader het voornemen om een bedrijventerrein te ontwikkelen. De grenzen van het plangebied worden in het noorden bepaald door de ligging van de A7, in het oosten door de Zestienroede, in het zuiden door het bebouwingslint Het Meer/Veensluis en in het westen door het reeds ontwikkelde bedrijventerrein De Kavels en de weg Mercurius (zie figuur 1.1 en 1.2). De totale oppervlakte van het terrein is circa 250 hectare bruto.

Figuur 1.1: Ligging plangebied en directe omgeving

Figuur 1.2: Het plangebied in detail.

Het huidige bestemmingsplan regelt reeds voor het plangebied een bedrijventerrein. Dit plan (bestemmingsplan 'Internationaal Bedrijvenpark Friesland') sluit niet goed meer aan bij de huidige behoefte en dient daarom te worden gewijzigd. Hieronder wordt kort ingegaan op het bestaande bestemmingsplan

Bestaand bestemmingsplan Internationaal Bedrijvenpark Friesland

Het IBF was in eerste aanleg een bedrijventerrein van de provincie Fryslân en de gemeente gezamenlijk, bestemd voor internationale bedrijven. Het IBF was gedacht als een bedrijventerrein met kavels van minimaal 10 ha en een maximale bebouwingsverhardingspercentage van 40% voor een perceel.

Voor realisatie van dit 'oude' IBF heeft destijds de volgende besluitvorming plaatsgevonden:

- 8 juli 1993 is een intentieovereenkomst gesloten tussen de provincie Friesland en de gemeente Heerenveen voor de realisatie van het bedrijvenpark bij Heerenveen;
- November 1994 is de MER Streekplan uitwerking Internationaal Bedrijventerrein Friesland opgesteld door de Provincie Fryslân afgerond;
- In maart 1995 is de gemeentelijke MER voor de inrichting Internationaal Bedrijvenpark Friesland in Heerenveen afgerond;
- Op 6 mei 1996 heeft de gemeenteraad van Heerenveen het bestemmingsplan "internationaal bedrijvenpark Friesland (IBF)" vastgesteld en op 7 oktober 1996 heeft Gedeputeerde Staten van Fryslân het bestemmingsplan goedgekeurd.

Op het bedrijvenpark heeft zich destijds vervolgens één bedrijf gevestigd conform de eisen uit het geldende bestemmingsplan.

Om de lokale vraag naar bedrijventerrein te accommoderen is de gemeente Heerenveen in 2001 gestart met de ontwikkeling van bedrijventerrein Klaverblad Noord-Oost. Dit terrein is gelegen ten noorden van de A7. Het betreft een modern-gemengd bedrijventerrein bestemd voor zowel grote als kleine bedrijven met een uiteenlopende range van bedrijfsactiviteiten. Hiervoor is ook een MER gestart (maar niet in procedure gebracht). De startnotitie voor dat MER is medio 2001 ter inzage gelegd. Omdat de uitgifte van het grootschalige bedrijvenpark IBF niet van de grond kwam heeft de gemeenteraad op 30 september 2004 ingestemd met de functiewijziging van het IBF. Besloten is de normen van minimaal 10 hectare en het maximale bebouwingsverhardingspercentage van 40% voor een perceel los te laten. Daarmee verviel de noodzaak voor de ontwikkeling van het lokale bedrijventerrein Klaverblad Noord-Oost. De milieueffectrapportage voor Klaverblad Noordoost is om deze reden niet afgerond. De doelstellingen voor de ontwikkeling van Klaverblad Noordoost zijn nu van toepassing op het industrieterrein IBF. Hiertoe dient het bestemmingsplan van het IBF gewijzigd te worden.

Aangezien het terrein in de huidige situatie deels nog een agrarische functie heeft, wordt in dit kader gesproken over de aanleg van een industrieterrein.

1.2 Procedure en besluitvorming

Besluit-MER

Omdat het nieuwe bestemmingsplan betrekking heeft op de aanleg van een bedrijventerrein met een oppervlakte van meer dan 150 ha (namelijk 250 hectare bruto) dient voor de besluitvorming over het bestemmingsplan een zogenaamd besluit-MER te worden opgesteld (op basis van het Besluit milieueffectrapportages, onderdeel C).

Plan-MER

Aangezien het bestemmingsplan het kader vormt voor nieuwe bedrijven kan het voorliggende MER ook worden aangemerkt als een plan-MER.

De plicht om een plan-MER op te stellen, geldt voor wettelijk of bestuursrechtelijk verplichte plannen die het kader vormen voor toekomstige project-m.e.r.- (beoordelings)plichtige besluiten en/of waarvoor een passende beoordeling nodig is op grond van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn. Het bestemmingsplan voor het IBF (nieuwe stijl) maakt activiteiten mogelijk die in het kader van een ander besluit m.e.r.- (beoordelings)plichtig zijn. Het plan staat de vestiging van bedrijven toe waarvoor een project-m.e.r. of een m.e.r.-beoordeling in het kader van de milieuvergunning nodig is. Er is daarom sprake van een plan-m.e.r.-plicht voor het bestemmingsplan. Het voorliggende MER voorziet hierin.

Procedure

De m.e.r.-procedure is gestart met het uitbrengen van de startnotitie (vastgesteld door het college van B&W op 27 mei 2008). Daarin heeft de initiatiefnemer aangegeven wat hij van plan is te gaan doen. Burgemeester en Wethouders van de gemeente Heerenveen zijn initiatiefnemer van de wijziging van het bestemmingplan ten behoeve van het nieuwe bedrijventerrein. Nadat de startnotitie bekend is gemaakt, heeft iedereen in het kader van de inspraak de mogelijkheid gekregen om aan te geven welke onderwerpen naar zijn/haar mening in het milieueffectrapport aan de orde moeten komen. De inspraakperiode heeft gedurende 6 weken plaatsgevonden. Tijdens deze periode heeft het bevoegd gezag ook aan de Commissie voor de m.e.r. en de wettelijke adviseurs advies over de inhoud van het op te stellen MER gevraagd. Het bevoegd gezag is de gemeenteraad van de gemeente Heerenveen.

De Commissie m.e.r. heeft bij het opstellen van haar advies rekening gehouden met de naar aanleiding van de Startnotitie binnengekomen reacties. Het advies van de Commissie m.e.r. is naar het bevoegd gezag gestuurd. Het bevoegd gezag heeft het advies van de Commissie m.e.r. overgenomen en op 28 oktober 2008 de richtlijnen vastgesteld waar de inhoud van het MER aan moet voldoen zijn.

Op basis van de richtlijnen is vervolgens het MER opgesteld. Nadat de initiatiefnemer het MER heeft aangeboden aan het bevoegde gezag, toetst het bevoegd gezag of het MER voldoet aan de richtlijnen. Als het bevoegde gezag positief oordeelt, aanvaardt ze het MER als basis voor verdere besluitvorming. Na de aanvaarding brengt het bevoegde gezag het MER samen met het gewijzigde bestemmingsplan in de inspraak door het ter visie te leggen. Tevens vraagt het bevoegde gezag een toetsingsadvies aan de Commissie voor de m.e.r.

1.3 Leeswijzer

Dit MER is als volgt opgebouwd:

- In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op de achtergrond en de doelen van de voorgenomen ontwikkeling.
- Hoofdstuk 3 gaat in op het beleidskader rond de voorgenomen activiteit.
- Vervolgens wordt in hoofdstuk 4 de huidige situatie en autonome ontwikkeling van het plangebied beschreven.
- Hoofdstuk 5 beschrijft de voorgenomen activiteit.
- In hoofdstuk 6 wordt vervolgens ingegaan op de mogelijke effecten van de voorgenomen activiteit.
- Hoofdstuk 7 geeft een overzicht van de effecten en de daaraan gekoppelde effectbeoordeling. Tevens wordt hier het meest milieuvriendelijke alternatief bepaald.
- In hoofdstuk 8 wordt ingegaan op de leemten in kennis.
- Tenslotte wordt in hoofdstuk 9 een aanzet gegeven voor een evaluatieprogramma.

2 Doel en achtergrond

2.1 Doel van het voornemen

Doel van het voornemen is de volledige herziening van het bestaande bestemmingsplan, teneinde de realisatie van een bedrijventerrein, gericht op een brede doelgroep van bedrijfsp categorieën, mogelijk te maken.

Het gaat daarbij met name om ruimte voor de sectoren transport/distributie en modern/gemengd. In paragraaf 2.3 wordt verder ingegaan op deze sectoren.

2.2 Doel van het MER

De centrale doelstelling van het MER is om de mogelijke milieueffecten van de voorgenomen herziening van het bestemmingsplan in kaart te brengen, zodat milieubelangen bij de besluitvorming door het bevoegd gezag op volwaardige wijze meegewogen kunnen worden. Hierdoor wordt het milieubelang een volwaardige plaats gegeven in de besluitvorming over activiteiten met mogelijk belangrijke gevolgen voor het milieu. In een milieueffectrapport (MER) wordt ingegaan op de te verwachten milieueffecten bij een bepaalde activiteit, in dit geval de wijziging van het bestemmingsplan ten behoeve van een nieuw bedrijventerrein.

2.3 Achtergrond, aanbod en vraag

De voorgestelde uitbreiding van het industrieterrein heeft een duidelijke achtergrond. De doelstellingen van het 'oude' IBF bleken niet realistisch en sloten niet goed aan bij de huidige behoefte. Hiertoe zijn de doelstellingen aangepast om op deze manier beter aan te kunnen sluiten bij de huidige vraag. De huidige vraag en behoefte vormen de belangrijkste achtergrond voor de ontwikkeling van een 'nieuw' IBF terrein. In de volgende alinea's wordt nader ingegaan op deze achtergrond.

Heerenveen ligt in één van de twee door de provincie aangewezen economische ontwikkelingszones (A7-zone). In het provinciale streekplan (2006) wordt aangegeven dat;

'De uitgifte van bedrijventerreinen bedroeg tussen 1994 en 2004 gemiddeld 94 hectare per jaar. Dat is bijna twee keer zo veel als in 1994 werd voorzien. Doortrekking van de trend betekent dat er tot 2015 ongeveer 1.050 hectare aan nieuwe bedrijventerreinen zal worden uitgegeven. Dit is een hoog scenario aangezien het uitgiftepatroon vanaf 2001 is teruggelopen. Bij een laag scenario zal de uitgifte 700 hectare bedragen. Als ook rekening wordt gehouden met een ijzeren voorraad van 300 ha (dit is de voorraad die nodig is om ook in 2015 terstond uitgeefbaar terrein te hebben, ongeveer 3½ maal de gemiddelde jaarlijkse uitgifte), bedraagt de totale behoefte aan nieuw bedrijventerrein in de periode 2005-2015 maximaal 1.350 ha. Per begin 2005 hebben de Friese gemeenten 420 hectare direct uitgeefbaar bedrijventerrein in voorraad. Daarnaast kan van 250 hectare bedrijventerrein verwacht worden dat deze tot 2015 uitgeefbaar wordt. In totaal is daarmee 670 hectare bedrijventerrein als hard aanbod beschikbaar, waarvan 55% in de stedelijke centra en 30% in de regionale centra. Bij een maximale behoefte van 1.350 ha betekent dit een planningsopgave van 680 hectare. Hiervan zijn al voor zo'n 360 ha plannen in voorbereiding.'

In de Integrale visie Heerenveen-Skarsterlân (december 2005) is de vraag naar bedrijventerreinen ingeschat. Bij de bedrijvenontwikkeling wordt (conform de Structuurschets A7) uitgegaan van het doortrekken van de groei uit het verleden (1991-2000) met een 'aftopping' van de groei met 15% na 2015. Daarbij is in de visie aangenomen dat het mogelijk is om in 20% van de ruimtebehoefte te voorzien door herstructurering van bestaande terreinen en door nieuwe terreinen intensiever te gebruiken. In totaal wordt in de Integrale Visie tussen 2000 en 2030 een ruimtebehoefte voor bedrijventerreinen tussen de 355 en 475 hectare ingeschat (zie tabel hieronder).

Tabel 1.1: Totale vraag naar bedrijventerrein in de regio Heerenveen-Skarsterlân

bron: Integrale Visie Heerenveen-Skarsterlân (2005)

Vraag naar bedrijventerrein (hectare)	2000-2015		2015-2030	
	laag	hoog	laag	hoog
Totale vraag	185	240	170	235
Modern gebied	125	150	115	140
Transport & distributie	45	65	35	65
Hoogwaardig	15	25	20	30

De vraag naar de segmenten 'Modern-gemengd' en 'Transport en distributie' is in bovenstaand overzicht het grootst. Het nieuwe IBF richt zich op deze segmenten.

Modern gemengd

De industrie, bouw en groothandel beschouwen een gemengd bedrijventerrein als voorkeurslocatie. Het betreft hier lichtere vormen van industrie, zoals productiemachines, meubelen, medische apparatuur en grafische industrie. Dergelijke terreinen zijn vaak gelegen aan de rand van de stad nabij uitvalswegen. De inrichting is in het algemeen fijnmazig en goed verzorgd (groen, water en verharding). De kavels zijn klein tot middelgroot en bedoeld voor bedrijfsgebouwen met veel productieruimte en een klein kantoordeel. Het terrein kent een allround bereikbaarheid (vrachtwagen, auto en OV).

Transport en Distributie (logistiek terrein)

Dit segment is volledig ingericht voor logistieke bedrijven. Dit betreft vooral bedrijven uit de transportsector, groothandel en (logistieke) dienstverlening. De inrichting is gericht op het vervoer van goederen. Een perfecte externe bereikbaarheid over de weg (ligging nabij transportas) en een goed intern wegensysteem zijn vereisten. Het terrein kent een grofmazige verkaveling, een ruim opgezette wegenstructuur en een hightech uitstraling door moderne grootschalige bedrijfsgebouwen. De inrichting is verder functioneel van karakter.

Binnen (en direct buiten) de gemeente Heerenveen voorziet het industrieterrein Kanaal en bedrijventerrein Haskerveen in de vraag in het modern-gemengd segment. Op het bedrijventerrein Kanaal is 0,9 ha beschikbaar en op Haskerveen 11 ha. Voor beide geldt dat het om de meer traditionele, zwaardere milieucategorieën gaat (volgens de VNG bedrijfsindeling).

Voor het segment Transport en distributie voorziet het bedrijventerrein De Kavels in de vraag naar ruimte in de regio Heerenveen. Per 1 juli 2009 is 4 hectare terrein nog uitgeefbaar, maar reeds volledig in gereserveerd dan wel in optie gegeven.

De bruto behoefte aan bedrijventerrein voor de periode 2000-2010 wordt op basis van de provinciale nota 'Ruimte voor werk' (Provincie Fryslân, 2001) geprognosticeerd op gemiddeld 14,3 hectare per jaar voor 'modern gemengd' en 19,4 hectare per jaar voor 'transport en distributie'. Omgerekend is de vraag naar bedrijventerreinen voor de periode 2003-2010 136 hectare bruto. In 2003 was circa 10,5 ha beschikbaar in het segment modern gemengd en 5,3 ha in het segment transport en distributie. De afgelopen 5 jaar is hiervan circa 11 hectare uitgegeven.

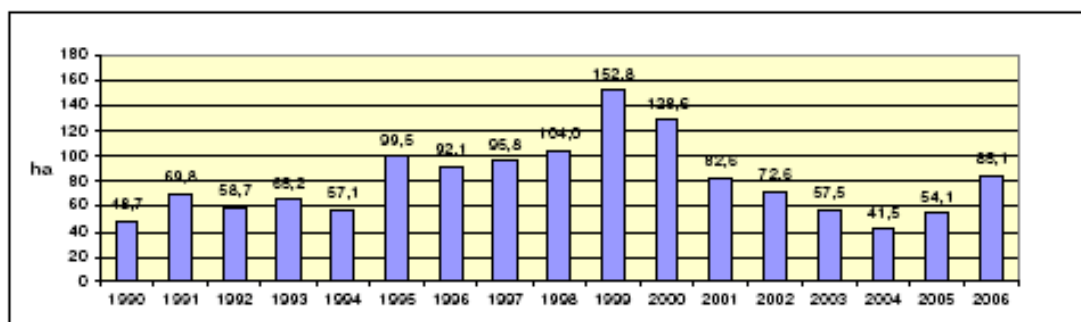
Uit de uitgifte bedrijventerrein Heerenveen 1990-2007 blijkt dat er vanaf 2005 geen kavels meer beschikbaar waren voor nieuwvestiging van bedrijven. Op de bedrijventerreinen bestaat geen leegstand, nieuwvestiging is alleen mogelijk wanneer een bedrijf vertrekt. Het 'oudste' bedrijventerrein "Heerenveen-Zuid" is in 2002 gerevitaliseerd waardoor het bedrijventerrein weer aan de huidige wensen voldoet.

Tabel 2.1: Uitgifte bedrijventerreinen Heerenveen 1990-juni 2009

					Totaal	opties / gres.	uitgeef- baar	totaal uitgeefbaar
	90-'95	95-'00	00-'05	05-'07	90- juni '09			
Modern gemengd:								
H'veen-Zuid		8,62	1,2	0,47	10,29			0,00
Kanaal	25,22	13,82	4,64	1,94	46,52			0,00
A7 Noord			1,3		1,3			0,00
BPF-Oost	8,85	5,39	1,1		15,34			0,00
L'straatweg		0,49			0,49			0,00
Nijehaske	2,32	1,96	0,4		4,68			0,00
Nieuweschoot		0,34	0,2		0,54			0,00
Haskerveen (gem Sk.)							8,6	8,6
<i>Sub-totaal H'veen</i>	<i>36,39</i>	<i>30,62</i>	<i>8,84</i>	<i>2,41</i>	<i>79,16</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
Transp/distrib:								0,00
De Kavels	6,81	28,8	18,7	3,26	57,57	4,00	4,00	0,00
<i>Sub-totaal</i>	<i>6,81</i>	<i>28,8</i>	<i>18,7</i>	<i>3,26</i>	<i>57,57</i>	<i>4,00</i>	<i>4,00</i>	<i>0,00</i>
Grootschalig:								
IBF		24		12,69	53,39	35,60	119,90	84,3
<i>Sub-totaal</i>		<i>24</i>		<i>12,69</i>	<i>53,39</i>	<i>35,60</i>	<i>119,9</i>	<i>84,3</i>
Totaal H'veen	43,71	83,42	27,54	18,36	190,12	39,60	123,90	84,3

In een recent onderzoek (Provincie Fryslân, 2008) naar de behoefte van bedrijventerreinen in de provincie Fryslân wordt aangegeven dat de ontwikkeling van de bedrijventerrein-uitgifte in Fryslân over de periode 1990-2006 redelijk parallel verloopt aan de economische conjunctuurbeweging.

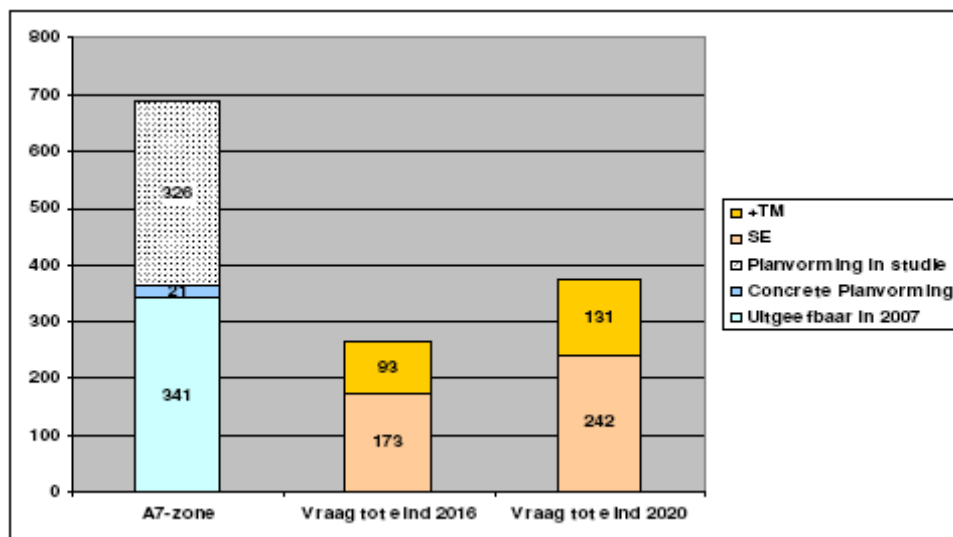
Na een gestage toename van de jaarlijkse uitgifte tot aan de piekjaren 1999 en 2000, valt de uitgifte daarna weer terug, om vanaf 2005 weer wat aan te trekken.

Figuur 2.1: Uitgifte bedrijventerreinen. Bron: Provincie Fryslân

Er wordt in het onderzoek aangegeven dat in de A7-zone het grootste areaal harde voorraad (direct beschikbaar en niet-terstond uitgeefbare grond, na wijziging bestemmingsplan, bouwrijp maken e.d. beschikbaar) aan bedrijventerrein aanwezig is; in totaal 341 ha. Het IBF terrein maakt onderdeel uit van de harde voorraad aangezien dit terrein reeds een bestemming 'bedrijventerrein' heeft.

In de behoeftebepaling is het aanbod bedrijventerreinen afgezet tegen een tweetal scenario's (+TM en SE: TM is "Transatlantic Market" -marktgerichtheid, geen uitbreiding van Europese samenwerking- en SE is "Strong Europe" -veel internationale samenwerking-; voor uitgebreide uitleg over deze scenario's wordt verwezen naar de Notitie Behoefteraming Bedrijventerreinen). Voor de economische ontwikkelingszone A7 zal het harde aanbod bedrijventerreinen (waaronder het IBF terrein) voldoen aan de vraag. Op de langere termijn (tot eind 2020) zal het harde aanbod wellicht niet volstaan. De zacht voorraad (nog planvorming en studie) voorziet dan ruimschoots in de behoefte.

Figuur 2.2: Behoeftbepaling bedrijventerreinen A7-zone

Geconcludeerd kan worden dat het IBF terrein met 250 hectare bruto een belangrijk onderdeel uitmaakt van de harde voorraad. De scenario's laten zien dat de toekomstige behoefte voldoende blijft om de harde voorraad volledig te gebruiken.

De gemeente Heerenveen wil haar welvaart graag verder versterken. Op grond van haar sociaal-economisch beleid streeft de gemeente Heerenveen (2005) naar een toename van de werkgelegenheid en het verminderen van de werkloosheid. Het behoud en versterken van de bestaande bedrijvigheid en het aantrekken van nieuwe bedrijven dragen bij aan het behoud van de werkgelegenheid.

Het percentage niet werkende werkzoekenden ligt in Heerenveen met 6,5 % net wat hoger dan het landelijk percentage van 6,1% (momentopname december 2007). De groep niet werkende werkzoekenden bestaat in de gemeente Heerenveen met name uit lager geschoolde mensen. De helft van de niet werkende werkzoekenden heeft niveau lager onderwijs of VMBO, nog eens 34% van de werklozen heeft MBO niveau en ca. 14% heeft HBO niveau of hoger. Heerenveen houdt echter ook rekening met een bevolkingstoename waarvoor het creëren van extra werkgelegenheid wenselijk is. Op dit moment wordt de woonwijk Skoatterwâld ten oosten van Heerenveen gerealiseerd. Een woningbouwplan voor 2.300 woningen. Tegelijkertijd wordt gekeken naar de mogelijkheden om aan de westzijde een nieuwe woonwijk te realiseren.

Actualisatie PDV beleid (detailhandel)

Voor het bedrijventerrein IBF/de Kavels geldt dat er voldoende uitgeefbare oppervlakte beschikbaar is. De ambitie is om in de middelste bebouwingskamer langs de A7 een (boven)regionale autoshowroom boulevard met een hoogwaardige uitstraling en presentatie te ontwikkelen. Het toelaten van overige branches perifere detailhandel op dit bedrijventerrein (zowel in de bedoelde bebouwingskamer als het overige IBF/De Kavels), is ongewenst omdat het een ongewenste versnippering met zich meebrengt. Dit geldt ook voor het toelaten of uitbreiding toestaan van in voornoemde ontwikkeling passende autobedrijven elders op het bedrijventerrein IBF/De Kavels. De reeds aanwezige perifere detailhandelsbedrijven buiten de aangewezen bebouwingskamer op IBF/De Kavels moeten in principe geen uitbreidingsmogelijkheden krijgen en bijvoorkeur is het gewenst dat deze perifere detailhandel wordt verplaatst (gemeente Heerenveen, 2008).

Update 2009

De gevolgen van de economische ontwikkeling zijn nog niet zichtbaar. Er is geen sprake van een verminderde belangstelling voor kavels op het IBF. De verwachting is dat in de nabije toekomst wel sprake zal zijn van een afnemende vraag. Om deze reden wordt opnieuw gekeken naar de exploitatieopzet van het IBF. In de nieuwe berekeningen wordt voor de komende jaren rekening gehouden met een lagere kaveluitgifte.

3 Beleid, wet- en regelgeving

3.1 Integrale beleidskaders

Nota Ruimte

De ontwikkeling van het IBF past in het nationaal ruimtelijk beleid zoals omschreven in de Nota Ruimte. Hierin staat een locatiebeleid omschreven die een aantal doelstellingen dient. Dit zijn:

- Economische ontwikkelingsmogelijkheden: het bieden van voldoende geschikte vestigingsplaatsen voor bedrijvigheid en voorzieningen;
- Bereikbaarheid: het optimaal gebruik van alle vervoersmogelijkheden voor personen en goederen over de weg, het spoor en het water;
- Leefbaarheid: kwaliteit, variatie, architectonische vormgeving en landschappelijke inpassing van vestigingplaatsen voor alle stedelijke activiteiten, zorgvuldig ruimtegebruik, fijnmazige detailhandelstructuur, functiemenging en kwaliteit van de leefomgeving (veiligheid, emissies en geluid).

Provincies en gemeenten zijn verantwoordelijk voor een voldoende en gevarieerd op de vraag afgestemd aanbod van locaties voor bedrijven en voorzieningen. Essentieel is dat het locatiebeleid ten minste regels en criteria bevatten die waarborgen dat (Ministerie VROM, 2004):

- bestaande en nieuwe bedrijven en voorzieningen die uit oogpunt van veiligheid, hinder en verkeersaantrekkende werking niet inpasbaar zijn in of nabij woonbebouwing ruimte wordt geboden op specifieke daarvoor te bestemmen (bedrijven)terreinen;
- aan nieuwe en zo mogelijk ook aan bestaande bedrijven en voorzieningen met omvangrijke goederenstromen en/of een omvangrijke verkeersaantrekkende werking ruimte wordt geboden op locaties met een goede aansluiting op (bestaande) verkeers- en vervoersverbindingen van bij voorkeur verschillende modaliteiten (multimodale ontsluiting); en dat
- aan nieuwe en zo mogelijk ook aan bestaande bedrijven en voorzieningen met arbeids- en/of bezoekersintensieve functies ruimte wordt geboden op locaties bij voorkeur in de nabijheid van openbaar vervoersknooppunten en met een goede aansluiting op (bestaande) verkeers- en vervoersverbindingen.

Streekplan Fryslân 2007 'Om de kwaliteit fan de romte'

Vestigingsbeleid

Met het vestigingsbeleid voor werkfuncties en voorzieningen streeft de provincie naar:

- economische structuurversterking met een provinciaal werkgelegenheidsniveau dat overeenstemt met het landelijke gemiddelde;
- een ruimtelijke verdeling van werkfuncties die bijdraagt aan sterke steden en een vitaal platteland;
- een goede afstemming tussen de bereikbaarheidseisen van functies en de ontsluiting van locaties zodat de mobiliteit beheerst wordt;
- een goede ruimtelijke kwaliteit en een goede milieukwaliteit;

- voor de markt herkenbare en bruikbare vestigingslocaties. Dit betekent dat er een goede afstemming is tussen vestigingscondities van functies en kenmerken van locaties: voor ieder bedrijf is een goede plek beschikbaar. Wij maken voor verschillende werkfuncties onderscheid tussen:
- vestigingsmogelijkheden naar typen kernen, waarbij wij vooral verantwoordelijk zijn;
- vestigingsmogelijkheden binnen kernen, waarbij vooral gemeenten aan zet zijn.

Stedelijk bundelingsgebied Heerenveen-Joure

De ontwikkeling van bedrijventerreinen kan grotendeels worden opgevangen op het herbestemde IBF-terrein, en op nog te ontwikkelen delen van het westelijk deel van het bedrijventerrein Haskerveen. Noordelijk hiervan zijn uitbreidingen voorzien, onder meer ten behoeve van watergebonden bedrijvigheid aan het Kanaal en voor zwaardere bedrijvigheid. Bij deze uitbreiding dient rekening te worden gehouden met compensatie van de aanwezige hoge weidevogelwaarden. Daarnaast kan een relatief geringe westwaartse uitbreiding van de bedrijvenlocatie A7-Zuid ruimte bieden voor hoogwaardige bedrijven (Provincie Fryslân, 2006).

Structuurschets A7 'Eenheid in verscheidenheid, ruimtelijke ontwikkelingen 2000-2030'

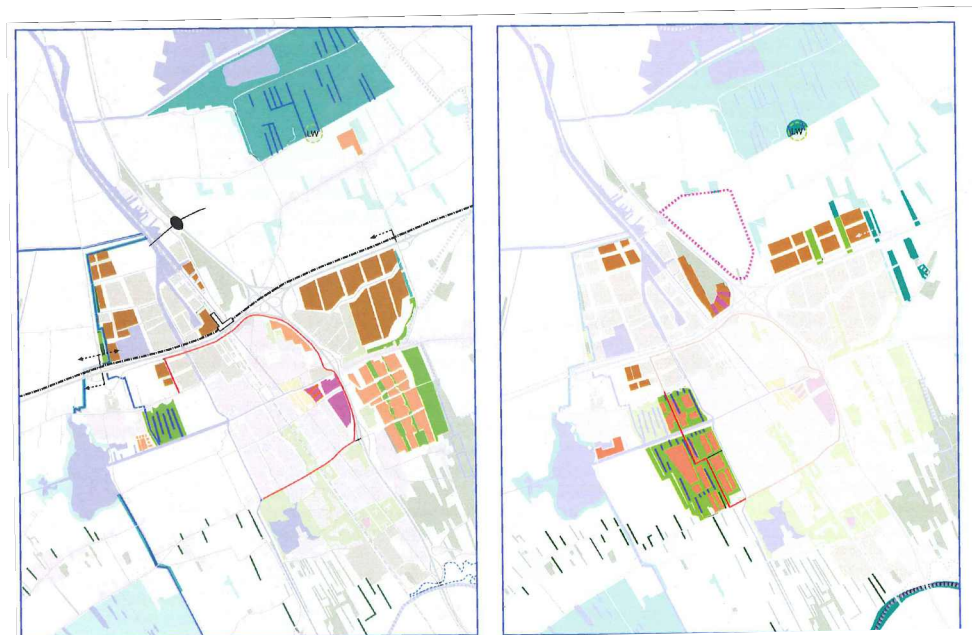
In de structuurschets is gekozen voor Heerenveen als stedelijke centrum waar (economische) ontwikkelingen geconcentreerd dienen te worden.

Eén van de bouwstenen van de structuurschets is het Ambitieniveau Infrastructuur: optimale ontsluiting en bereikbaarheid. Het goed functioneren van economische ontwikkelingen gaat gepaard met een optimale ontsluiting en bereikbaarheid.

Integrale visie Heerenveen/Skârsterlan 'Ruimte voor de toekomst'

Deze visie geeft uitwerking aan de Structuurschets A7. Het betreft een intergemeentelijke visie van de gemeenten Heerenveen en Skarsterlan.

In deze visie is de ontwikkeling van het IBF meegenomen. Er wordt ook rekening gehouden met de ontwikkeling van het bedrijventerrein Klaverblad Noordoost. Deze laatste ontwikkeling is echter niet voor de nabije toekomst gepland.

Figuur 3.1: Ontwikkeling van het IBF en Klaverblad Noordoost.

De Integrale Visie streeft naar een synergie tussen het uitbreiden van de rode functies en het versterken van de groene en blauwe functies. Deze opgave wordt in de Integrale Visie ingevuld met de begrippen landschappelijke binnenlijst en landschappelijke buitenlijst. Het IBF ligt in het gebied tussen het natuurgebied De Deelen en de bossen van Oranjewoud en het riviertje de Tjonger. In dit gebied wordt de oostelijke buitenlijst gerealiseerd.

De oostelijke buitenlijst vervult vooral een functie als landschappelijke geleiding, die een heldere begrenzing moet geven aan de stedelijke ontwikkeling. Bij de aanleg van de bedrijventerreinen IBF en Klaverblad Noord-Oost wordt rekening gehouden met deze lijst. Naast de landschappelijke functie van de oostelijke buitenlijst kan deze gradiëntrijke zone ook een ecologische functie krijgen als verbinding tussen de Tjonger en Oranjewoud en mogelijk ook naar De Deelen.

3.2 Sectorale beleidskader en wet- en regelgeving

Water

Kaderrichtlijn water (2001) (Europese Unie, 2001)

Deze Europese richtlijn geeft aan dat in 2015 alle Europese wateren een "goede toestand" moeten hebben bereikt ten aanzien van waterkwaliteit. Waterbeheer op het niveau van stroomgebieden vormt daarbij het uitgangspunt.

Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW), 2003

Voor verschillende grondgebruiktypen zijn werknormen opgesteld waarmee bepaald kan worden met welke herhalingstijd het oppervlaktewater buiten zijn oevers mag treden. Voor bebouwd gebied is de kans op inundatie vanuit het oppervlaktewater op 0 gezet.

In het NBW is vastgelegd dat het watersysteem volgens deze normen op orde moet zijn. Indien het huidige systeem niet op orde is, komen de kosten voor de te nemen maatregelen ten laste van de waterbeheerder (zie ook 'Handreiking Uitwerking kostenveroorzakingsbeginsel VNG en UvW, 8 juni 2006). Maatregelen die noodzakelijk zijn door ontwikkelingen - zoals een functieverandering - komen ten laste van deze ontwikkelingen.

Vierde Nota waterhuishouding

Deze nota gaat uit van watersystemen en legt de nadruk op het belang van integraal waterbeheer en gebiedsgericht beleid. Het afkoppelen van verharde oppervlakken, voorkomen van waterverspilling en het vasthouden van gebiedseigen water zijn belangrijke beleidsuitgangspunten.

Watertoets en Integraal Waterbeheerplan Friese Waterschappen 2001-2004

De watertoets geeft de inbreng van water een plaats in de procedures van ruimtelijke plannen en besluiten. In verband hiermee worden de uitgangspunten voor de wateraspecten besproken met het Wetterskip Fryslân en zal het Wetterskip een wateradvies opstellen ten aanzien van de waterparagraaf van het bestemmingsplan. De integrale visie van het waterschap op het integrale waterbeheer, in al zijn aspecten, is uitgewerkt in het Integraal Waterbeheerplan (Wetterskip Fryslân, 2000).

Waterplan Heerenveen (2008)

In het gemeentelijk waterplan wordt het bestaande beleid van zowel de rijksoverheidsbeleid alsook het beleid van de plaatselijke overheden gecombineerd met wensen en kansen voor de toekomst. Het waterplan is opgesteld in samenwerking met Waterschap Sevenwolden, Wetterskip Boarn en Klif en Wetterskip Fryslân. Zowel bij het formuleren van beleid, planvorming als het realiseren van projecten moet geredeneerd worden vanuit het watersysteem en de waterketen. Om dit te kunnen bewerkstelligen wordt het water verankerd in alle ruimtelijke plannen en besluiten door het toepassen van de zogenaamde Watertoets (doelstelling). Daarnaast wordt gewerkt aan het optimaliseren van het watersysteem om wateroverlast en verdroging tegen te gaan (doelstelling). Hierbij ligt een accent op de infiltratie (vasthouden) in het oostelijk deel van gemeente en een accent op bergen in het westelijk deel van de gemeente. wordt gewerkt aan een betere kwaliteit van het oppervlaktewater (doelstelling), waarbij voor alle wateren een minimaal waterkwaliteitsniveau geldt (basiskwaliteit volgens de algemeen ecologische functie).

In het waterplan wordt voor het IBF gemeld dat er ruimte wordt gecreëerd voor water. Het IBF krijgt een volledig geïsoleerd watersysteem. Het doel hiervan is in geval van calamiteiten de omgeving niet te belasten met verontreinigende stoffen. Thans worden het IBF en Heerenveen Noord van water voorzien vanuit de Tjonger, via de Prinsenwijk. Dit is een tijdelijke oplossing. Op termijn wil het waterschap het water aanvoeren via de Lindegracht. Dit kan pas gerealiseerd worden als de waterbodemonverontreiniging in de Lindegracht gesaneerd is.

Archeologie, cultuurhistorie en landschap

Verdrag van Malta

Dit is een Europees verdrag over het veilig stellen archeologisch erfgoed. De afspraken zijn ook in de Nederlandse regelgeving verwerkt. Op grond hiervan zal het archeologisch erfgoed zo goed mogelijk moeten worden beschermd.

Monumentenwet 1988

Er bestaan twee categorieën, de (archeologische) monumenten en de stads- of dorpsgezichten. Met monumenten worden alle 'onroerende zaken' bedoeld. Tot die onroerende zaken horen gebouwen en objecten die ten minste vijftig jaar oud zijn. Zij moeten van belang zijn door hun schoonheid, de wetenschappelijke en/of hun cultuurhistorische betekenis. Een monument kan worden aangewezen als rijksmonument wanneer het aan deze regels voldoet en als het een nationale, unieke waarde heeft. Door die bescherming wordt geprobeerd de historisch gegroeide structuur van een stad of dorp te handhaven. Voor de afbraak, wijziging of verwijdering van monumenten dient men een vergunning aan te vragen bij B&W.

Nota Belvédère

De centrale doelstelling van het beleid in de Nota Belvédère is, de cultuurhistorische identiteit sterker richtinggevend te laten zijn voor de inrichting van de ruimte. Het rijksbeleid zal daarvoor goede voorwaarden scheppen. Deze doelstelling is per gebied uiteindelijk uitgewerkt naar beleidskansen en een voorstel voor een beleidsstrategie per gebied. Het IBF terrein maakt geen deel uit van Belvédère-gebied. Het gebied heeft hiermee geen belangrijke cultuurhistorische waarden.

Wet op de archeologische monumentenzorg, 2007

Door middel van deze wet wordt voorzien in een wijziging van de Monumentenwet 1988, de Woningwet, de wet Milieubeheer en de Ontgrondingenwet. In de wet is sprake van een drieslag (Witbreuk, 2007):

- een regime voor projecten waarvoor een m.e.r.-procedure dient te worden doorlopen;
- een regime voor het bouwen en overig uitvoerende werkzaamheden in het kader van bestemmingsplannen en in het kader van vrijstellingen en;
- een regime voor ontgrondingen.

Ten aanzien van de m.e.r. procedure regelt de nieuwe wet dat de uitvoering van de m.e.r.-regeling mede onder de verantwoordelijkheid van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap valt. De minister krijgt in elke besluit-m.e.r. procedure een wettelijke adviesrol. In de praktijk wordt deze adviesfunctie uitgevoerd door de Rijksdienst voor Archeologie, Cultuurlandschap en Monumenten (Witbreuk, 2007).

Bij een concreet project zijn er drie mogelijke maatregelen t.a.v archeologische waarden: plaanpassing waarbij de archeologische waarden in situ worden bewaard, opgraving en verloren laten gaan. Hierbij gaat het niet alleen om de aanwezigheid maar ook om de letterlijke waarde en zeldzaamheid van de relikten (Witbreuk, 2007).

Landschapsbeleidsplan zuid-oost Friesland

Het landschap van het plangebied kan gekenmerkt worden als veenpolder. In het Landschapsbeleidsplan worden voor een viertal gemeenten een visie geformuleerd ten aanzien van de ontwikkeling van het landschap.

Er wordt aangegeven dat de openheid en grote maat/schaal belangrijke karakteristieken zijn van de veenpolders. Deze dienen te worden behouden. Ruimtelijke versnippering dient te worden tegengegaan. Hiertoe dient de ruimtelijke samenhang tussen de polders bij Heerenveen en de polders binnen de gemeente Opsterland te worden behouden.

Er dient een buffer te worden gerealiseerd tussen de stedelijke uitbreiding van Heerenveen en de dorpslinten; Tjalleberd, Luinjeberd en De Knipe. Deze linten moeten in het landschap herkenbaar te blijven.

(Ruilverkavellings-)bossen worden actief verwijderd daar waar ze de openheid aantasten of waar verwijdering bijdraagt aan de verbetering van het weidevogelgebied. Petgaten dienen te worden hersteld (gemeente Heerenveen et al, 2003).

Verkeer en vervoer

Nota mobiliteit

Centraal staat dat mobiliteit een noodzakelijke voorwaarde is voor economische en sociale ontwikkeling. In de Uitvoeringsagenda staat beschreven hoe uitvoering wordt gegeven aan de Nota Mobiliteit.

Provinciaal verkeers- en vervoersplan

Directe aanleiding om een nieuw PVVP te ontwikkelen, is het verschijnen van de Nota Mobiliteit. Het hoofddoel van het PVVP 2006 is het realiseren van een duurzaam verkeer en vervoersysteem in Fryslân:

- dat voldoet aan de verplaatsingsbehoefte van inwoners en bezoekers van Fryslân;
- dat voldoet aan de behoefte om goederen te transporteren;
- dat bijdraagt aan de versterking van de economie;
- dat veilig is;
- en dat de schade aan natuur, landschap en milieu weet te beperken.

In het PVVP 2006 is het nieuwe openbaar vervoersysteem uitgewerkt. Dit systeem biedt OV waar er vraag is en kan ook inspelen op veranderingen in situaties. Het beoogde effect is een groei van het aantal reizigers per openbaar vervoer en een systeem dat ook op langere termijn te exploiteren is en zelfs uitgebreid kan worden.

Gemeentelijk verkeers- en vervoersplan

De gemeente Heerenveen voert een integraal verkeers- en vervoersbeleid, dat gericht is op het instandhouden en verbeteren van de (economische) bereikbaarheid, het vergroten van de verkeersveiligheid en het verbeteren van het (leef)milieu.

De bestaande hoofdontsluiting van het IBF terrein heeft tot doel het verkeer op een vlotte en veilige manier naar de A7 en A32 te leiden. Deze ontsluiting is in het plan aangeduid als 'gebiedsontsluitingsweg-A'.

Milieu

Nationaal MilieubeleidsPlan 4

In dit document wordt het milieubeleid voor de komende jaren geschetst. Duurzaamheid neemt een prominente plaats in.

Toekomstagenda Milieu 'Schoon, slim en sterk', Ministerie van VROM, 2006

Het kabinet wil het milieubeleid vernieuwen en aanpassen aan de veranderde omstandigheden en beter aansluiten bij de wensen en mogelijkheden van burger en bedrijfsleven. Daartoe formuleert het kabinet de volgende agenda voor een toekomstvast milieubeleid:

- Een beter regelende overheid:

Bij de opzet en uitvoering van het milieubeleid moet de overheid, sterker dan nu het geval, slagvaardig en doelgericht optreden. In beleid en uitvoering moet duidelijk zijn dat de overheid kosten en baten heeft afgewogen en de doelen van het milieubeleid realiseert op een zo kosteneffectief mogelijke en voor burger en bedrijfsleven minst belastende wijze.

- Ruimte voor gezonde groei:

Het bedrijfsleven heeft een sleutelpositie bij het verbeteren van het milieu. Het nieuwe milieubeleid is er, aansluitend op de in het NMP4 ingezette transitieaanpak, daarom op gericht dat bedrijven ruimte krijgen om hun verantwoordelijkheid voor milieuvraagstukken te kunnen nemen, en voorts dat een gunstig klimaat ontstaat voor innovaties en investeringen die bijdragen aan een gezond milieu en een duurzame samenleving.

- Het milieubeleid dichterbij de burger:

Een toekomstvast milieubeleid dient herkenbaar te zijn voor burgers en draagvlak te hebben in de samenleving.

Frysk Miljeuplan 2006-2009 'Samen werken aan een schoon gezond en veilig Fryslân'

De provincie Fryslân wil zijn autonome taken inzetten op een drietal speerpunten.

Dit zijn:

- Water

Op het gebied van verontreiniging van water, bagger en bevaarbaarheid van waterwegen en bodemsanering spelen grote problemen waar de provincie, met anderen, veel aan kan doen en ook al daadwerkelijk heeft gedaan, onder meer in Interreg-verband. Hiermee krijgen ook recreatie en toerisme een nieuwe impuls.

- Energie

Op het terrein van energiebesparing en stimuleren van duurzame energie hebben we de laatste jaren de eerste aanzetten. Het beleid dat hiervoor is geformuleerd moet nu worden uitgevoerd, zodat ook Fryslân haar bijdrage levert aan het realiseren van de Kyoto-doelstellingen. In onze provincie wordt in ieder geval al energie uit biomassa en afval gewonnen. Via BANS (Bestuurs Akkoord Nieuwe Stijl) en Interreg worden kansrijke projecten uitgevoerd.

- Milieukwaliteit in het landelijk gebied

Het beleid voor het landelijk gebied verandert de komende jaren. Verantwoordelijkheid van het gebied zelf en initiatieven vanuit het gebied krijgen meer aandacht. De verschillende financieringsbronnen worden teruggebracht tot één Investeringsbudget Landelijk Gebied (ILG). Wij gaan bij het Rijk aangeven welke doelen in de verschillende gebieden gerealiseerd kunnen worden.

Milieubeleidsplan Heerenveen, 'Stap nu over'

De gemeente wil als samenleving, nu zorgen voor een goede leefomgeving. Dit houdt in dat de kwaliteit van het milieu zo min mogelijk de gezondheid mag aantasten en dat deze ook niet leidt tot (onaanvaardbare) hinder of overlast. Aan de andere kant wil de gemeente deze goede leefomgeving ook behouden voor de toekomst; gestreefd wordt naar een duurzame ontwikkeling van Heerenveen.

In het plan staan drie speerpunten centraal: energie, water en microklimaat. Energie is een speerpunt omdat de klimaatverandering nu duidelijk vraagt om actie. De gemeente willen ook een bijdrage leveren in Heerenveen. Vermijden van het verbruik van fossiele energie vermindert de uitstoot van CO₂, één van de belangrijkste veroorzakers van klimaatverandering. Daarnaast wordt er bijgedragen aan het tegengaan van het verlies aan natuurlijke bronnen. Er wordt ingezet op het gebruik van duurzame energie. Ten aanzien van bedrijven wil de gemeente het bedrijfsleven stimuleren energie te besparen en duurzame energie te gebruiken om hun eigen milieudruk te verminderen of de milieudruk van de diensten/producten die ze leveren.

Water is een speerpunt dat ook te maken heeft met klimaatverandering. De inzet op energie kan bijdragen aan het verminderen van de effecten van klimaatverandering. Er zullen echter veranderingen optreden, zoals intensievere regenbuien. Het is wenselijk om op deze veranderingen te anticiperen, met name op het gebied van water. Daarnaast komen er een aantal taken op de gemeente af met de inwerkingtreding van de Europese Kaderrichtlijn Water en de Wet gemeentelijke watertaken.

Ten aanzien van het microklimaat worden voor bedrijventerreinen soepelere normen gehanteerd. Het met name om geluid en geur. In hoofdzaak zijn bedrijven gevestigd op deze terreinen. In enkele gevallen zijn ook bedrijfswoningen aanwezig. Hoge(re) geluidsniveau's passen bij de aard van het terrein. De nadruk ligt daarbij op de dagperiode maar ook voor de avond- en de nachtperiode is het wenselijk geluid te kunnen maken, evt. periodiek. De bescherming van bedrijfswoningen is en krijgt een lage prioriteit. Bescherming van nabijgelegen woongebieden of andere te beschermen gebieden is noodzakelijk vanuit de wensen voor wat betreft de geluidsniveau's in deze gebieden. Geuremissies zijn toelaatbaar. Onderlinge belasting met geur dient wel binnen de perken te blijven

Natuur

Flora- en faunawet

Volgens de Flora- en faunawet mogen beschermde dier- en plantensoorten niet worden verwond, gevangen, opzettelijk worden verontrust of gedood. Voortplanting- of vaste rust of verblijfplaatsen mogen niet worden beschadigd, vernield of verstoord. Beschermde planten mogen niet van hun groeiplaats worden verwijderd of worden vernield. In de bijbehorende Algemene Maatregel van Bestuur worden drie categorieën beschermde soorten onderscheiden. Deze zijn in drie tabellen gegroepeerd.

Tabel 1. Algemene soorten, waarvoor een vrijstelling geldt voor overtredingen van artikel 8 t/m 12 bij de uitvoering van ruimtelijke ontwikkeling en bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik. Als het andere ingrepen betreft is een ontheffing nodig. De ontheffing voor deze soorten wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort'.

Tabel 2. Overige soorten, die minder algemeen voorkomen en veelal zeldzaam zijn of bedreigd. Voor deze soorten geldt een vrijstelling wanneer gewerkt wordt met behulp van een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode. In deze categorie vallen ook alle vogelsoorten. De vrijstelling is alleen van toepassing op werkzaamheden als 'bestendig beheer en onderhoud', 'bestendig gebruik' of 'ruimtelijke ontwikkeling en inrichting'. Wanneer niet volgens een dergelijke gedragscode wordt gewerkt of als het andere ingrepen betreft, is een ontheffing nodig. De ontheffing voor deze soorten wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort'. Zonder gedragscode vallen broedvogels niet hieronder, maar onder het zwaardere toetsingsregiem, genoemd onder 3.

Tabel 3. Soorten van bijlage IV HR/bijlage 1 AMvB 501. Het betreft soorten die zeldzaam en veelal bedreigd zijn. Voor deze soorten geldt een vrijstelling voor werkzaamheden in het kader van 'bestendig beheer en onderhoud' en 'bestendig gebruik' als gewerkt wordt conform een goedgekeurde gedragscode. Als het andere werkzaamheden betreft of als niet gewerkt wordt conform een gedragscode moet voor deze soorten een ontheffing worden aangevraagd. Voor deze soorten geldt een streng toetsingskader waarbij moet worden aangetoond dat er sprake is van een in of bij de wet genoemd belang, er geen alternatieven zijn en de ingreep geen afbreuk doet aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.

Natuurbeschermingswet (Vogel- en Habitatrichtlijngebieden)

Mogelijke negatieve effecten op natuurbeschermingsgebieden dienen zoveel mogelijk te worden beperkt, zodat in elk geval significante negatieve effecten worden voorkomen. Het plangebied maakt geen deel uit van een natuurbeschermingsgebied (zie verder ook paragraaf 4.4).

Provinciaal beleid aangaande natuur, de Provinciaal Ecologische Hoofdstructuur

Het plangebied maakt geen deel uit van de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur (PEHS). In navolgend figuur zijn enkele percelen aangegeven die onderdeel uit maken van de PEHS.

Figuur 3.2: PEHS in het bredere studiegebied (in groen aangegeven). Bron; www.fryslan.nl

Licht

Lichtbeleid Heerenveen, 'Aan/Uit'

De gemeente Heerenveen streeft ernaar om een integraal afwegingskader te scheppen voor de openbare verlichting. Daarin staan de functie en het doel van de verlichting centraal. Doelstellingen van de gemeente zijn:

- Openbare verlichting levert een bijdrage aan het vergroten van de sociale veiligheid.
- Openbare verlichting levert een bijdrage aan het vergroten van de verkeersveiligheid.
- Mens en natuur zoveel mogelijk beschermen tegen lichthinder en lichtvervuiling.
- Een bijdrage leveren aan het oplossen van het klimaatprobleem door 20% minder energie te verbruiken voor de openbare verlichting in 2010 ten opzichte van 2006.
- Verlichting wordt ingezet als instrument om de sfeer van de openbare ruimte te bevorderen.

De toepassing van licht verschilt per gebied. De gemeente heeft per gebiedstype een prioritair doel aangegeven waar 'licht' bij aan zou moeten sluiten. Voor bedrijventerreinen betreft dit de verkeersveiligheid. Het verlichten van de openbare ruimte is echter maatwerk. Er dient altijd de mogelijkheid te zijn om de verlichting aan te passen aan de specifieke situatie.

Bij de (her)plaatsing, vervanging of renovatie van verlichting wordt een aantal richtlijnen gehanteerd (zie kader hierna). Op deze wijze wordt geborgd dat bij de plaatsing van nieuwe lichtmasten rekening wordt gehouden met de doelstellingen van het lichtbeleid.

Richtlijnen toepassen lichtbeleid

- Voorkom overbodige verlichting (is verlichting noodzakelijk? Zijn er alternatieven?).
- Lichtuitstraling naar boven dient voorkomen te worden (vermijd verlichting boven de horizontale as).
- Verlichting dient zich zoveel mogelijk te richten op het te verlichten object of locatie.
- Uniforme verlichtingssterkte, om contrastwerking tussen lichte en donkere gebieden te voorkomen.
- Gelijkmatische verspreiding van verlichting.
- Lampvermogen zo laag mogelijk (minimum vereiste verlichtingsterkte is het uitgangspunt).
- Bij de aanschaf van verlichting (masten en armaturen) dient rekening te worden gehouden met de milieueffecten van de verlichting (productie-, onderhoud-, afvalfase: levenscyclus).
- Verlichting wordt zoveel mogelijk gebundeld toegepast, dat wil zeggen dat bijvoorbeeld voorkomen dient te worden dat een weg met fietspaden aan weerszijden wordt voorzien van 4 rijen lichtmasten.
- Uniformiteit van verlichting tussen aanliggende gebieden om contrastwerking te voorkomen.
- Lichtmasten e.d. dienen te voldoen aan de van toepassing zijnde EN normen.

De richtlijnen zijn bedoeld om verlichting bewust te kiezen en toe te passen en negatieve neveneffecten te beperken/voorkomen.

Externe veiligheid

Op 27 oktober 2004 is het Besluit externe veiligheid inrichtingen (BEVI), met de bijbehorende ministeriële regeling (Revi) van kracht geworden. Dit besluit schrijft onder andere voor dat een gemeente bij bestemmingsplanwijzigingen het aspect externe veiligheid dient te betrekken.

Het BEVI bevat normen voor het plaatsgebonden risico (PR) en kent een verantwoordingsplicht voor het groepsrisico (GR). Voor diverse risicovolle activiteiten zijn in de bijhorende ministeriële regeling (Revi) tabellen opgenomen met aan te houden afstanden tot (geprojecteerde) kwetsbare objecten (PR) en de grootte van het invloedsgebied voor het GR.

In het kader van de milieueffectrapportage en de planologisch juridische procedures is het van belang inzicht te hebben in de eventuele risico's in het plangebied. Deze moeten worden beoordeeld in het licht van de huidige regelgeving.

Het plaatsgebonden risico

Het plaatsgebonden risico is de berekende kans per jaar, dat een persoon overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongeval bij een risicobron, aangenomen dat hij op die plaats permanent en onbeschermd verblijft. Het plaatsgebonden risico kan worden voorgesteld door een contour om de risicobron.

In het plaatsgebonden risico zijn twee verschillende kansen verwerkt:

- de kans dat een ramp, zoals het ontsnappen van een gevaarlijke stof, plaatsvindt;
- de kans dat een persoon daadwerkelijk overlijdt als gevolg daarvan.

De in het BEVI genoemde norm voor het plaatsgebonden risico is 10⁻⁶ per jaar. Het gebied waarbinnen deze norm wordt overschreden wordt begrensd door de 10⁻⁶ per jaar contour. Aan de norm wordt voldaan indien de gevels van het kwetsbare object zich niet bevinden binnen de 10⁻⁶ per jaar contour.

Het groepsrisico

Het groepsrisico (GR) is een maat om de kans weer te geven dat een incident met een aantal dodelijke slachtoffers voorkomt. Tevens wordt het groepsrisico beschouwd als maat voor de maatschappelijke ontwrichting welke kan ontstaan ten gevolge van een incident. Voor het groepsrisico is geen norm opgenomen in het Bevi maar een verantwoordingsplicht. Bij het groepsrisico zijn contouren niet mogelijk. Dit maakt het begrip groepsrisico een moeilijker te bevatten begrip. En omdat de ruimtelijke werking van het groepsrisico veelal de afstanden van de PR-contouren, (deze contouren verbinden de locaties met een gelijke kans op overlijden) ruim te buiten gaat, is de omgang met het groepsrisico ook gecompliceerder. Inzicht in de werking van het groepsrisico is echter onmisbaar voor een juiste invulling van de verantwoordingsplicht. Het geven van een invulling aan de verantwoordingsplicht is bij een bestemmingsplan vereist op grond van artikel 13 van het Bevi indien het plangebied is gesitueerd binnen het invloedsgebied van een risicobron. Bij de verantwoordingsplicht gaat het om een politieke afweging van de risico's tegen de maatschappelijke baten en kosten van een activiteit. Door de toename van het aantal personen in het invloedsgebied verandert het groepsrisico. In het Bevi is bepaald dat iedere toename hiervan moet worden verantwoord (verantwoordingsplicht = artikel 12 en 13 'Besluit externe veiligheid inrichtingen').

4 Huidige situatie en autonome ontwikkeling

4.1 Algemeen

Plan- en studiegebied

Milieueffecten kunnen optreden op de te ontwikkelen locatie zelf en de omgeving van de locatie. Om dit onderscheid goed te maken worden de termen plan- en studiegebied geïntroduceerd. Het plangebied is de voorgenomen locatie voor de uitbreiding van het industrieterrein. Het studiegebied is het plangebied plus het gebied waarbinnen mogelijkwerwijs effecten kunnen worden verwacht. Het studiegebied is daardoor vaak groter dan het plangebied. De omvang kan per milieuaspect verschillen.

Autonome ontwikkeling

Met autonome ontwikkeling worden de ontwikkelingen bedoeld, die voor het plan- en studiegebied zijn voorzien. Het vigerende beleid, wet- en regelgeving maken in een MER deel uit van de autonome ontwikkeling. Het huidige plangebied heeft reeds de bestemming 'bedrijventerrein' (formeel is de bestemmingsbepaling 'Bedrijfsdoeleinden'). Het is niet realistisch te veronderstellen dat het IBF zich ontwikkelt volgens het geldende bestemmingsplan. Daarom is voor het MER een tweede referentiesituatie geformuleerd (huidige situatie). Hierbij zijn de reeds gerealiseerde elementen van het bedrijventerrein wel meegenomen maar een verdere ontwikkeling niet ("stand still").

Er kan dus een tweedeling worden gemaakt in de beschrijving van de referentiesituatie voor dit MER:

- een situatie waarin het plangebied zich ontwikkelt tot bedrijventerrein volgens het vigerende bestemmingsplan ('oude' IBF);
- een situatie waarin de huidige feitelijke situatie als uitgangspunt wordt genomen zonder de ontwikkeling van het plangebied als bedrijventerrein (stand-still).

Zoals genoemd, is binnen het kader van het vigerende bestemmingsplan reeds een groot deel van het terrein ingericht. Deze inrichting betreft de wegenstructuur en het aanleggen van bufferzones/overgangszones aan de randen van het terrein (zie paragraaf 4.2). Deze structuurbepalende elementen zijn uitgangspunt voor zowel het 'oude' IBF als het 'nieuwe' IBF. Hiernaast zijn er doormiddel van onder andere artikel 19 procedures (oude Wet Ruimtelijke Ordening) bedrijven reeds in ontwikkeling/ontwikkeld die passen in de nu voorgestelde herziening van het bestemmingsplan. Hieronder volgt een kort overzicht van de huidige situatie aangaande de ontwikkeling en opvulling van het plangebied:

- Het gebied is voor een groot deel bouwrijp gemaakt conform het vigerende bestemmingsplan;
- Er heeft zich destijds één bedrijf gevestigd onder de voorwaarden van het vigerende bestemmingsplan;
- Inmiddels is dit bedrijf vertrokken en hebben de bedrijfsgebouwen een functie gekregen die aansluit op de uitgangspunten van het nieuw op te stellen bestemmingsplan;
- In de bufferzone aan de zuidzijde van het bedrijventerrein is in 2007 op basis van een artikel 19 procedure parkeergelegenheid gerealiseerd (1.200 plaatsen) in verband met de uitbreiding van het Abe Lenstrastadion.
- Er zijn aan 26 bedrijven bouwvergunningen verleend voor de bouw van circa 50 bedrijfspanden (situatie juli 2009);

- De ontsluiting naar de A7 en de A32 is gerealiseerd;
- De interne hoofdwegenstructuur is gerealiseerd;
- Het watersysteem is aangepast aan het bedrijventerrein. Er zijn reeds sloten gedempt en de aanvoer van water vanaf de Tjonger is gerealiseerd.

Voorname elementen worden meegenomen in de beschrijving van de huidige situatie en autonome ontwikkeling (referentiesituatie voor het MER).

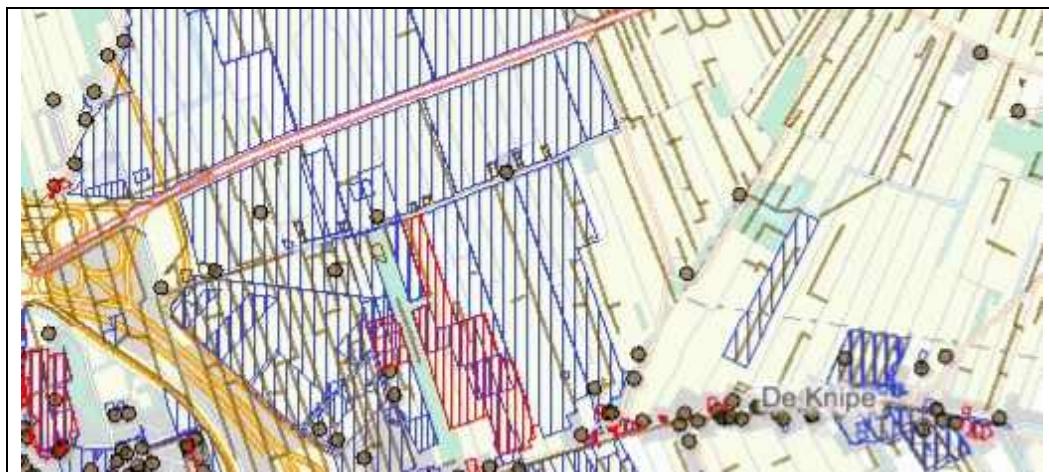
4.2 Bodem en water

Bodemopbouw

In het plangebied komen drie bodemtypen voor: veldpodzol, eerdveengrond en moerige podzolgrond. Ten noorden van de Saturnus komen hoofdzakelijk veldpodzolen voor die bestaan uit leemarm en zwak lemig fijn zand. Ten zuiden van de Saturnus komen eerdveengronden (madeveengrond en meerveengrond) en moerige podzolengronden voor. De bovenlaag van deze gronden bestaat uit veenachtig, moerig materiaal van maximaal 120 cm. Er komen geen bijzondere bodemkundige waarden voor in het plangebied.

Bodemkwaliteit

In het MER voor het IBF van 1995 wordt aangegeven dat er geen bodemverontreiniging voorkomt in het plangebied. Op een meer actuele kaart van de provincie Fryslân worden echter wel locaties aangegeven. Het gaat met name om mogelijke verontreiniging. Hierin is het rode vlak in de figuur hieronder gekenmerkt als 'potentieel ernstig verontreinigd'.

- ☐ Signaleringskaart
(Laatste wijziging: 4 augustus 2008)
- ☐ Provinciaal bodeminformatiesysteem
- ☒ vlak
- ☐ Historisch Bodembestand
- ☒ punt
- ☒ lijn
- ☒ vlak
- ☒ vlak, gebied met dempingen
- ☐ Bodemrapporten gemeenten
- ☒ vlak

Figuur 4.1: Signaleringskaart (mogelijke) bodemverontreiniging. Bron: www.fryslan.nl

Ten tijde van het schrijven van het MER Inrichting Internationaal Bedrijvenpark Friesland (1995) was deze informatie niet voorhanden.

Mede in het kader van het bestemmingsplan en de milieueffectrapportage is door de gemeente de beschikbare informatie omtrent de bodemkwaliteit binnen het IBF geïnterpreteerd. Hieruit blijkt het volgende.

Binnen het grootste deel van het bestemmingsplangebied IBF is op basis van diverse uitgevoerde bodemonderzoeken in de periode midden jaren '90 tot heden een goed beeld verkregen van de bodemkwaliteit ter plaatse. In deze bodemonderzoeken zijn, naast de als onverdacht aangemerkte agrarische percelen, binnen het van oorsprong agrarisch gebied, potentieel verdachte terreindelen veelal separaat onderzocht. Dit betreffen ondermeer de bebouwde percelen aan de Saturnus (voormalige Mobilisatieweg), (gedempte) watergangen en ontsluitingsdammen. Uit de onderzoeksresultaten is gebleken dat zowel de grond als het grondwater overwegend in lichte mate verontreinigd zijn met enkele stoffen (met name zware metalen, PAK-verbindingen en/of vluchtige aromaten). In de grond zijn op enkele terreindelen hogere gehalten aan zware metalen gemeten, welke bij verificatie-onderzoek niet meer zijn aangetroffen. In het grondwater zijn plaatselijk hogere gehalten aan zware metalen gemeten. De verhoogd gemeten gehalten houden in algemene zin naar verwachting verband met verhoogde achtergrondgehalten. In de bodemkwaliteitskaart van de gemeente Heerenveen, opgenomen in het in 2005 vastgestelde gemeentelijk bodembeheerplan, is de diffuse achtergrondkwaliteit (niet gerelateerd aan een specifieke lokale bronlocatie) van de bodem vermeld. Hieruit blijkt dat in het onderhavige bestemmingsplangebied, op de kaart aangeduid als zone I2/Buitengebied, overwegend in lichte mate sprake is van bodemverontreiniging. De geconstateerde (achtergrond)verontreinigingen in de uitgevoerde bodemonderzoeken zijn hiermee in overeenstemming. De informatie van de provinciale kaart (figuur 4.1) is derhalve achterhaald. Een uitzondering op het bovenstaande vormt de aanwezigheid van een voormalige stortlocatie binnen het IBF. Deze locatie ligt binnen het rood gearceerde gebied op figuur 4.1. en is navolgend specifiek weergegeven.

Figuur 4.2: Voormalige stortlocatie met bodemverontreiniging (bron: gemeente Heerenveen)

Ter plaatse zijn in het verleden ondermeer verbrandingsresten vanuit de voormalige gemeente Aengwirdern gestort. Het geconstateerde stortmateriaal (binnen het traject van ca. 0,5-1,5 meter minus maaiveld) betreft dan ook voornamelijk puin, sintels, koolresten, slakken etc. De bodem ter plaatse is matig tot sterk verontreinigd met zware metalen en PAK-verbindingen. Op basis van de beschikbare informatie wordt de totale hoeveelheid stortmateriaal en sterk verontreinigde grond geraamd op ca. 4.800 m³. Bij bestemmingswijziging dan wel ingebruikname van het terrein zal bodemsanering noodzakelijk zijn. Hierbij kan, gezien de functie bedrijventerrein, gedacht worden aan een IBC-oplossing (isolatie van de verontreiniging middels afdekking dan wel het aanbrengen van een leeflaag). Verder blijken enkele ontsluitingsdammen verontreinigd te zijn met zware metalen en/of PAK-verbindingen. Dergelijke verontreinigingen beperken zich naar verwachting tot de dammen zelf en zijn dan ook relatief beperkt van omvang.

Maaiveldhoogte

Ten noorden van de Saturnus ligt het maaiveld op 1,2 meter - NAP. Ten zuiden van deze weg ligt het maaiveld op 0,4 meter - NAP. De laagste delen van het plangebied liggen in het noorden (rond 1,5 meter -NAP) en de hoogste delen in het zuiden (rond 20 centimeter + NAP) (De steekproef, 2005).

Grondwaterstanden

Ten zuiden van de Saturnus is van oorsprong een nat terrein. De grondwaterstand ligt op 0,5 meter beneden NAP. Het gebied is aangeduid met grondwatertrap II. Het deel ten noorden van de weg is ondanks de lagere ligging, -1,0 meter tot -1,3 meter beneden het maaiveld. Dit terrein kent een grondwatertrap III. In onderstaande tabel zijn de grondwatertrappen aangegeven met de daarbij horende gemiddeld laagste grondwaterstand (GLG) en de gemiddeld hoogste grondwaterstand (GHG).

Grondwatertrap	GHG (cm-mv)	GLG (cm-mv)
II	-	50-80
III	< 40	80-120
V	< 40	> 120
V*	25-40	> 120
VI	40-80	> 120

Grondwaterkwaliteit

Het chloridegehalte van het freatische grondwater is 59 mg/l en van het eerste en tweede watervoerende pakket respectievelijk 100 en 125 mg/l. Beschikbare informatie over de grondwaterkwaliteit is in het kader op de voorgaande bladzijde beschreven.

Kwantiteit oppervlaktewater

Het polderpeil in het studiegebied varieert tussen de -1.60 tot -2.35 t.o.v. NAP. Het studiegebied valt geheel binnen het Friese boezemgebied. Het boezempeil ligt tussen NAP -0,51 en -0,56 meter.

Oppervlaktewaterkwaliteit

In het MER van 1995 wordt aangegeven dat het oppervlaktewater in het plangebied doorgaans een laag chloridegehalte heeft. Het water is afkomstig van neerslag en zoete kwel. Aan het eind van de zomer is door invloed van ingelaten water uit het IJsselmeer het chloridegehalte hoger. De gehalten overschrijden gestelde (wettelijke en beleidsmatige) normen niet.

Kwaliteit waterbodems

In het MER van 1995 is aangegeven dat de kwaliteit van de waterbodems in de omgeving van Heerenveen redelijk goed is te noemen. De kwaliteit varieert van klasse 1 tot 2. De concentraties van zware metalen, bestrijdingsmiddelen en PCB's zijn in het algemeen laag (Heerenveen, 1995).

In het kader van de diverse uitgevoerde bodemonderzoeken (periode eind jaren '90 tot heden) is veelal ook de waterbodempkwaliteit van bestaande watergangen vastgesteld. Hieruit is gebleken dat, in overeenstemming met het gestelde in het MER van 1995, de waterbodem overwegend klasse 1 of 2 materiaal betreft en derhalve geschikt is voor hergebruik (verspreiding).

Autonome ontwikkeling bodem en water

Ten aanzien van water mag in de toekomst verwacht worden dat door verbeterde bemestingsmethoden en milieuvriendelijkere onkruidbestrijding de kwaliteit van de oppervlaktewateren en het grondwater zal verbeteren (minder/efficiëntere dosering). Met een mindere dosering en betere stoffen kan hetzelfde resultaat worden behaald. Deze autonome ontwikkeling is gebaseerd op een hoofdzakelijk agrarische functie van het plangebied.

Bij een ontwikkeling van het plangebied als bedrijventerrein volgens het vigerende bestemmingsplan worden geen significante wijzigingen van de huidige situatie verwacht. Wet- en regelgeving stellen harde eisen aan potentieel verontreinigende bedrijven. Er mag hiernaast verwacht worden dat deze bedrijven zich niet zullen vestigen onder het vigerende bestemmingsplan.

4.3 Landschap, cultuurhistorie en archeologie

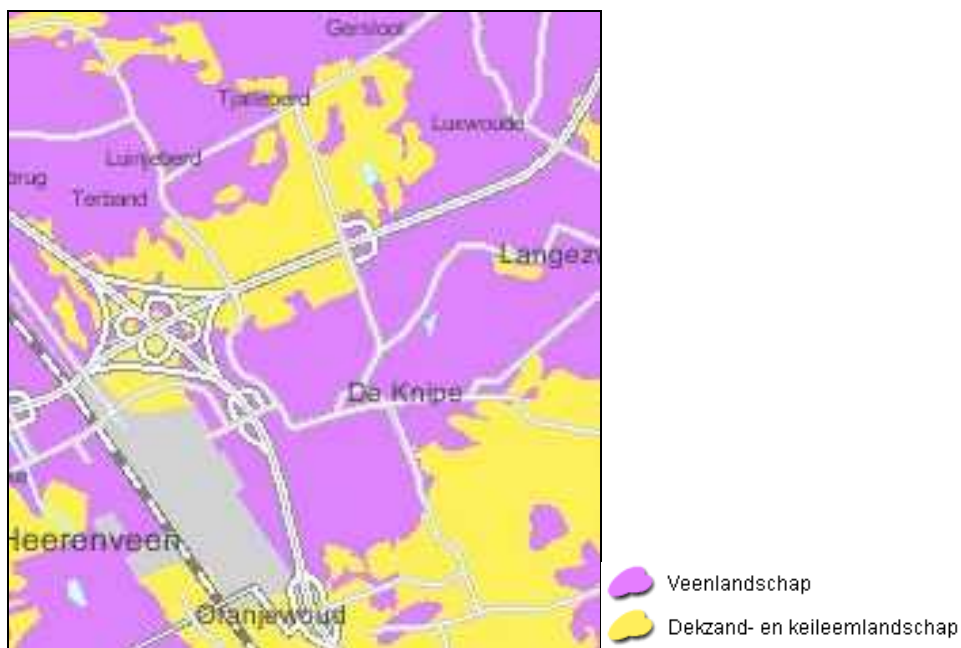
Landschap

Het plangebied maakt deel uit van het veenpolderlandschap. Het wordt gekenmerkt door grootschaligheid, openheid en de strokenverkaveling. Dit landschap bestaat overwegend uit weidegebied met verspreid in het landschap kleine bospercelen, die veelal gekoppeld zijn aan een ontginningsbasis. De beplanting bestaat verder uit wegbeplanting en erfbeplanting.

De strokenverkaveling is kenmerkend voor dit landschap. Tussen het veenontginningsdorp de Knipe en het wegdoorp Terband-Luinjeberd-Tjallerberd zijn de stroken vrij breed. Ten zuiden en ten noorden is de verkaveling smaller. Het landschap wordt bepaald door in noordoost-zuidwest gerichte stroken.

De randen van de verschillende poldereenheden, de dijken en kaden, vormen belangrijke structuurlijnen in het landschap. De openheid van het landschap wordt verder onderbroken door verspreid liggende boscomplexen, deels tegen de kavelrichting in (ruilverkavelingsbossen). In het zuiden wordt de locatie begrensd door het lintdorp De Knipe. Dit lint heeft qua bebouwing en beplanting een ruime opzet. Doorzichten zijn hierdoor mogelijk. De A7 ligt op maaiveld hoogte waardoor gezichtslijnen niet doorbroken worden.

In de huidige situatie is de openheid van het landschap ingeperkt door de inmiddels reeds ontwikkelde bedrijven op het terrein. De openheid kan op dit moment eigenlijk alleen nog in het zuid- en noordoostelijke deel van het plangebied ervaren worden.

Figuur 4.3: Landschapstypen. Bron: www.fryslan.nl

Cultuurhistorie

Figuur 4.4: Waardevolle gezichten in het studiegebied. Bron: www.fryslan.nl

In roze is aangegeven een te beschermen gezicht. Het betreft het landgoed Oranjewoud. Het landgoed ligt op voldoende afstand van het plangebied. Eventuele aantasting van de waarden van dit landgoed worden niet verwacht. Het landgoed ligt op een zandrug. Hierdoor heeft het bosrijke landgoed wel een directe landschappelijke relatie met de directe omgeving dat voornamelijk open gebied betreft.

De Knipe kan aangemerkt worden als een lintdorp met cultuurhistorische waarden. In het lint worden enkele oude woningen aangetroffen met cultuurhistorische waarden.

Archeologie

De Fryske Archeologische Monumenten Kaart (FAMKE) geeft voor de periode steentijd-bronstijd het advies karterend onderzoek uit te voeren. Voor de periode ijzertijd-Middeleeuwen is er volgens FAMKE geen archeologisch onderzoek noodzakelijk.

In 2005 is er in opdracht van de gemeente Heerenveen archeologisch onderzoek uitgevoerd in het plangebied. Het onderzoek heeft uitgewezen dat de oorspronkelijke bodemopbouw en oppervlaktetopografie in het plangebied door veenontginning en landbouwactiviteiten (waaronder diepploegen) sterk aangetast zijn. Doormiddel van booronderzoek is gezocht naar archeologische waarden. Het plangebied vormde voor de (volledige) afdekking met veen in de midden- en late steentijd een dekzandlandschap waarin vanuit het noordwesten water binnendrong. Met name ten zuiden van het gebied met open water waren destijds bewoonbare dekzandkoppen aanwezig. Uit het onderzoek bleek de oorspronkelijke bodemvorming op en rond de dekzandkoppen plaatselijk nog intact. Er zijn sporen van houtskool aangetroffen (De steekproef, 2005).

Op terreindelen met een nog (grotendeels) intacte bodem heeft een verdichtend booronderzoek plaatsgevonden. Op vijf terreindelen bleken houtskoolconcentraties aanwezig. Nader onderzoek van deze terreindelen heeft een vuurstenen pijlpunt opgeleverd. Deze punt kan afkomstig zijn van een tijdens de jacht afgeschoten pijl, er kan echter niet worden uitgesloten dat hier een vindplaats uit de steentijd aanwezig is. Aanvullend archeologisch onderzoek is op deze locatie uitgevoerd in de vorm van een proefsleuvenonderzoek.

De overige locaties waar houtskool is aangetroffen vertonen sterke gelijkenis met overeenkomstige nabijgelegen locaties (Skoatterwâld). Onderzoek op deze locaties brachten aan het licht dat het houtskool zeer waarschijnlijk ontstaan is tengevolge van latere menselijke activiteiten in het veengebied. Het heeft geen samenhang met prehistorische bewoning van het dekzandlandschap (De steekproef, 2005).

Figuur 4.5: Archeologische vindplaats (pijlpunt in gearceerd terreindeel) (de steekproef, 2005)

Het proefsleuvenonderzoek in het, in de bovenstaande figuur, gearceerde gebied heeft geen archeologische grondsporen of vondsten opgeleverd (De steekproef, 2008).

Autonome ontwikkeling landschap, cultuurhistorie en archeologie

Uitvoering van het landschapsbeleidsplan kan leiden tot een verbetering van het landschap in brede zin. Op de lange termijn zijn echter geen maatregelen in de directe omgeving van het plangebied gepland.

In het bredere studiegebied bestaan verschillende voornemens die een effect op het landschap kunnen hebben. Zo is ten noorden van de A7 ruimte gereserveerd voor de ontwikkeling van een bedrijventerrein, "Klaverblad Noordoost". Het betreft een ontwikkeling voor de langere termijn. Hiernaast wordt ten zuiden van het plangebied de woonwijk Skoatterwold ontwikkeld.

In het kader van rijksmiddelen ter stimulering van de economische ontwikkeling van het Noorden dient er rekening gehouden te worden met de toekomstige aanleg van een spoorlijn van Heerenveen naar Groningen. De aanleg van deze spoorlijn heeft een substantieel effect op het landschap. Ruimte hiervoor is gereserveerd ten noorden van de snelweg A7 en derhalve niet in het plangebied.

In de huidige situatie is er reeds een aantal bedrijven gerealiseerd die het landschap binnen het plangebied beïnvloeden. De openheid van het landschap kan alleen nog in het zuid- en noordoostelijke deel van het plangebied ervaren worden. Onder het vigerende bestemmingsplan worden niet op korte termijn meerdere bedrijven verwacht.

Voor de autonome ontwikkeling worden er ten aanzien van archeologie en cultuurhistorie geen significante wijzigingen van de huidige situatie verwacht.

4.4 Natuur

Zoals eerder vermeld, maakt het plangebied geen deel uit van de gebieden in het kader van de Natuurbeschermingswet en de EHS. In het bredere studiegebied wordt op vijf kilometer ten noorden van het plangebied het Vogelrichtlijngebied de Deelen aangetroffen. Het Habitatrichtlijngebied De Rottige Meenthe en Brandemeer ligt op tien kilometer ten zuidwesten van het plangebied. Gezien de relatief grote afstand en het landgebruik van tussengelegen gebieden bestaan er geen ecologische relaties tussen het plangebied en deze Vogel- en Habitatrichtlijngebieden.

Flora

In 2005 is een inventariserend ecologisch onderzoek in het plangebied uitgevoerd. Het open plangebied bestaat uit percelen met soortenarm grasland dat kenmerkend is voor intensief agrarisch gebruik. Er komen geen beschermde soorten voor op de percelen. In bermen aan de westkant van het gebied groeien beschermde planten Steenanker, Wilde Marjolein en Grasklokje.

Andere zeldzame soorten in deze bermen zijn Kleine pimpinel en Blassilene.

In de sloten van het gehele plangebied komt naast veelal algemeen voorkomende soorten de beschermde Zwanebloem algemeen voor. Krabbescheer, een waardplant van de streng beschermde Groene glazenmakers is op een drietal plaatsen aangetroffen.

Fauna

Libellen, dagvlinders en andere insecten

Uit waarnemingen in 2004 zijn verschillende libellensoorten waargenomen. De algemene soorten; Variabele waterjuffer, vuurjuffer, Lantaarntje, Grote roodoogjuffer, Viervlek, Platbuik, Steenrode heidelibel, Gewone oeverlibel en Grote keizerlibel.

Er zijn drie zeldzame soorten aangetroffen; de Weidebeekjuffer, Vroege glazenmaker en Glassnijder. Deze laatste twee soorten worden niet beschermd en staan niet in de tabellen van de Flora en Faunawet. De Weidebeekjuffer is waarschijnlijk een zogeheten zwerver aangezien dit een zeldzame verschijning in de provincie Fryslân betreft.

Uit meer recente informatie (Koopmans, 2007) van de gemeente blijkt dat de Groene Glazenmaker voorkomt in de watergangen langs het westelijk deel van de Venus. Het betreft een zwaar beschermde soort. (tabel 3 Flora en faunawet). Het gaat hierbij om watergangen waar geen inrichtingsmaatregelen meer plaatsvinden. De Groene glazenmaker is in zijn voortbestaan afhankelijk van de waterplant Krabbescheer. Om de Groene Glazenmaker te beschermen voert de gemeente specifieke beheermaatregelen uit die gericht zijn op behoud van de Krabbescheer.

Uit recente verspreidingsgegevens (Koopmans, 2007) blijkt dat in het plangebied en directe omgeving geen bijzondere en beschermde vlindersoorten voorkomen. Verschillende algemene soorten zal Geelsprietdikkopje, Klein geaderd koolwitje, Atalanta, Argusvlinder, Kleine vos en Bruin zandoogje komen in het plangebied voor.

Op drie kilometer afstand van het plangebied (te Luinjebert) is de Gestreepte waterroofkever aangetroffen. Dit is een beschermde soort onder de Flora- en Faunawet. Deze kever heeft een voorkeur voor grote wateren. De soort is niet in het plangebied aangetroffen.

Vissen

In de sloten zijn algemeen voorkomende vissoorten aangetroffen. Het betreffen; Tiendoornige stekelbaarsen, Blankvoorn, Zeelt, Snoeken en Baars. In een drietal sloten in het centrale deel van het plangebied is de Kleine modderkruiper vastgesteld. Deze soort wordt beschermd onder Flora- en Faunawet. Deze soort heeft een voorkeur voor stilstaande of langzaam stromende wateren. De gevangen exemplaren in het plangebied betroffen alle kleine individuen wat duidt op een succesvolle voortplanting van de soort (Koopmans, 2005).

Amfibieën

In het plangebied worden verschillende algemene amfibiesoorten aangetroffen. In de zuidoosthoek van het plangebied is de streng beschermde Poelkikker gevonden. De Poelkikker heeft een duidelijke voorkeur voor kleinere, vegetatierijke en voedselarme wateren en snel opwarmende wateren. Met name de waterkwaliteit is van belang. De soort wordt daarom in Fryslân vooral aangetroffen in wateren waar sprake is van optredende kwel of waar door de invloed van grondwater een goede waterkwaliteit heerst (Koopmans, 2005).

Reptielen

Tijdens het veldonderzoek zijn er in het plangebied geen reptielen aangetroffen.

Vogels

Het plangebied is geschikt voor weidevogels. Het gaat om niet-kritische soorten als Kievit en Scholekster. Soorten als Tureluur en Grutto komen in lage aantallen voor. In de ruigere delen in de zuidwesthoek van het plangebied komen Roodborsttappuit, Grasmus en Bosrietzanger voor. De Buizerd broed aan de rand van het plangebied in de populieraanplant (Koopmans, 2005).

In verschillende bosjes kunnen algemeen voorkomende soorten broeden. Het gaat hier om soorten als Fitis, Merel, Koolmees, Roodborst, Zanglijster en Winterkoning (Koopmans, 2007).

Zoogdieren (o.a. vleermuizen)

In het plangebied en de directe omgeving komen negen soorten vleermuizen voor. Deze zijn: Ruige dwergvleermuis, Baardvleermuis, Grootoorvleermuis, Dwergvleermuis, Laatvlieger, Watervleermuis, Meervleermuis, Franjestaart en Rosse vleermuis (Koopmans, 2007). Deze soorten vallen onder de derde categorie van de Flora- en Faunawet (zwaar beschermde soorten). De Flora- en Faunawet beschermt ook foerageergebieden, (vast) vliegroutes en de zomer- en winterkolonies tegen verstoring en vernietiging.

In zijn algemeenheid leent het plangebied zich als foerageergebied voor de genoemde soorten. Het met name om de wegen, bebouwingen en sloten. De sloten zijn vooral van belang voor de Watervleermuis. De Meervleermuis heeft een voorkeur voor grote wateroppervlakten. Het centrale deel van het plangebied, het open weidelandschap, is niet aantrekkelijk voor vleermuizen, afgezien van eventuele oude bebouwing.

Overige zoogdieren die in het plangebied voorkomen zijn de algemeen beschermde soorten; Egel, Bosspitsmuis, Dwergspitsmuis, Huisspitsmuis, Mol, Vos, Hermelijn, Wezel, Bunzing, Ree, Rosse woelmuis, Woelrat, Aardmuis, veldmuis, Dwergmuis, Bosmuis, Haas en Konijn.

Huidige ontwikkelingen in het plangebied

Aangezien het plangebied reeds in ontwikkeling is genomen mag verwacht worden dat verschillende hierboven genoemde soorten niet meer voorkomen in het plangebied. Er is onder andere reeds gestart met het dempen van sloten en inrichten van de bufferzones. In dit kader is ook een ontheffing aangevraagd en verleend ten aanzien van de Kleine Modderkruiper. In hoofdstuk 6 wordt hier nader op ingegaan.

Autonome ontwikkeling natuur

Bij ontwikkeling van het plangebied volgens het vigerende bestemmingsplan mag verwacht worden dat verschillende soorten verdrongen worden uit het plangebied.

4.5 Verkeer en vervoer

In het huidige plangebied zijn reeds meerdere wegen gerealiseerd. Het betreft een deel van verkeersinfrastructuur dat voor het 'oude' IBF is ontwikkeld. De Saturnus is de hoofdas door het gebied. Vanaf de Saturnus zijn insteken gemaakt via een eenvoudig wegenprofiel voor de ontsluiting van het totale bedrijventerrein. Omdat de hoofdontsluitingsweg Saturnus eveneens een onderdeel is van het hoofdwegennet van de kern Heerenveen zijn vanuit verkeersveiligheid de kruisingen uit gevoerd als T-splitsing.

Aan de zuidzijde van het plangebied ligt Het Meer. Dit is de doorgaande weg Heerenveen-De Knipe. Aan de oostzijde van het plangebied ligt de weg Zestienroeden. Het gebruik van dit lokale wegennet wordt voor een belangrijk deel bepaald door de hoofdinfrastructuur rondom het plangebied: de A32 en de A7, respectievelijk ten westen en ten noorden van het plangebied.

Het plangebied wordt ontsloten via de aansluiting van de Saturnus op de A7 (afslag 26A) en via de aansluiting van de Mercurius op de A32 (afslag 12). Het plangebied wordt ook ontsloten naar de verlengde K.R. Poststraat bij de ongelijkvloerse kruising bij de A32.

De afslag vanaf de A7 vormt de primaire ontsluiting van het IBF.

Voor fietsverkeer is het IBF vanuit Heerenveen bereikbaar vanuit de dorpen ten noorden van de A7, vanuit De Knipe via de fietspaden naar en door bedrijventerrein de Kavels en vanuit de plaats Heerenveen via een onderdoorgang onder de A32 een paar honderd meter ten noorden van de (niet gelijkvloerse) kruising A32/K.R.Poststraat. Langs de Saturnus en Mercurius zijn voorzieningen voor fietsers en voetgangers voorzien (en reeds gerealiseerd).

Intensiteiten en knelpunten in de huidige situatie

In het kader van het voorliggende MER heeft de gemeente Heerenveen onderzoek gedaan naar de verkeersintensiteiten in de huidige situatie (peiljaar 2007) en de intensiteiten bij ontwikkeling van het bedrijventerrein volgens het vigerende bestemmingsplan en het nieuwe (aangepaste) bestemmingsplan.

De verkeersintensiteiten worden in paragraaf 6.7 nader besproken.

In het onderzoek wordt geconcludeerd dat in de huidige situatie zich binnen het plangebied geen knelpunten voordoen. Buiten het plangebied zijn wel enkele knelpunten aanwezig in de spitsperiode. Het betreffen:

- Aansluiting K.R. Poststraat-Stadionweg;
- Knooppunt Heerenveen A7/A32;
- Aansluiting Oranje Nassaulaan Stadionweg;
- Ronde Rottumerweg- B.Falkenaweg;
- Ronde aansluiting A7-Weinmakker zuid.

In het onderzoek wordt vermeld dat er door de gemeente maatregelen worden getroffen voor de aansluiting K.R. Poststraat-Stadionweg. De verkeersregelinstanties worden geoptimaliseerd. Nieuwe regelprogramma's worden geïnstalleerd met als doel verbetering doorstroming, verlaging wachttijden en wachtrijen in de spitsperiodes.

Autonome ontwikkeling verkeer en vervoer

In de directe omgeving van het plangebied zijn verschillende ruimtelijke ontwikkeling in gang gezet die invloed hebben op het aantal verkeersbewegingen. Voorbeelden hiervan zijn; uitbreiding stadion, woningbouwontwikkeling Skoatterwald, Ontwikkeling Centrum-Breed. Dit leidt tot een toename van verkeersbewegingen in de directe omgeving van het plangebied.

4.6 Kabels en leidingen

Een hogedruk aardgastransportleiding is gelegen aan de noordzijde in het plangebied langs de A7. Het betreft een buisleiding N-504-20-KR- 001 t/m 005 met een diameter van 8 inch en werkdruk 40 bar, voor het onder hoge druk transporteren van aardgas. De hogedruk aardgastransportleiding vormt een aandachtspunt voor de externe veiligheid. Dit komt in paragraaf 6.8 nader aan de orde.

Parallel aan de A7, op enige afstand van het plangebied, loopt een bovengrondse hoogspanningsleiding.

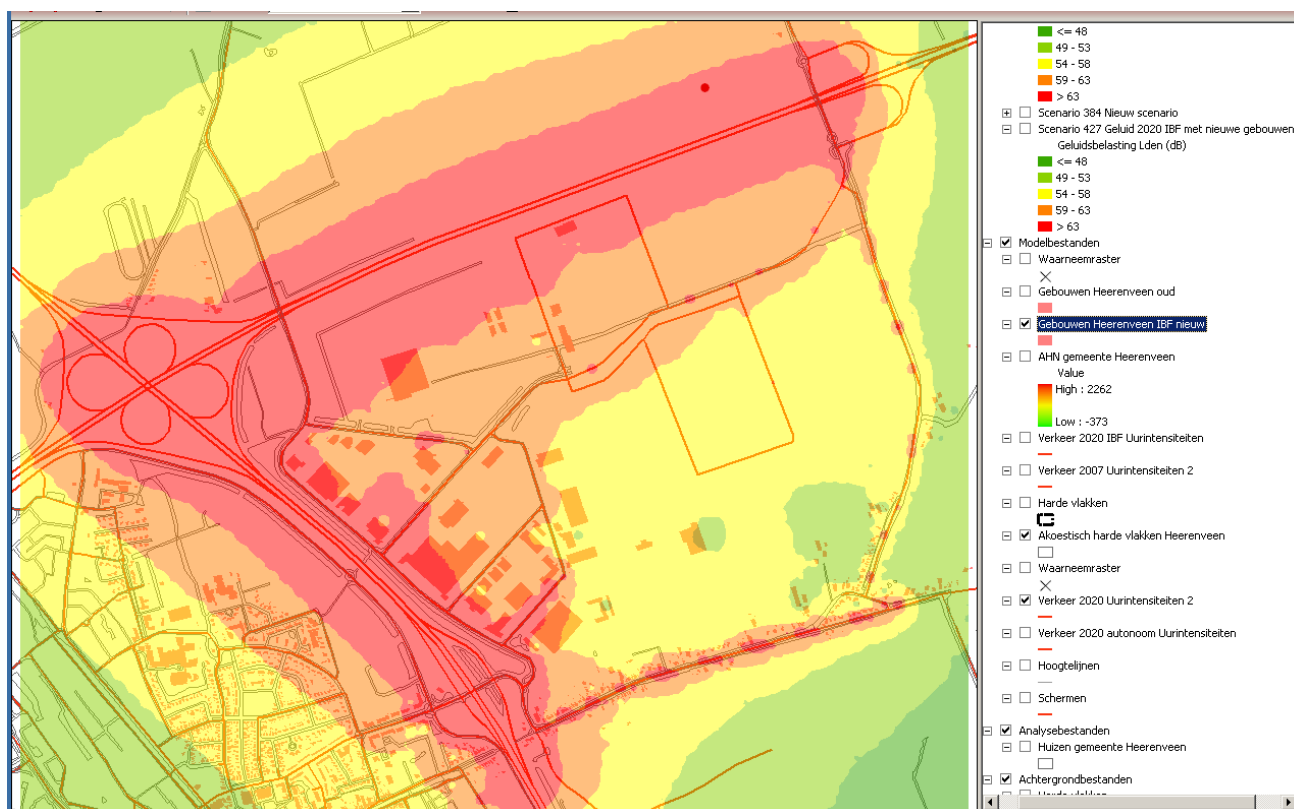
4.7 Woon- en leefmilieu

Geluid

Een gedeelte van het plangebied heeft in de huidige situatie nog een agrarische functie. Mogelijke geluidshinder wordt veroorzaakt door de A32 en A7 en het bedrijventerrein De Kavel.

De lintbebouwing langs het Meer (behorende bij het dorp De Knipe) wordt aangemerkt als gevoelig object.

De gemeente Heerenveen heeft een milieubeleidkaart in ontwikkeling. Door middel van het softwarepakket Milieuverkenner zijn geluidscontouren inzichtelijk gemaakt. Voor de huidige situatie (peiljaar 2007) kan het volgende beeld worden gegeven (figuur 4.6; memo geluidscontouren IBF Heerenveen, Royal Haskoning, 20 maart 2009).

Figuur 4.6: Geluidscontouren in de huidige situatie. Donker rood betekent een belasting van > 63 dB.

Bron: Royal Haskoning, memo 20 maart 2009

Lucht

Onderzoek is uitgevoerd (Oranjewoud, 2009) waarmee de concentraties luchtverontreinigende stoffen in beeld zijn gebracht zonder en met de ontwikkeling van het Internationaal Bedrijvenpark Friesland. In paragraaf 6.8 wordt hier nader op ingegaan. Uit dit onderzoek blijkt dat voldaan wordt aan de van toepassing zijnde normen.

Externe veiligheid

In het kader van externe veiligheid zijn voor het plangebied IBF de volgende risicobronnen van belang:

- Hogedruk aardgastransportleiding gelegen aan de noordzijde in het plangebied langs de A7;
- Transport gevaarlijke stoffen over de A7 en A32;
- Risicovolle inrichtingen:
 - buiten IBF: gelegen op het industrieterrein De Kavels
 - binnen IBF: BEVI-inrichtingen (eventuele LPG-stations en Ammoniakoelinstallaties)

De hogedruk aardgasleiding betreft de buisleiding N-504-20-KR- 001 t/m 005. Deze is gelegen langs de A7. Aan de noordzijde van de buisleiding is de A7 met aansluitend een landbouwgebied gelegen. Ten zuiden van buisleiding N-504-20-KR- 001 t/m 005 bevindt zich het plangebied van het industrieterrein IBF.

In paragraaf 6.8 wordt nader ingegaan op het aspect externe veiligheid. Die hierboven beschreven aandachtspunten worden nader beschreven.

Autonome ontwikkeling van het woon- en leefmilieu

Bij ontwikkeling van het plangebied volgens het vigerende bestemmingsplan kunnen verschillende bedrijven zich vestigen met een bepaalde risicocontour. Aangezien het vigerende bestemmingsplan een interne zonering hanteert wordt een grote toename van risico's niet verwacht.

5 Voorgenomen activiteit en alternatieven

5.1 Inleiding

Het huidige bestemmingsplan dient te worden gewijzigd om beter te kunnen aansluiten bij de huidige vraag naar bedrijventerreinen. Het vigerende bestemmingsplan regelt reeds een bedrijventerrein (het IBF, 'oude stijl').

Dit bestemmingsplan dient te worden aangepast om een nieuw bedrijventerrein te creëren met als doel extra ruimte vrij te maken voor de vestiging en uitbreiding van bedrijven in de segmenten 'modern/gemengd' en 'transport en logistiek' (zie hoofdstuk 1). Binnen de genoemde segmenten streeft de gemeente naar diversificatie. Dit wil zeggen dat de gemeente streeft naar een bedrijventerrein met een brede doelgroep.

Belangrijke uitgangspunten voor het nieuwe IBF bedrijventerrein zijn:

- Stimuleren van duurzaamheid: het terrein dat de gemeente oorspronkelijk voor ogen had was aangemerkt als een duurzaam bedrijventerrein. Deze ambities zullen ook worden meegenomen bij de invulling van het IBF (nieuwe stijl).
- Intensief ruimtegebruik: ruimte is schaars en Heerenveen is daarnaast omgeven door waardevolle landschappen. Concentratie van bedrijven en combinatie van functies zijn belangrijke aandachtspunten om de uitbreiding van het stedelijk gebied te beperken.
- Besloten is de normen van minimaal 10 hectare en het maximale bebouwingsverhardingspercentage van 40% voor een perceel los te laten (uitgangspunten vigerend bestemmingsplan).
- Goede ontsluiting: de bereikbaarheid van Heerenveen is een belangrijke vestigingsfactor voor bedrijven. Voor nieuwe bedrijventerreinen is dit dan ook een belangrijke voorwaarde.
- Het beeldkwaliteitsplan voor het IBF (nieuwe stijl) geldt als uitgangspunt voor het uiterlijke aanzien van het terrein.
- Wijziging van de toegestane bedrijfscategorieën (t.o.v. het IBF (oude stijl)).

In hiernavolgende paragrafen worden de bovenstaande punten nader toegelicht. Er wordt in eerste instantie ingegaan op de belangrijkste veranderingen ten opzichte van het vigerende bestemmingsplan (het 'oude IBF'). Hiernaast wordt het nieuwe bestemmingsplan per relevant milieuthema nader toegelicht.

5.2 Integrale herziening van het bestemmingsplan

5.2.1 *Interne zonering en geluidszonering*

Interne zonering

In het vigerende bestemmingsplan is het plangebied ingedeeld in verschillende klassen.

- Klasse I is bestemd voor bedrijven in de milieucategorieën 1 tot en met 4 (VNG brochure 'bedrijven en milieuzonering'), zoals vermeld in de bedrijvenlijst.
- Klasse II is bestemd voor bedrijven in de milieucategorieën 1 tot en met 5 (VNG brochure 'bedrijven en milieuzonering'), zoals vermeld in de bedrijvenlijst.
- Klasse III is bestemd voor bedrijven in de milieucategorieën 1 tot en met 5 (VNG brochure 'bedrijven en milieuzonering'), alsmede organisch-chemische grondstoffenfabrieken, zoals vermeld in de bedrijvenlijst.

Het onderscheid tussen de klassen is bedoeld om hinder voor woongebieden in de omgeving te beperken. In de zone tot 500 m van de bestaande woonbebouwing langs Het Meer, de Zestienroeden en nabij Terband zijn alleen relatief minder milieuhinderlijke bedrijven toegestaan. Het gebied met aanduiding "klasse II" ligt op een grotere afstand (minimaal 500 m) van de woonbebouwing. Eén type bedrijf is volgens het vigerende bestemmingsplan alleen op een afstand van meer dan 1 km van de woonbebouwing (de zone met aanduiding "klasse III") toegestaan. Dit betreft organisch-chemische bedrijven. In het nu voorgestelde bestemmingsplan vervalt deze Klasse III.

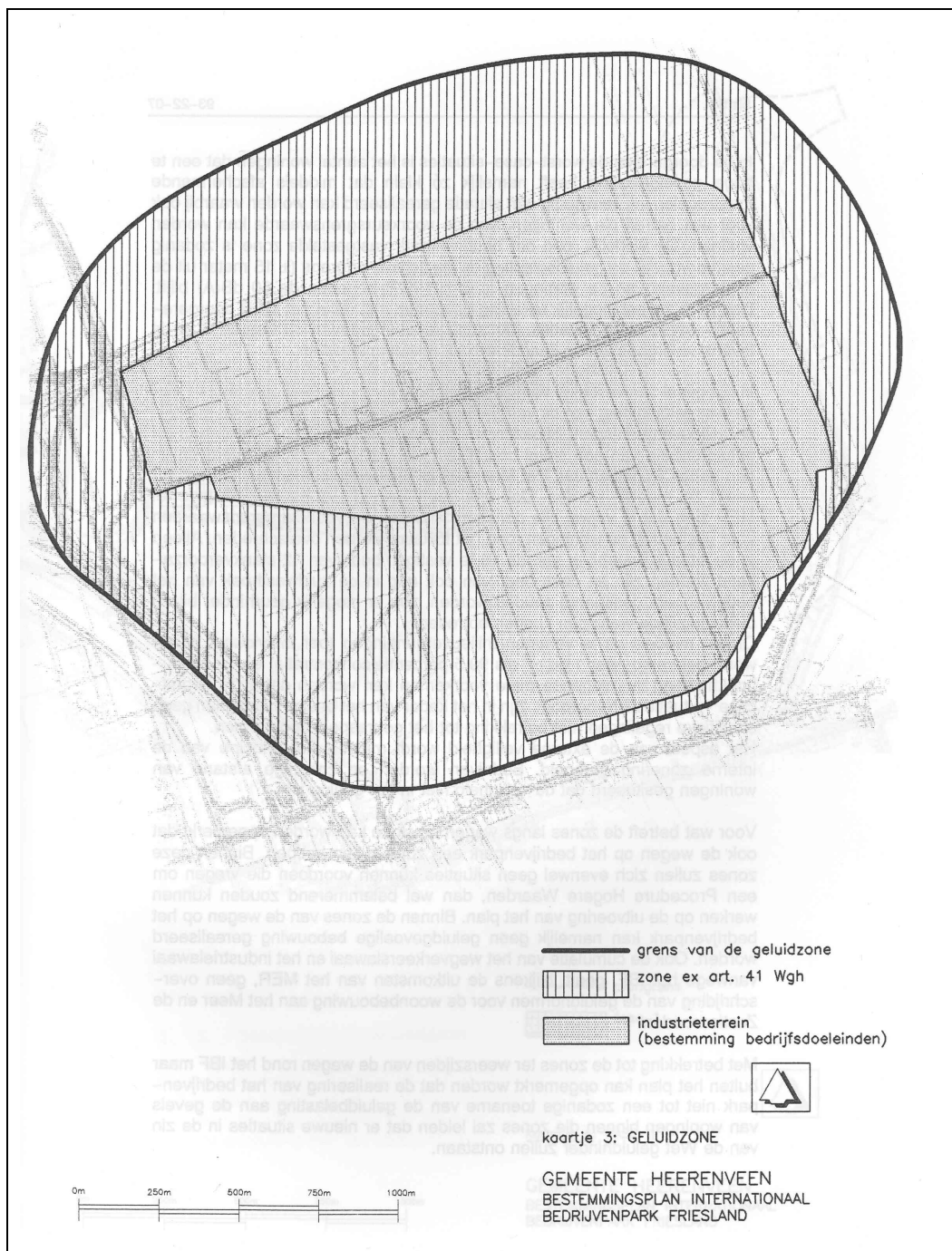
Verder wordt de zonering in het nieuwe bestemmingsplan in principe gehandhaafd. Voor een deel van deze zone wordt de vestiging van perifere detailhandel in auto's, campers en motoren mogelijk gemaakt. Een belangrijke verandering is verder dat een deel van de zone "klasse I" nu is vervangen door de (verbrede) bufferzone langs Het Meer en de Zestienroeden. Hier mogen zich geen bedrijven vestigen.

De bedrijvenlijst is echter wel aanmerkelijk veranderd, terwijl ook de bebouwingsdichtheid veel groter zal zijn dan in het vigerende bestemmingsplan is voorzien.

Geluidzonering

De geluidzonering zoals bepaald voor het 'oude IBF' blijft gehandhaafd. Rekening houdend met deze zone(klasse)-indeling is een zonekaart gemaakt. Deze geeft de grens waarbuiten de geluidbelasting de voorkeursgrenswaarde van 50 dB(A) niet mag overschrijden. De zonekaart is overgenomen op figuur 4.7 (zie volgende bladzijde).

Door de gemeente is akoestisch onderzoek uitgevoerd (Servicebureau De Friese Wouden, 2009) om na te gaan of de gewenste ontwikkeling (wijziging bedrijvenlijst en bebouwingsdichtheid) wel mogelijk is binnen de geldende geluidzoneringskaart. Geconcludeerd is, dat de mogelijke bedrijven binnen de zonelijn in principe voldoende geluidruimte hebben.

Figuur 5.1: Geluidzone volgens vigerend bestemmingsplan.

5.2.2 Veranderingen in de bedrijvenlijst

Analyse vergelijking bedrijvenlijsten

Om aan te sluiten bij de vraag naar bedrijventerreinen wordt het huidige bestemmingsplan herzien. Zoals weergegeven in de startnotitie gaat het voorkeursalternatief van de initiatiefnemer, naast het loslaten van de perceelsgrootte en het verhogen van het maximale bebouwingspercentage, uit naar een aanpassing van de bedrijvenlijst.

In de startnotitie voor dit MER is als bijlage een bedrijvenlijst opgenomen die als uitgangspunt heeft gefungeerd voor het bepalen van het voorkeursalternatief. Voor het voorliggende MER is van belang te beschrijven wat deze aanpassingen voor mogelijke milieueffecten heeft.

Om dit na te gaan is allereerst een analyse uitgevoerd van de bedrijvenlijsten in het geldende bestemmingsplan en de bijlage 2 van de startnotitie.

In stap 1 van deze analyse is op een rij gezet welke typen m.e.r.-(beoordelings-)plichtige bedrijven nu zijn toegestaan en welke volgens het voorgenomen bestemmingsplan zullen worden toegestaan. Bijlage 1 van het voorliggende MER geeft hiervan het overzicht. Een aantal van de typen bedrijven zijn in de VNG- brochure (zie kader hieronder) ingedeeld in milieuklasse 5 (5.1-5.3), maar in het overzicht staan ook veel relatief grote bedrijven van een type dat gemiddeld genomen in een minder milieuhinderlijke categorie (milieu-categorie 3 of 4) valt. In de bijlage is ook aangegeven of de betreffende bedrijfstypen wel of niet voorkomen op de lijst van mogelijke bedrijven bij het vigerende bestemmingsplan. Bovendien is één type bedrijf toegevoegd dat op basis van het nieuwe bestemmingsplan zal worden toegestaan in aanvulling op de lijst uit de startnotitie. Dit betreft bio-energie-installaties. De vergelijking van de bedrijvenlijsten heeft geen m.e.r.-(beoordelings-)plichtige bedrijven opgeleverd, die nu wel zijn toegestaan maar op basis van het voorgestelde bestemmingsplan niet. Er zijn dus wel bedrijfstypen toegevoegd, maar geen typen afgevallen.

De milieucategorieën volgens VNG geven een grootste afstand tussen milieubelastende activiteit en gevoelige functie.

milieucategorie	richtafstand (meter)
1	10
2	30
3.1	50
3.2	100
4.1	200
4.2	300
5.1	500
5.2	700
5.3	1.000
6	1.500

De grootste afstand wordt bepaald voor de milieuaspecten: geur, stof, geluid en/of gevaar (externe veiligheid). In de herziening van het bestemmingsplan IBF zijn maximaal bedrijven in de categorie 5.3 mogelijk.

In stap 2 van de analyse is voor de verschillende soorten van mer-(beoordelings-)plichtige bedrijven (activiteiten) nagegaan wat in het algemeen de belangrijkste milieueffecten zijn. Dit is gebaseerd op de publicatie "Bedrijven en milieuzonering" en de toelichtingen bij het besluit milieueffectrapportage.

De resultaten van deze analyse zijn samengevat in tabel 5.1. In de tabel is aangegeven welke mogelijke activiteiten nieuw zijn ten opzichte van het vigerende bestemmingsplan.

Uit het overzicht blijkt dat in veel gevallen de volgende milieuaspecten aandacht verdienen:

- de kans op geur-, geluid- of stofhinder; soms ook de kans op visuele hinder;
- gevaar (externe veiligheid);
- effecten die samenhangen met de verkeersaantrekkende werking.

Omdat deze aspecten te maken hebben met de zonering binnen het terrein, de verantwoordingsplicht in het kader van het externe veiligheidsbeleid en de ligging ten opzichte van de omgeving, zijn ze ook voor de milieukundige onderbouwing van het bestemmingsplan als kader voor de mogelijke ontwikkelingen op het terrein relevant, en dus voor dit MER.

Een ander punt dat is gerelateerd aan de ligging en de mogelijke invloed op de omgeving, is de mogelijke invloed op de (grond-)waterhuishouding (verdroging, invloed op de natuur). Dit komt specifiek naar voren doordat de in eerste instantie gehanteerde bedrijvenlijst grondwaterwinning mogelijk maakt. In de beschouwing na de tabel komt dit nader aan de orde.

Tabel 5.1: Overzicht m.e.r. -(beoordelings-)plichtige activiteiten of clusters van activiteiten, met hun belangrijkste potentiële milieugevolgen

In eerste instantie nieuw toegevoegde bedrijven ten opzichte van de bedrijvenlijst uit het geldende bestemmingsplan (1996)

- *) zoneafstand en bepalende factoren ontleend aan VNG-brochure "bedrijven en milieuzonering"
 **) belangrijkste bron: toelichting Besluit milieueffectrapportage
 ***) conclusie over het laten vervallen van activiteiten in de lijst op basis van afweging na de tabel

SBI-code	Grootste Afstand*)	Bepaald door	Activiteit	Belangrijke potentiële effecten**)	Conclusie ***)
05 0502	100 50	Geur Geur, geluid	Visserij- en visteeltbedrijven Vis en schaaldierkwekerijen • Oesters-, mossels- en schelpenteeltbedrijven; • Visteeltbedrijven	afvalstroom, aantrekkende werking vogels, i.h.a. matige milieubelasting	
151	300	Geur	Slachterijen en overige vleesverwerking	geur, geluid en visuele hinder, effecten op bodem en water, effecten van verkeersaantrekkende werking	
152	300	Geur	Visverwerkingsbedrijven		
1572	200	Geur	Vervaardiging van voer voor huisdieren		
1541	300	Geur, geluid	Raffinage van plantaardige en dierlijke vetten	In het algemeen zijn vooral de kans op geur-, geluid en visuele hinder, gevaar, luchtverontreiniging en de verkeersaantrekkende werking belangrijke aandachtspunten.	
1551	500	Geluid	Zuivelproductenfabrieken: • Gedroogde/geconcentreerde producten;	idem	Vervallen
	300	Geluid	• Melkproducten fabrieken + overige zuivelproducten	idem	
1562	300	Geur, geluid	Zetmeelfabrieken	idem	
1583	1000	Geur (Geluid700)	Suikerfabrieken	idem	Vervallen
1584			Verwerking van cacao bonen en vervaardiging van chocolade en suikerwerk: • p.o. > 2.000 m2	idem	Vervallen
	500	Geur	• suikerwerkfabrieken met suiker branden	idem	
	300	Geur			

SBI-code	Grootste Afstand*)	Bepaald door	Activiteit	Belangrijke potentiële effecten**)	Conclusie ***)
1596	300	Geur	Bierbrouwerijen	idem	
1597	300	Geur	Mouterijen	idem	
1598	100	Geluid	Mineraalwater- en frisdrankfabrieken	idem	
191	300	Geur	Leerlooierijen/lederfabriek	Bepalend voor drempelwaarden MER zijn: - kans op geur-en geluidhinder - verkeersaantrekkende werking - mogelijk omvangrijke lozingen naar oppervlaktewater. Ook de kans op effecten op de bodem is punt van aandacht.	
20 (2010.2)	200	Geur	Houtindustrie (houtconserveringsbedrijven)	Bepalend voor drempelwaarden MER zijn: - kans op geur-en geluidhinder - verkeersaantrekkende werking - mogelijk omvangrijke lozingen naar oppervlaktewater.	
2111	200	Geur, geluid	Fabricage van papierpulp	idem	
2112	300	Geluid	Papier en karton	idem	
2414.1	300	Geluid, gevaar	Chemische installaties: - Anorganische chemische grondstoffen - Niet vallend onder “post-Seveso-richtlijn”	De meer complexe chemische installaties zijn vanwege hun mogelijke milieugevolgen zondermeer m.e.r.-plichtig. Voor relatief eenvoudiger installaties met één samenstel van processtappen (één proceseenheid) geldt vanaf een bepaalde drempel de m.e.r.-beoordelingsplicht. Belangrijke potentiële milieugevolgen zijn vooral (mede afhankelijk van de activiteit) geur, geluidhinder, gevaar, visuele hinder, luchtverontreiniging, effecten op bodem en water, afvalproductie, energiegebruik (en effecten daarvan op lucht, klimaat) en gevolgen van de verkeersaantrekkende werking.	
	700	Geur (geluid: 500)	vallend onder “post-Seveso-richtlijn”	idem	Vervallen
2414.2	300	Geur, gevaar	- Organische chemische grondstoffenfabrieken - Niet vallend onder “post-Seveso-richtlijn”	idem	
	1000	Geur (gevaar: 700)	vallend onder “post-Seveso-richtlijn”	idem	Vervallen
2416	700	Geur (gevaar: 500)	Kunstharsenfabrieken	idem	Vervallen
242	1000	Gevaar	Landbouwchemicaliën	idem	Vervallen
261	300	Geur, geluid	Glasfabrieken, glasvezelproductie	energiegebruik en effecten daarvan op lucht, klimaat	
262/263	100	Geluid	Bakken van keramische producten /aardewerkfabrieken	stof- en geluidhinder, effecten op water en gevolgen van verkeersaantrekkende werking	
264	200	Stof, geluid	Baksteen- en baksteenelementenfabrieken		
2651	1000	Geluid (stof: 500)	Cementfabrieken	luchtverontreiniging door de inzet van brandstof en stofhinder	Vervallen
2821	300	Geluid	Metaalbewerking - Tank- en reservoirbouwbedrijven; - p.o. < 2.000 m² ;	geur,- geluid en visuele hinder, stof, effecten op bodem en water, luchtverontreiniging, gevaar en verkeersaantrekkende werking. Bij oppervlaktebehandeling is de potentiële invloed op waterkwaliteit (bij galvaniseerbedrijven) of luchtkwaliteit (bij werken met natte lakken) aandachtspunt	
	500	Geluid	p.o. >=2.000 m²	idem	Vervallen

SBI-code	Grootste Afstand*)	Bepaald door	Activiteit	Belangrijke potentiële effecten**)	Conclusie ***)
287	200 500	Geluid Geluid	Metaalbewerking • Grofsmederijen, anker- en kettingfabrieken; ○ p.o. < 2.000 m ² ; ○ p.o. >= 2.000 m ²	idem	Vervallen
351	500	Geluid	Scheepsbouw en reparatie: • metalen schepen >= 25 m en/of proefdraaien motoren >= 1 MW	idem	vervallen
352	300	Geluid	Wagonbouw en spoorwerkplaatsen	idem	
353	200 1000	Geluid Geluid	Bouw en reparatie van vliegtuigen: • Excl. proefdraaien van motoren; • Incl. proefdraaien	idem	Vervallen
40	500 500	Geluid Geluid	Elektriciteitsproductiebedrijven (electrisch vermogen >= 50 Mwe): • Gasgestookt; • Warmtekrachtinstallaties (gas)	geluid, bodem en water, luchtkwaliteit, externe veiligheid, landschap, cultuurhistorie en archeologie, natuur	Vervallen Vervallen
40	100 100 100	geur geluid geluid	Bio-energieinstallaties, elektrisch vermogen ≤ 50 MWe: • covergisting, verbranding en vergassing van mest, slib, GFT en reststromen voedingsindustrie • vergisting, verbranding en vergassing van overige biomassa	geluid, lucht, verkeer, landschap, cultuurhistorie en archeologie.	
41	1000 50	Gevaar Geluid	Waterwinning-/bereiding-bedrijven: • Met chloorgas • Bereiding met chloorbleekloog e.d. en/of straling	De m.e.r.-plicht en m.e.r. beoordelingsplicht hebben betrekking op grondwaterwinning of infiltratie. Een belangrijk aandachtspunt is de verdrogingsproblematiek en de gevolgen voor de natuur (flora, fauna en ecologie).	Vervallen Vervallen

Op basis van deze gegevens heeft de gemeente besloten de voorkeursbedrijvenlijst aan te passen. Hiermee vervalt in het nieuwe bestemmingsplan een aantal milieuhinderlijke bedrijven. Hierna worden eerst de verschillende relevante milieuaspecten uit de voorgaande tabel besproken waarna conclusies per bedrijfscategorie zijn getrokken.

Geur

Op de bedrijvenlijst in de Startnotitie zijn diverse typen bedrijven toegestaan waarbij geurstoffen kunnen vrijkomen in de lucht. Bedrijven die geur veroorzaken zullen eventuele geuroverlast moeten beperken tot een acceptabel niveau en moeten voldoen aan de geldende wettelijke normen. De bedrijvenlijst van de startnotitie laat meer grotere bedrijven toe waarbij geurstoffen kunnen vrijkomen toelaat dan de "oude" lijst. Dit hoeft echter niet te betekenen dat zich ook meer van dergelijke bedrijven zullen vestigen.

Wat betreft de kans op geurhinder komen op de bedrijvenlijst van de startnotitie twee typen bedrijven voor met een hinderafstand van 1.000 m voor geur. Dit betreft de bedrijfstypen "suikerfabrieken" (nieuw op de lijst) en "organisch chemische grondstoffenfabrieken, vallend onder 'post-Seveso-richtlijn'".

Uitgaande van de te hanteren systematiek voor interne zonering, met twee zones in plaats van drie, zou dit de kans op negatieve geureffecten vergroten. Dit is ongewenst geacht. Daarom worden de genoemde bedrijfscategorieën niet opgenomen in de bedrijvenlijst van het nieuwe bestemmingsplan.

Stofhinder

Uit het overzicht in tabel 5.1 blijkt dat de kans op stofhinder zou toenemen door met name de mogelijke vestiging van Baksteen- en baksteenelementenfabrieken (hinderafstand voor stof: 200 m). Uitgaande van de hinderafstanden in de Brochure "bedrijven en milieuzonering" is de vestiging van dit type bedrijf wel inpasbaar in de opgestelde zonering en voor het MER verder niet relevant.

Geluid

Geluidgevoelige objecten in de directe omgeving van het plangebied zijn de woningen bij Het Meer, de Zestienroeden en bij Terband. De geluidzonering die in het vigerende bestemmingsplan is opgenomen zorgt ervoor dat bij de woningen de voorkeursgrenswaarde van 50 dB(A) niet zal worden overschreden. Deze zonering zal in het voorgestelde bestemmingsplan worden overgenomen.

Onderzocht is of bij de voorgestelde inrichting van het bedrijventerrein als modern - gemengd terrein een goede invulling mogelijk is (mogelijk blijft) binnen de geluidzonering die in het bestemmingsplan van 1996 is opgenomen. Het onderzoek is verricht door servicebureau De Friese Wouden (Servicebureau De Friese Wouden, 2004 en 2009). De conclusie is dat op grond van het concept model voor de invulling en de bedrijfstijden een goede en werkbaar is opzet gemaakt. De berekende contour blijft binnen de zonelijn, terwijl de bedrijven in principe voldoende zoneruimte hebben. Dit betekent dat de voorgeschreven geluidzonering in principe beheersbaar en handhaafbaar is. Het nieuwe plan is dus op dit punt ten opzichte van het vigerende plan neutraal: er worden geen extra milieugevolgen verwacht.

In de bedrijvenlijst van de startnotitie zijn enkele typen bedrijven met een hinderafstand voor geluid van 1.000 m (cementfabrieken, proefdraaien vliegtuigmotoren) opgenomen. Uitgaande van de te hanteren systematiek voor interne zonering, met twee zones in plaats van drie, zou dit de kans op negatieve effecten ten aanzien van geluid vergroten. Dit is ongewenst geacht. Daarom worden de genoemde bedrijfscategorieën niet opgenomen in de bedrijvenlijst van het nieuwe bestemmingsplan.

Externe veiligheid

Gesignaleerd kan worden, dat de bedrijvenlijst van de startnotitie meer bedrijven toestaat dan de geldende lijst, waarbij het aspect gevaar een specifiek aandachtspunt is. Dit blijkt ook uit het overzicht in tabel 5.1. In het algemeen zal echter zowel bij het geldende bestemmingsplan als bij de voorgenomen planomzetting het maatwerk per bedrijf leiden tot een verantwoorde invulling.

In de bedrijvenlijst van de startnotitie is zijn enkele nieuwe typen bedrijven opgenomen met een grote zoneafstand op basis van gevaar. Dit zijn bedrijven die landbouw-chemicaliën produceren (hinderafstand 1.000 m) organische chemische grondstoffenfabrieken (hinderafstand 700 m) en waterwinning (hinderafstand 1.000 m bij gebruik van chloor en/of straling).

Uitgaande van de te hanteren systematiek voor interne zonering, met twee zones in plaats van drie, zou dit de kans op negatieve effecten vergroten ten aanzien van externe veiligheid. Dit is ongewenst geacht. Daarom worden de genoemde bedrijfscategorieën niet opgenomen in de bedrijvenlijst van het nieuwe bestemmingsplan.

Grondwater

Een specifiek aandachtspunt voor de bedrijvenlijst is het eventueel toelaten van grondwaterwinning (en infiltratie). De bedrijvenlijst in de startnotitie staat (grond)-waterwinning toe. Grondwaterwinning zou verdrogingseffecten kunnen hebben op de bossen bij Oranjewoud en/of het natuurgebied De Deelen. Dit is ongewenst geacht. Daarom wordt de bedoelde bedrijfscategorie niet opgenomen in de bedrijvenlijst van het nieuwe bestemmingsplan.

Evaluatie

Op basis van het voorgaande en enkele andere overwegingen heeft de gemeente besloten de bedrijvenlijst voor het nieuwe bestemmingsplan aan te passen. Hiermee vervalt in het nieuwe bestemmingsplan een aantal (potentieel) milieuhinderlijke bedrijven. Het betreft:

• Zuivelfabrieken met gedroogde en geconcentreerde producten (i.v.m. geluid)
• Suikerfabrieken (i.v.m. geur)
• Verwerking van cacaobonen en vervaardiging van chocolade en suikerwerk: p.o. > 2.000 m ² (i.v.m. geur)
• Anorganische chemische grondstoffen, vallend onder “post-Seveso-richtlijn” (i.v.m. geur)
• Organische chemische grondstoffen, vallend onder “post-Seveso-richtlijn” (i.v.m. geur en gevaar)
• Kunstharsenfabrieken (i.v.m. geur)
• Landbouwchemicaliën (i.v.m. gevaar)
• Cementfabrieken (i.v.m. geluid)
• Tank- en reservoirbouwbedrijven: p.o. >= 2.000 m ² (i.v.m. geluid)
• Grofsmederij, anker- en kettingfabrieken: p.o. >= 2.000 m ² (i.v.m. geluid)
• Scheepsbouw en reparatie: metalenschepen >= 25 m en/of proefdraaien van motoren >= 1 MW (i.v.m. geluid)
• Bouw en reparatie van vliegtuigen incl. proefdraaien (i.v.m. geluid)
• Electriciteitsproductiebedrijven (electrischvermogen >= 50 Mwe: gasgestookt en warmtekrachtinstallaties (gas) (i.v.m. geluid)
• Waterwinning-/bereiding-bedrijven (i.v.m. gevaar en waterhuishouding in het gebied).

In eerste instantie nieuw toegevoegde bedrijven ten opzichte van de bedrijvenlijst uit het geldende bestemmingsplan (1996)

Mede op basis hiervan wordt overwogen om ook andere categorie 5 bedrijven uit te sluiten. De oorspronkelijke opzet van het IBF was een grootschalig bedrijventerrein voor internationale bedrijven. De bedrijvenlijst wordt nu aangepast aan de nieuwe opzet van het IBF (modern gemengd en transport en logistiek). In de oorspronkelijke opzet van het IBF waren bedrijven tot en met milieucategorie 5 toegestaan. In de nieuwe opzet zijn hoofdzakelijk bedrijven tot en met milieucategorie 4 toegestaan.

5.3 Inrichting en beeldkwaliteit

Het IBF is een snelweglocatie die vanaf het Klaverblad en de A7 goed zichtbaar is. Deze ligging vereist een regie om ongeordendheid te voorkomen. Binnen dit kader is een Beeldkwaliteitsplan opgesteld voor de ontwikkeling van het nieuwe IBF.

Het plan is in 2006 door de gemeenteraad van Heerenveen vastgesteld. In dit plan worden de stedenbouwkundige en architectonische kaders aangegeven waarbinnen bedrijven zich op het terrein kunnen ontwikkelen.

Uitgangspunten

De uitgangspunten voor landschappelijke inpassing zoals geformuleerd in het MER uit 1995 blijven grotendeel overeind. In dit MER werd uitgegaan van een landschapsmodel. In dit model wordt uitgegaan van de bestaande verkavelingsrichting en waterlopen. Hierdoor ontstaan *bebouwingskamers* die het plangebied opdelen. Een bebouwingskamer is een cluster van grootschalige, middelgrote of kleinschalige bedrijfskavels.

Grootschalige kavel	meer dan 15.000 m ²
Middelgrote kavel	van 3.000 m ² tot 15.000 m ²
Kleinschalige kavel	tot 3.000 m ²

Ook kan een bepaald type bedrijven in een bebouwingskamer worden geclusterd. Dit biedt de mogelijkheid tot thematisering, om bedrijven te clusteren, bijvoorbeeld transportbedrijven die gezamenlijk gebruik maken van één vrachtautowasplaats. Door clustering kan ook de uitwisseling van energie, grondstoffen en water worden ondersteund.

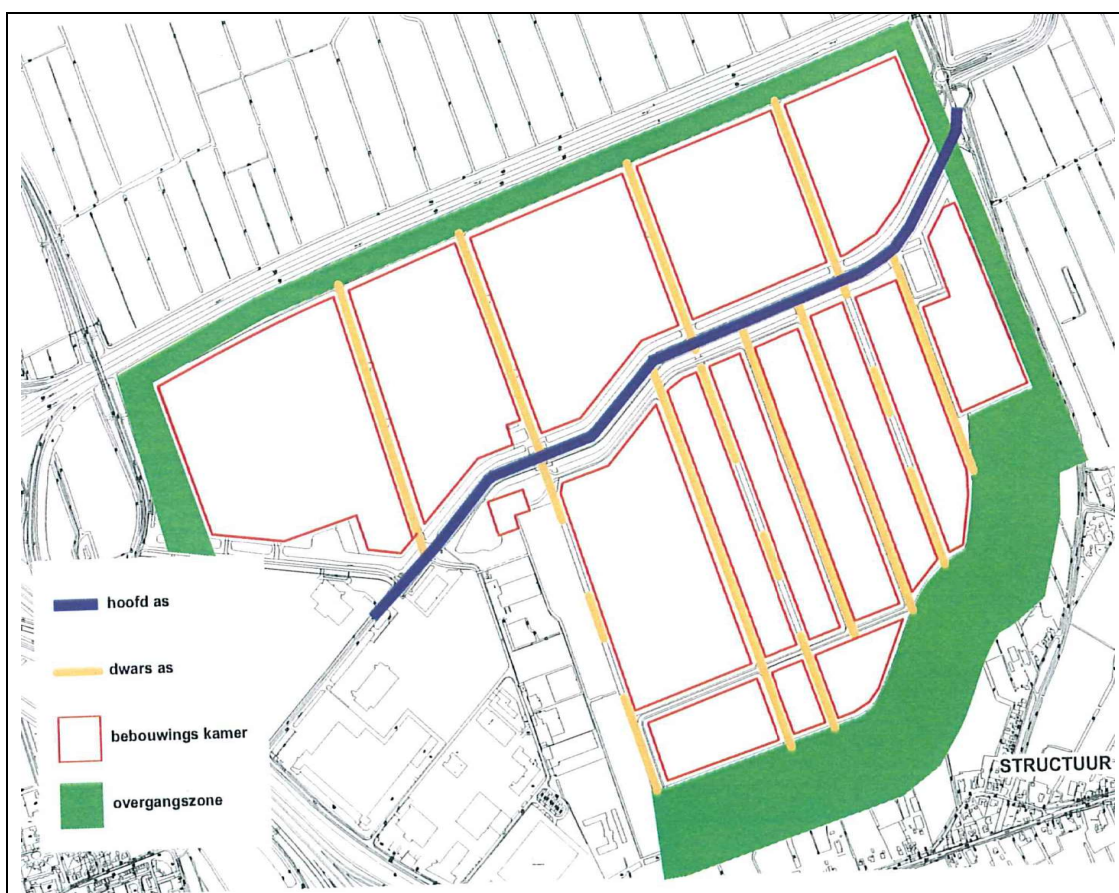
Overige uitgangspunten voor het stedenbouwkundig ontwerp (zoals geformuleerd in het beeldkwaliteitsplan) zijn:

- De centrale hoofd as doormiddel van een brede hoofdweg begeleid door grote bomenrijen en met aan weersijden waterpartijen.
- Het creëren van een hoogwaardig aanzicht (etalage) van het gebied aan de voorzijde richting de autosnelweg A7.
- Een aantal noord-zuid gerichte dwars assen, deels bestaande uit ontsluitingsstraten, deels uit waterlopen. Deze ontsluitingsstraten worden als dwars as geaccentueerd met bomenrijen.
- Overgangszones tussen het bedrijventerrein en de autosnelweg A7, Zestienroeden en Het Meer die een groene waterrijke invulling krijgt.
- Een maximale bebouwingshoogte van 35 meter.

Ten opzichte van het vigerende bestemmingsplan is de grootste verandering de vergroting van de bufferzone aan de zuid-zuidoostzijde van het plangebied. Deze zone is met name bestemd voor natuur en water(berging). Het vormt een buffer tussen de woonomgeving en het bedrijventerrein.

Ten aanzien van het ruimtegebruik wil de gemeente een inefficiënt ruimtegebruik voorkomen door het intensief benutten van de ruimte door:

- meervoudig ruimtegebruik: het "stapelen" van bedrijven of bedrijfsfuncties en het "verzamelen" van bedrijven in bedrijfsverzamelgebouwen, gebruik van de bufferzone.
- collectief ruimtegebruik: door bedrijven met eenzelfde behoefte te clusteren, worden vormen van collectief ruimtegebruik mogelijk gemaakt, zoals bijvoorbeeld een vrachtautowasplaats.

Figuur 5.2: Stedenbouwkundig ontwerp IBF. Bron; Beeldkwaliteitsplan IBF, gemeente Heerenveen

Door de hoge mate van zichtbaarheid vanaf de A7, A32 en het Klaverblad zijn voorwaarden gesteld aan de architectonische kwaliteit van de vormgeving en de representativiteit van de bedrijfsgebouwen.

5.4 Overige uitgangspunten

Duurzaamheid

Voor de ontwikkeling van het bedrijventerrein spelen duurzaamheid en maatschappelijke ondernemen een belangrijke rol. Voor het IBF is een verkenning gedaan naar de mogelijkheden voor duurzame energieconcepten.

De initiatiefnemer (B&W van de gemeente Heerenveen) geeft aan een voorkeur te hebben voor stimulatie van duurzaamheid in plaats van het verplicht stellen van maatregelen. De onderzochte duurzame energieconcepten komen hiermee te vervallen. Collectieve voorzieningen hebben in eerste instantie niet de voorkeur.

Voor het individuele bedrijfsniveau biedt de gemeente nieuwe bedrijven een Efficiency en Energiescan aan. Door middel van deze scan kan het potentiaal op energiegebied in kaart worden gebracht. Bedrijven committeren zich eraan dat bij voldoende potentieel een uitgebreidere energiescan wordt uitgevoerd. In deze scan worden kansrijke opties nader onderzocht op haalbaarheid.

Op basis van deze scan kan een bedrijf een onderbouwde keuze maken welke maatregelen voor haar inpasbaar zijn. Bouwtechnische mogelijkheden worden meegenomen zodat deze in het bouwkundige en architectonische ontwerp kunnen worden geïntegreerd.

Hiernaast wordt een parkmanagement op het IBF overwogen. Dit parkmanagement heeft ten opzichte van duurzaamheid een aantal voordelen. Het stimuleert bijvoorbeeld het gezamenlijk gebruik van voorzieningen of het gezamenlijk afsluiten van contracten. De initiële organisatie van parkmanagement en de daadwerkelijke invulling van het parkmanagement zijn nog niet bekend.

In de grondexploitatie zijn verschillende duurzaamheidsaspecten meegenomen. Het betreffen onder andere de kosten voor de Efficiency en Energiescan en de kosten die gepaard gaan met het parkmanagement.

In het voornemen gaat de initiatiefnemer uit van het geldende wettelijke kader op het gebied van energie, energiebesparing en de gevolgen daarvan voor de luchtkwaliteit en het klimaat. Hiernaast stimuleert de gemeente aanvullende maatregelen op bedrijfsniveau. Het gaat om maatregelen op basis van vrijwilligheid per bedrijf of op grond van onderling overleg tussen meerdere bedrijven.

Waterhuishouding

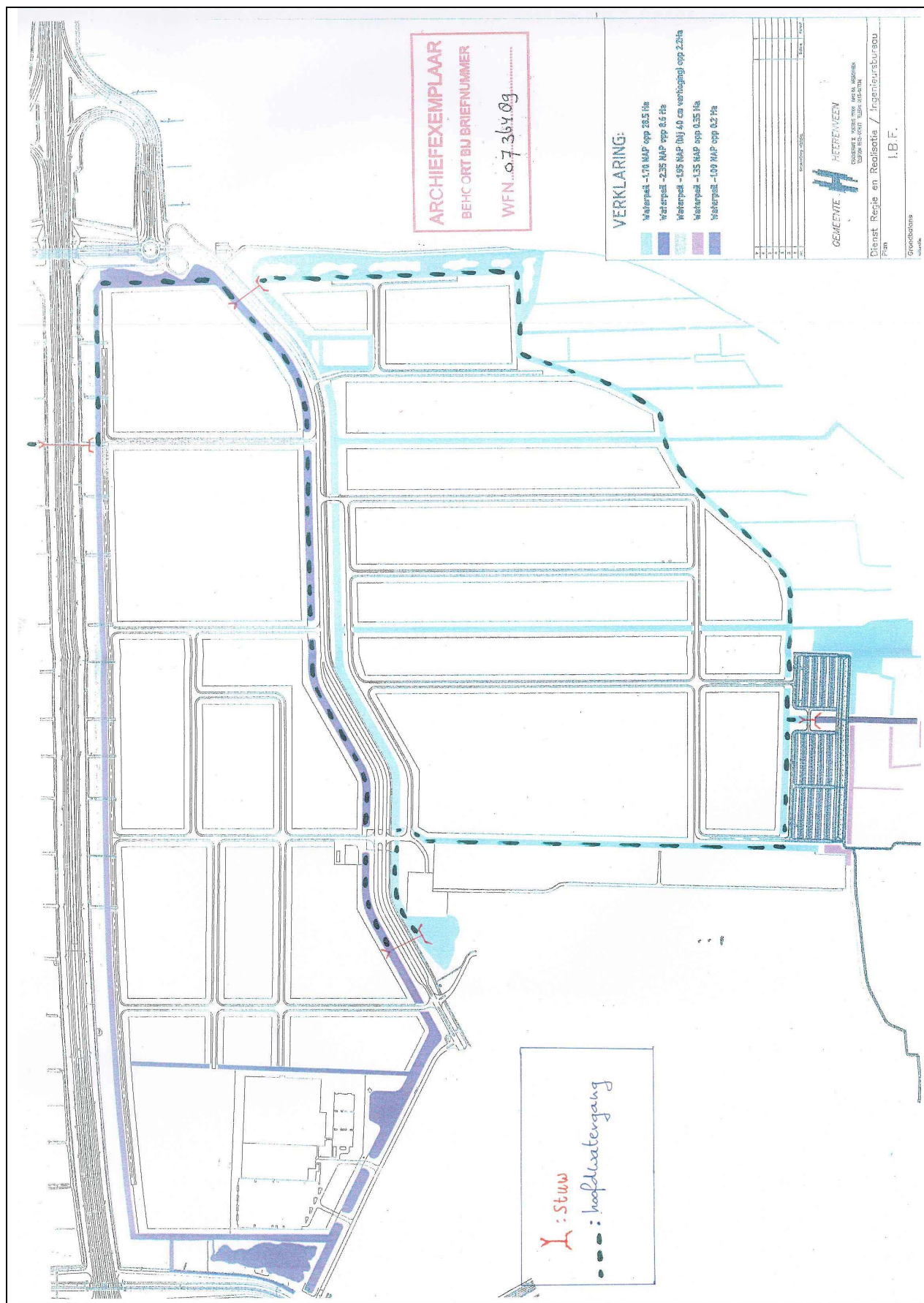
Oppervlaktewater

Voor het vigerende plan voor het IBF zijn indertijd een waterhuishoudingsplan en een rioleringsplan gemaakt. Het waterhuishoudingsplan gaat over de watergangen, de berging, aan- en afvoer van het oppervlaktewater. Het rioleringsplan gaat over de inzameling en transport van het afvalwater. Deze twee plannen zijn gemaakt voor het "oude" plan, waarbij het uitgangspunt was dat er alleen hele grote kavels werden verkocht en de bebouwingsdichtheid gering zou zijn.

In het oude plan was als uitgangspunt gekozen dat de watergangen zo diep moesten zijn, dat bij meer dan een halve meter ijs bedrijven nog steeds koelwater aan het oppervlaktewater konden onttrekken. Ook moesten alle percelen een vijver op eigen terrein hebben voor berging. Voor het nieuwe IBF zijn deze uitgangspunten vervallen.

Voor het IBF maar ook voor andere uitbreidingen hanteert het Wetterskip Fryslân nu als uitgangspunt dat een uitbreiding niet meer water mag afvoeren dan het huidige gebied en dat er in de toekomst geen problemen mogen ontstaan met de berging, aan- en afvoer van water. Bij de realisatie van het nieuwe IBF wordt voor oppervlaktewater uitgegaan van 10% van het totale oppervlakte van het plangebied. Dit is het uitgangspunt zoals geformuleerd in het gemeentelijke Waterplan. Dit oppervlakte is aanzienlijk meer dan 10% van het verharde oppervlak. Dit was nog uitgangspunt in het MER van 1995. Het grootste gedeelte van dit oppervlak aan water wordt gerealiseerd in de bufferzones. De gemeente realiseert hierdoor extra water, waarmee gestreefd wordt wateroverlast te voorkomen. Afwenteling naar lager gelegen gebieden wordt hierdoor verder beperkt.

Uitgangspunt is dat de ontwikkeling van het IBF geen extra afvoer geeft naar de lager gelegen gebieden. Gerekend is met een afvoer van 1,66 l/s/ha, wat overeenkomt met de afvoer van landelijk (agrarisch) gebied. Dit wordt gerealiseerd door het extra wateroppervlak en een gereguleerde peilstijging, waardoor water wordt vastgehouden (gebufferd) binnen het gebied. Middels V-stuwen wordt de afvoer naar benedenstroomse gebieden (de polder rondom Tjalleberd en Luinjeberd) gereguleerd.

Figuur 5.3: Watersysteem IBF 'nieuwe stijl'

Grondwaterstanden en peilbeheer

Het IBF is opgedeeld in een noordelijk en zuidelijk peilgebied. De scheiding ligt over de centrale as.

- Het noordelijk deel krijgt een streefpeil van NAP -2,35 meter met een maximum van NAP – 1,97 meter. Een stijging van circa 40 centimeter ten opzichte van het streefpeil. De gemiddelde drooglegging bij het streefpeil bedraagt 1,25 meter.
- Het zuidelijk deel krijgt een streefpeil van NAP – 1,70 meter met een maximum van NAP -1,46 meter. Een stijging van circa 25 centimeter ten opzichte van het streefpeil. De gemiddelde drooglegging bij het streefpeil bedraagt 1,05 meter.

Om dit mogelijk te maken zal in de toekomst een peilbesluit moeten worden genomen (door het waterschap). Dit is nu nog niet aan de orde. Randvoorwaarde voor een eventuele peilaanpassing zal zijn dat dit geen negatieve effecten mag hebben op de omgeving, het mag met name niet leiden tot verdroging van de bossen bij Oranjewoud. Het waterpeil wordt gereguleerd middels V-vormige stuwen. Deze stuwen zorgen ervoor dat bij hevige regen het waterpeil in het gebied tijdelijk kan stijgen waardoor de afvoer uit het gebied geleidelijk verloopt en niet als één piek naar het benedenstroomse watersysteem wordt afgevoerd. Het water wordt hierdoor tijdelijk vastgehouden in het gebied, zodat er niet meer water hoeft te worden afgevoerd dan in de huidige situatie.

Het Wetterskip Fryslân heeft het door de gemeente aangeleverde ontwerp van het watersysteem getoetst en doorgerekend. Het watersysteem voldoet aan de wensen van het Wetterskip Fryslân. Alle watergangen zijn voor de aan- en afvoer ruim voldoende gedimensioneerd.

Het rioleringsplan

Omdat het ontwerp van het nieuwe IBF geheel anders is, is ook het rioleringsplan herschreven. Hierbij is een meer vooruitstrevend plan gemaakt dan het oude plan. In het oude plan werd een traditioneel verbeterd gescheiden riool voorgesteld waarbij uiteindelijk ongeveer 80% van al het water wordt verpompt naar de rioolwaterzuivering. In het nieuwe plan worden daar waar noodzakelijk drie rioleringsbuizen aangelegd. Het systeem werkt als volgt:

- Er wordt overal één vuilwater riool aangelegd voor de afvoer van het afvalwater.
- Ook komt overal één riool voor de afvoer van vervuild regenwater. Vervuild regenwater is o.a. het regenwater afkomstig van de wegen en van sommige terreinen (met verkeersbelasting of vervuilende activiteiten). Dit riool wordt door een pomp bemalen. Het "eerste" meest vervuilde regenwater wordt verpompt naar het vuilwaterriool. Daarna wordt de pomp uitgezet en kan het overige schone regenwater overstorten naar het oppervlaktewater
- Waar de percelen niet rechtstreeks grenzen aan het oppervlaktewater wordt een derde riool aangelegd. Dit riool is bestemd voor de afvoer van schoon regenwater van terreinen en daken. Percelen die aan het oppervlaktewater grenzen voeren het rechtstreeks af naar het oppervlaktewater, de overige middels het regenwaterriool.

Met het nieuwe systeem hoeft - vergeleken met het systeem voor het "oude" IBF - gemiddeld ongeveer 400 m³/u minder rioolwater te worden verpompt naar de rioolwaterzuivering in Heerenveen Noord. Dit komt vooral doordat er minder regenwater verpompt wordt. Hierdoor verbetert het rendement van de zuivering en wordt het aanbod verlaagd. Dit systeem is op deze manier in Heerenveen nog niet eerder toegepast.

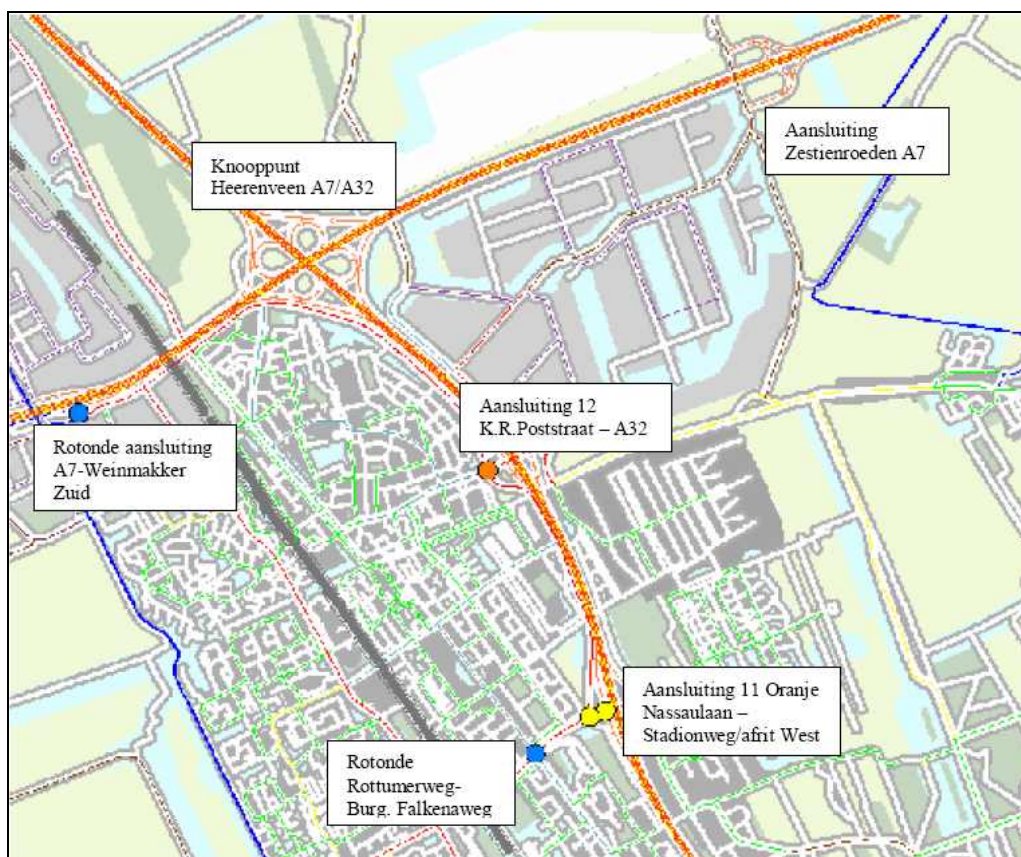
Zowel het waterhuishoudingsplan als het rioleringsplan zijn afgestemd met het Wetterskip Fryslân. Het Wetterskip heeft de plannen mee opgesteld.

Verkeer en infrastructuur

De hoofdinfrastructuur van het 'oude IBF' terrein blijft uitgangspunt in het bestemmingsplan voor het 'nieuwe IBF'. Er wordt verwezen naar figuur 5.4. Voorzieningen voor langzaam verkeer (trottoir en vrij liggend fietspad) zijn alleen op de centrale hoofdas bedacht. Deze verkeersstructuur is voor een groot gedeelte reeds aangelegd in het kader van het 'oude IBF' (vigerende bestemmingsplan).

Ontsluiting

Het plangebied heeft directe aansluiting op de A7. Via de bestaande ontsluitingsas binnen het bedrijventerrein 'De Kavel' is het plangebied ontsloten op de A32.

Figuur 5.4: Ontsluiting plangebied en studiegebied, IBF 'nieuwe stijl'.

Bron: verkeersberekeningen MER IBF, gemeente Heerenveen.

Opgemerkt wordt dat binnen de grenzen van het IBF ruimte is gereserveerd voor een eventuele verbreding van de snelweg A7. Voor de eventuele toekomstige realisatie van de Zuiderzeespoorlijn (gedeelte tussen Heerenveen en Groningen) is ruimte gereserveerd aan de noordkant van de snelweg A7.

Natuur

De bufferzones krijgen in samenhang met water een nadrukkelijke functie voor natuur. Bestaande natuurwaarden kunnen zich hier ontwikkelen.

Hiernaast worden de sloten in het plangebied ecologisch ingericht (natuurvriendelijke oevers). De watergangen krijgen hiermee een ecologisch verbindende functie.

Ten opzichte van het 'oude IBF' ontstaat er meer ruimte voor natuur. De bufferzone in de zuid-zuidoost hoek van het terrein wordt vergroot. Hiermee wordt onder andere rekening gehouden met het bestaande voortplantings- en leefgebied van de Poelkikker. De natuurvriendelijke oevers bieden mogelijkheden voor migratie van verschillende soorten.

Langs de oostkant (Zestienroeden) wordt in het nieuwe bestemmingsplan rekening gehouden met een "bufferzone" van beperkte omvang die met name voor waterberging gebruikt zal worden. Deze zone kan ook enigszins een rol spelen als ecologische verbindingzone, overigens zonder specifieke status.

Bodem

In de milieueffectrapportage van 1995 is ten aanzien van grondverzet bij de ontwikkeling en herinrichting van het IBF als uitgangspunt een gesloten grondbalans gehanteerd. Dit uitgangspunt is mede gebaseerd op een geplande ophoging van de diverse percelen. Bij een gesloten grondbalans vindt er in principe geen aanvoer dan wel afvoer van grondstromen plaats naar of van het IBF.

In de huidige situatie is een deel van het IBF (zowel bedrijfslocaties als de infrastructuur) reeds ingericht/gerealiseerd. De geplande ophoging is als zodanig niet uitgevoerd. Dit betekent in de praktijk ten aanzien van de diverse grondstromen dat niet (geheel) sprake is van een gesloten grondbalans. Concreet blijkt ten aanzien van de diverse grondstromen het volgende:

- teelaarde/veen: voor een beperkt deel hergebruikt, overige vrijgekomen materiaal is afgevoerd en elders hergebruikt;
- leem: grotendeels binnen IBF hergebruikt;
- zand: grotendeels binnen IBF hergebruikt (infrastructuur).

5.5 Alternatieven

Er worden in het MER twee alternatieven onderscheiden:

- de voorgenomen activiteit (zoals besproken in het voorliggende hoofdstuk);
- het meest milieuvriendelijke alternatief.

De voorgenomen activiteit (Het IBF, 'nieuwe' stijl)

De herziening van het bestemmingsplan met de daarbij horende uitgangspunten zoals besproken in het voorliggende hoofdstuk.

Het meest milieuvriendelijke alternatief (MMA)

Bij de uitwerking van het voornemen is het milieubelang steeds meegewogen. Voor het meest milieuvriendelijke alternatief (MMA) is in hoofdstuk 7 nagegaan in welke mate negatieve milieueffecten (verder) kunnen worden beperkt in vergelijking met de voorgenomen activiteit (het herziene bestemmingsplan).

Het IBF 'oude stijl'

Het vigerende bestemmingsplan kan ook als alternatief worden beschouwd. Uitgangspunt voor dit plan is de realisatie van grote bedrijven. De kavelgrootte dient minimaal 10 hectare te zijn met een maximaal bebouwings- en verhardingspercentage van 40%. Dit alternatief is echter hypothetisch. Een volledige ontwikkeling van het IBF volgens het vigerende bestemmingsplan is niet realistisch. Het sluit niet goed aan bij de huidige behoefte. Dit is de belangrijkste reden voor de nu voorgestelde herziening van het bestemmingsplan.

Huidige situatie

In de huidige situatie is een groot deel van het plangebied qua infrastructuur reeds ingericht volgens het vigerende bestemmingsplan (zie paragraaf 4.1). Een zeer gering deel heeft nog dezelfde karakteristieken als ten tijde van voor de voorgenomen ontwikkeling als bedrijventerrein (voor de vaststelling van het bestemmingsplan Internationaal Bedrijvenpark Friesland, 1996). Enkele delen van het plangebied hebben nu nog een open en agrarisch karakter.

Om de effecten van de voorgenomen activiteit op de huidige situatie goed inzichtelijk te maken kan de huidige situatie als een hypothetische referentiesituatie worden beschouwd. In de nu voorgenomen activiteit en ontwikkeling van het plangebied volgens het vigerende bestemmingsplan is het echter niet te verwachten dat de open delen van het gebied open blijven. Deze referentiesituatie is toch van belang, voor het inzichtelijk maken van de effecten van de voorgenomen activiteit op de huidige situatie. Met andere woorden; het inzichtelijk maken van de milieuverschillen ten opzichte van de huidige situatie (de feitelijke beleving van de omwonenden).

6 Effectbeschrijving en beoordeling

6.1 Algemeen

In dit hoofdstuk worden de (mogelijke) effecten beschreven van de realisatie van de voorgenomen activiteit. Achtereenvolgens komen de volgende milieuthema's aan de orde:

- Landschap en cultuurhistorie;
- natuur;
- ruimtegebruik;
- water en bodem;
- woon- en leefmilieu;
- verkeer en vervoer;
- duurzaamheid en energie.

De mogelijke effecten van de voorgenomen activiteit zijn zoveel mogelijk beschreven aan de hand van toetsbare criteria en afgezet tegen de ontwikkeling van het plangebied onder het vigerende bestemmingsplan en de ontwikkeling van het plangebied volgende de huidige situatie. Bij de effectbeoordeling zijn de volgende scores gehanteerd:

0/+	beoordeling enigszins positief in vergelijking met de autonome ontwikkeling (of huidige situatie)
0	beoordeling neutraal in vergelijking met de autonome ontwikkeling (of huidige situatie)
0/-	beoordeling enigszins negatief in vergelijking met de autonome ontwikkeling (of huidige situatie)
-	beoordeling negatief in vergelijking met de autonome ontwikkeling (of huidige situatie)

Bij elk milieuthema horen verschillende criteria waarop het thema uiteindelijk wordt beoordeeld. Deze criteria zijn opgenomen in de beoordelingstabel aan het eind van elke paragraaf.

6.2 Landschap

6.2.1 *Landschapelementen (plangebied)*

Het beeldkwaliteitsplan geeft de kaders voor de inrichting van het bedrijventerrein en de verschijningsvorm van de verschillende bedrijven.

De 'bebouwingskamers' zoals voorgesteld in het beeldkwaliteitsplan houden rekening met het bestaande verkavelingspatroon. De oorspronkelijke cultuurhistorische opbouw van het gebied blijft hierdoor behouden. De verbinding met de cultuurhistorische ontwikkeling zal echter minder duidelijk worden door de 'verharding/verstedelijking' van het gebied. Hiermee komt het beeldkwaliteitsplan overeen met het voorkeursalternatief uit het MER van 1995.

In het beeldkwaliteitsplan wordt een aantal noord-zuid gerichte dwarsassen voorgesteld. Deze assen bestaan deels uit ontsluitingsstraten en deels uit waterlopen. De straten worden geaccentueerd met bomenrijen. Deze assen creëren doorzichten. Hierdoor blijft de huidige noord-zuid gerichtheid van het gebied behouden.

Het beeldkwaliteitsplan geeft ook architectonische randvoorwaarden voor verschillende delen van het plangebied. Hierdoor wordt er onder andere gestuurd op het aanzicht van het terrein vanaf de A7 en Zestienroeden. Representatieve architectuur moet het beeld bepalen.

In het MER voor het IBF uit 1995 (toetsing van het vigerende bestemmingsplan) is men uitgegaan van het landschapsmodel. Het beeldkwaliteitsplan kan gezien worden als een uitwerking van dit model. Het model was geënt op de huidige landschapsstructuur. Er zitten ten opzichte van het criteria landschap dus weinig verschillen tussen de uitgangspunten van de huidige voorgestelde plannen en de plannen ten tijde van het opstellen van het IBF, 'oude stijl' (vigerende bestemmingsplan). Het beeldkwaliteitsplan formuleert echter wel meer randvoorwaarden als het gaat om de uiteindelijke verschijningsvorm van de bedrijven. Dit kan als positief worden aangemerkt als het gaat om landschapelementen/beleving binnen het plangebied. De ontwikkeling van het plangebied als industrieterrein leidt echter tot een verharding/verstedelijking van het plangebied. Ondanks dat er rekening wordt gehouden met de huidige verkaveling is dit aspect als negatief beoordeeld.

Ten opzichte van het IBF, 'oude stijl' (vigerende bestemmingsplan) worden er geen grote verschillen aangetroffen.

6.2.2 *Landschapstructuur en identiteit(studiegebied)*

De aanleg van het bedrijventerrein leidt tot een verdichting van het open gebied. Deze openheid is karakteristiek voor het gebied.

De bufferzone (overgangszone tussen het bedrijventerrein en de A7, Zestienroeden en Het Meer) krijgt een groene waterrijke invulling. Door deze (groene) verdichting zal er daar een landschap ontstaan dat lijkt op het bos- en landgoederenlandschap van het in het studiegebied gelegen Oranjewoud. Deze landgoederen liggen op een zandrug en hebben daardoor een relatie met het onderliggende landschap. Een inrichting van de bufferzone met opgaand groen zal wel een vermindering van de leesbaarheid van het landschap teweeg brengen.

Door de eisen in het beeldkwaliteitsplan en de realisatie van de brede bufferzone aan de zuid- en zuidoostzijde wordt visuele hinder buiten het terrein effectief tegengegaan. De bufferzone vormt tezamen met de noord-zuid geleiding van het bedrijventerrein de oostelijke buitenlijst zoals bedoeld in de ruimtelijke visie (zie paragraaf 3.1). In vergelijking met de huidige situatie leidt de verdere inrichting van het gebied tot een enigszins negatief oordeel.

Dezelfde uitgangspunten voor dit criterium gelden in feite zowel voor het vigerende bestemmingsplan als bij het huidige voornemen (de herziening van het bestemmingsplan). Grote verschillen zijn niet aan de orde.

6.2.3 Beoordeling landschap

Aspect	Criteria	Score	
		IBF nieuwe stijl T.ov. huidige situatie	IBF nieuwe stijl T.o.v. vigerend bestemmingsplan
Landschapelementen	Aantasting cultuurhistorische lijnelementen	0/-	0
Landschapstructuur	Aantasting landschapstructuur en identiteit	0/-	0

6.3 Cultuurhistorie en archeologie

Er worden in het plangebied geen specifieke cultuurhistorische en/of archeologische waarden aangetroffen. Dit leidt tot een neutrale score.

Beoordeling cultuurhistorie en archeologie

Aspect	Criteria	Score	
		IBF nieuwe stijl T.ov. huidige situatie	IBF nieuwe stijl T.o.v. vigerend bestemmingsplan
Cultuurhistorische waarden	Aantasting cultuurhistorische waarden	0	0
Archeologische waarden	Aantasting archeologische waarden	0	0

6.4 Natuur

Fauna

In het kader van de herziening van het bestemmingsplan is ecologisch onderzoek uitgevoerd. Hieronder wordt ingegaan op de belangrijkste conclusies van dit onderzoek.

Vanuit het oogpunt van gebiedsbescherming stuit de aanleg van het bedrijventerrein niet op bezwaren in het kader van de Habitatrichtlijn.

Ten aanzien van de Flora- en Faunawet geldt dat er voor de Kleine Modderkruiper een ontheffing diende te worden aangevraagd bij het Ministerie van LNV. Deze ontheffing is inmiddels verleend.

In onderstaand kader is de ontheffing nader toegelicht.

Flora- en faunawet, art. 75, 5° lid onderdeel c, brief aan de gemeente Heerenveen, 6 mei 2006, Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

De waterrijke invulling van het plangebied biedt echter voldoende leefgebied voor deze soort. Als voorbereidende werkzaamheden wordt de toplaag verwijderd, worden sloten gedempt en worden nieuwe watergangen gegraven. Deze voorbereidende werkzaamheden zullen na half augustus 2006 plaatsvinden. Bij het dempen van de sloten treedt habitatverlies op. Om de negatieve effecten op de soort zoveel mogelijk te beperken, stelt u de volgende maatregelen voor:

- sloten worden in de periode van half augustus tot half november gedempt, buiten de voorplanting- en overwinteringsperiode;
- het graven en dempen van sloten vindt gefaseerd plaats waardoor de vissen gelegenheid krijgen zich elders te vestigen;
- voordat sloten worden gedempt, worden eerst de geplande watergangen in het plangebied als vervangend habitat gegraven;
- de sloten die aansluiten op nieuwe sloten worden volgens een procedure gedempt waarbij van binnen naar buiten wordt gewerkt. Door met een schepnet door het water te waden, waarbij ook de modderlaag wordt meegenomen, worden vissen verjaagd. Daarna vindt nog een controle plaats door de sliblaag uit de sloot op de oever te controleren;
- voor sloten die niet aansluiten op nieuwe watergangen wordt de sloot leeggepompt en leeggevisd door een ter zake kundige. Na het droogzetten wordt de sliblaag wederom gecontroleerd op aanwezige vissen.

De door u voorgestelde maatregelen zijn voldoende. De gunstige staat van instandhouding van de kleine modderkruiper komt niet in gevaar, mits gewerkt wordt conform de bovengenoemde maatregelen en volgens de overige in de ontheffing opgelegde voorwaarden. Voor deze overige voorwaarden wordt verwezen naar de site van ministerie van LNV.

Bij het ecologisch onderzoek in het gebied is één exemplaar van de Gewone grootoorvleermuis waargenomen. Het was toen niet uitgesloten dat deze soort een zomerverblijfplaats had in of nabij de - inmiddels gesloopte - boerderij bij de Mobilisatieweg (nu: Saturnus). Door Koopmans (2005,2007) is geconcludeerd dat het gebied niet van grote betekenis is voor deze soort en dat door de aanleg van het bedrijventerrein de gunstige staat van instandhouding niet in gevaar komt. De andere vleermuissoorten die zijn waargenomen zijn de Gewone dwergvleermuis, de Ruige dwergvleermuis, de Laatvlieger, de Rosse Vleermuis en de Watervleermuis. Deze soorten werden alleen foeragerend aangetroffen langs de randen van het plangebied, er zijn geen zomerverblijfplaatsen vastgesteld. De kwaliteit van het foerageergebied voor deze vleermuissoorten zal door de inrichting van het bedrijventerrein niet afnemen, en voor een aantal vleermuizen waaronder de Watervleermuis mogelijk verbeteren. Voor deze laatste soort is daarbij van belang dat lichtverstoring van foerageergebieden - in de huidige situatie de brede sloot aan de westkant van het plangebied, bij omvorming tot bedrijventerrein mogelijk ook andere waterpartijen - wordt voorkomen.

Tenslotte kan voor vogels worden vermeld dat het in het kader van de Flora- en Faunawet verboden is vogels in hun broed-, rust- of verblijfplaats te verstoren. Voor de vogelsoorten in het plangebied valt het broedseizoen tussen 15 maart en 15 juli.

De Groene Glazenmaker is waargenomen in het plangebied. dit betreft reeds bestaande watergangen. Deze watergangen blijven behouden en bij het beheer wordt er rekening mee gehouden (beheer gericht op behoud Krabbescheer) waardoor geen effecten op de Groene Glazenmaker worden verwacht.

In de beoordeling is uitgegaan van bovenstaande voorwaarden. Op basis hiervan is dit criterium ten opzichte van de autonome ontwikkeling als neutraal beoordeeld.

Ruimtebeslag fauna

In zijn algemeenheid leidt de ontwikkeling van het plangebied tot een vermindering van leefgebied voor verschillende soorten. Dit geldt bijvoorbeeld voor de functie voor weidevogels, diverse kleine zoogdieren, algemene soorten amfibieën, vissen en insecten. Dit is negatief beoordeeld.

Ten opzichte van het vigerende bestemmingsplan is een intensiever inrichting van het plangebied mogelijk. Deze inrichting zal tot gevolg hebben dat er in de gebieden "bedrijfsdoeleinden klasse I en klasse II" minder nieuwe mogelijkheden ontstaan dan volgens het vigerende bestemmingsplan (negatief punt). Hier staat tegenover dat in de ruimere bufferzone juist meer mogelijkheden worden behouden voor veel van de aanwezige soorten (positief punt). In deze zone ligt een voortplantingsgebied voor de Poelkikker, een middelzwaar beschermde soort. Deze voortplantingsbiotoop zal worden behouden. Hiernaast worden de sloten binnen het plangebied voorzien van één natuurvriendelijke oever. Migratie langs deze sloten wordt hierdoor mogelijk. Dit betekent door het nieuwe bedrijventerrein een verlies van leefgebied voor verschillende soorten. Ondanks het behoud van het leefgebied van de Poelkikker is dit aspect als negatief beoordeeld in vergelijking met de huidige situatie. In vergelijking met het vigerende bestemmingsplan is "over all" een neutraal oordeel gegeven (negatief door intensievere inrichting, positief door ruime bufferzones).

Verstoring door geluid

Vanwege de geluidszone rond het IBF en de bufferzones die deel uitmaken van het plan is de verstoring van natuurwaarden buiten het gebied door geluid gering en niet of nauwelijks anders dan bij de mogelijkheden van het vigerende bestemmingsplan.

Flora

Ten aanzien van de middelzwaar beschermde planten Steenancier en Wilde Marjolein geldt dat er geen conflicten zijn met de Flora- en faunawet, aangezien deze plantensoorten zijn uitgezaaid en hier niet van nature voorkomen. Een beoordeling ten opzichte van wet- en regelgeving leidt hierdoor tot een neutrale score.

Ruimtebeslag flora

In zijn totaliteit verdwijnt een groot potentieel gebied waar de genoemde planten voorkomen. In de effectbeoordeling is dit als licht negatief beoordeeld. Natuurvriendelijke oevers en een grote bufferzone bieden kansen voor natuurontwikkeling (meer dan bij het vigerende plan). Anderzijds leidt een intensievere inrichting van het gebied tot minder kansen (negatief punt; samen met grotere bufferzone neutraal oordeel).

Beoordeling natuur

Aspect	Criteria	Score	
		IBF nieuwe stijl T.ov. huidige situatie	IBF nieuwe stijl T.ov. vigerend bestemmingsplan
Fauna	Beoordeling ten opzichte van wet- en regelgeving	0	0
	Verlies door ruimtebeslag	-	0
	Verstoring door geluid	0/-	0
Flora	Beoordeling ten opzichte van wet- en regelgeving	0	0
	Verlies door ruimtebeslag	0/-	0

6.5 Bodem en water

6.5.1 Aardkundige waarden en verstoring van bodemprofiel en opbouw

In het plangebied worden geen specifieke waardevolle bodems aangetroffen, noch gebieden die aangemerkt zijn als bodembeschermingsgebied.

Uit kosten oogpunt en duurzaam hergebruik van grondstoffen wordt getracht vrijkomende grondstromen bij de inrichting/realisatie van het IBF zoveel mogelijk binnen het IBF te hergebruiken. Met name vrijkomende teelaarde zal deels buiten het IBF voor hergebruik in aanmerking komen en zoveel mogelijk in de regio worden hergebruikt.

6.5.2 Bodemkwaliteit

Zoals beschreven in paragraaf 4.2 is binnen het grootste deel van het IBF op grond van diverse bodemonderzoeken een algemeen beeld verkregen van de bodemkwaliteit (zowel ter plaatse van onverdachte als potentieel verdachte terreindelen). Hieruit blijkt dat, behoudens enkele kleinschalige verontreinigingsspots, in algemene zin de bodem in lichte mate verontreinigd te zijn. De voormalige stortplaats ten zuiden van de Saturnus (voormalige Mobilisatieweg) vormt hierop een uitzondering. Op basis van de beschikbare informatie is hier naar verwachting sprake van een geval van ernstige bodemverontreiniging. In het kader van de realisatie van het IBF zullen op dit terreindeel saneringsmaatregelen noodzakelijk zijn. Hierbij kan, gezien de functie bedrijventerrein, gedacht worden aan een IBC-oplossing (isolatie van de verontreiniging middels afdekking dan wel het aanbrengen van een leeflaag).

Ten aanzien van hergebruik en toepassing van grond en bouwstoffen vormt het Besluit bodemkwaliteit (opvolger van het Bouwstoffenbesluit) het wettelijk kader. Hierbij wordt opgemerkt dat de gemeente Heerenveen vooralsnog gebruik maakt van het overgangsbeleid binnen dit Besluit. Dit betekent ondermeer dat tot 2010 nog gebruik wordt gemaakt van het huidige bodembeheerplan/bodemkwaliteitskaart, gebaseerd op de Vrijstellingsregeling grondverzet uit het Bouwstoffenbesluit.

Gezien het bovenstaand wordt het aspect bodemkwaliteit ten opzichte van de huidige situatie als licht positief beoordeeld, ondermeer gezien het feit dat binnen het IBF saneringsmaatregelen aan de orde zullen zijn.

Calamiteiten

Bij in gebruik name van het plangebied zullen er onder normale omstandigheden geen activiteiten plaatsvinden die nadelige gevolgen hebben voor de bodemkwaliteit. Bij calamiteiten zijn verontreinigingen mogelijk. De omvang van de verontreinigingen in dergelijke gevallen is afhankelijk van de opzet en aard van het bedrijf. Hierbij wordt opgemerkt dat naarmate de kans op verontreiniging toeneemt ook de vereiste voorzorgsmaatregelen ter voorkoming hiervan strenger zijn.

Een scan van de bedrijvenlijst behorende bij het nieuw voorgestelde bestemmingsplan levert een aantal bedrijven op die een potentieel effect kunnen hebben op de bodemkwaliteit. Er wordt benadrukt dat het hier calamiteiten betreft. De mogelijke bedrijven/effekten staan beschreven in tabel 5.1 (paragraaf 5.2.2).

6.5.3 Grondwaterkwantiteit

Een specifiek aandachtspunt is het eventueel toelaten van grondwaterwinning (en infiltratie). Indien dit aan de orde is, zal voor het specifieke bedrijf goed nagegaan moeten worden of er verdrogingseffecten kunnen zijn op de bossen bij Oranjewoud en/of het natuurgebied De Deelen. Zoals reeds genoemd in paragraaf 5.2.2 is grondwaterwinning uitgesloten op basis van deze (mogelijke) effecten. In de effectbeoordeling is dit als neutraal beoordeeld (geen verschil met vigerende bestemmingsplan waar grondwaterwinning ook niet was toegestaan).

6.5.4 Grondwaterkwaliteit

Voor de grondwaterkwaliteit worden geen grote effecten verwacht. Aangezien het plangebied voornamelijk een agrarische functie had mag verwacht worden dat het toevoegen van nutriënten en bestrijdingsmiddelen aan de bodem en (door uitspoeling aan) het grondwater zal afnemen. Mogelijke sanering van de bodem ter plaatse van een voormalige stortlocatie kan daar de grondwaterkwaliteit doen verbeteren.

Toekomstige bedrijven zullen onder normale omstandigheden geen (negatief) effect hebben op de kwaliteit van het grondwater. Calamiteiten kunnen echter effect hebben. Er wordt verwezen naar de tekst onder 'bodempkwaliteit'.

6.5.5 Kwantiteit oppervlaktewater

Voor het oppervlaktewater wordt uitgegaan van 10% van het totale oppervlakte van het plangebied. Dit is voldoende om wateroverlast te voorkomen. Het water wordt Het grootste gedeelte van dit oppervlak aan water wordt gerealiseerd in de bufferzones. Afwenteling naar lager gelegen gebieden wordt hierdoor verder beperkt.

Uitgangspunt is dat de ontwikkeling van het IBF geen extra afvoer geeft naar de lager gelegen gebieden. Dit wordt gerealiseerd door het extra wateroppervlak en een gereguleerde peilstijging, waardoor water wordt vastgehouden (gebufferd) binnen het gebied. Middels V-stuwen wordt de afvoer naar benedenstroomse gebieden (de polder rondom Tjalleberd en Luinjeberd) gereguleerd.

Ten opzichte van het MER uit 1995 wordt er meer ruimte gereserveerd voor oppervlaktewater. In het oude MER werd uitgegaan van 10% van het verharde oppervlak. In de nu voorgestelde ontwikkeling wordt er uit gegaan van 10% van het totale oppervlakte.

Door de betere scheiding van regenwater en vervuild water hoeft er - ondanks de sterk toegenomen verharding - veel minder water te worden afgevoerd naar de rioolwaterzuivering. Het nieuwe waterhuishoudingsplan draagt ook bij aan het vasthouden van regenwater in het gebied.

Het voorgaande leidt tot een licht positieve beoordeling ten opzichte van het vigerende bestemmingsplan.

Verder is het eventueel toelaten van grondwaterwinning (en infiltratie) een aandachtspunt. Indien dit aan de orde is, zal voor het specifieke bedrijf goed nagegaan moeten worden dat er geen effecten kunnen optreden op de bossen bij Oranjewoud en/of het natuurgebied De Deelen. Dit is uitgangspunt voor het voorliggende MER en daarom is dit criterium verder niet apart beoordeeld.

6.5.6 Kwaliteit oppervlaktewater

Uitgangspunt is dat de betere scheiding van regenwater en afvalwater en het vasthouden van regenwater leidt tot een betere oppervlaktewaterkwaliteit in vergelijking met het oude plan. In vergelijking met de huidige situatie worden geen grote verschillen verwacht.

6.5.7 Afvalwater

Het afvalwater wordt door middel van een centraal in het plangebied gelegen rioolgemaal verpompt en via de centrale ringpersleiding afgevoerd op de RWZI noord, gesitueerd op het industrieterrein Kanaal ten noordwesten van het klaverblad A7/A32. Dit rioolgemaal verpompt zowel het rioolwater van de Kavels als het IBF. De totale afvoercapaciteit van het IBF bedraagt 325 m³/uur. De RWZI is uitgelegd op de verwachte afvoercapaciteit van het oude plan IBF. De RWZI is aangelegd om in totaal 4.700 m³/uur te kunnen verwerken. Op dit moment (voorjaar 2009) bedraagt de aangeboden capaciteit op de RWZI voor Heerenveen en enkele omliggende dorpen circa 3.300 m³/uur. Er is dus nog ruimte voor 1.400 m³/uur. Het nieuwe IBF levert in totaal maximaal 325 m³/uur aan water op de RWZI aan. Hiervoor is voldoende ruimte.

6.5.8 Beoordeling bodem en water

Aspect	Criteria	Score	
		IBF nieuwe stijl T.ov. huidige situatie	IBF nieuwe stijl T.ov. vigerend bestemmingsplan
Bodem	Aardkundige waarden	0	0
	Bodemkwaliteit	0/+	0
Grondwater	Kwantiteit	0	0
	Kwaliteit	0/+	0
Oppervlaktewater	Kwantiteit	0	0/+
	Kwaliteit	0	0/+
Afvalwater	Verwerking afvalwater	0/nvt	0/+

6.6 Ruimtegebruik

Intensief en multifunctioneel ruimtegebruik (ruimtebeslag)

De gemeente heeft aangegeven te willen uitgaan van het intensief benutten van de ruimte door:

- meervoudig ruimtegebruik: het "stapelen" van bedrijven of bedrijfsfuncties en het "verzamelen" van bedrijven in bedrijfsverzamelgebouwen, gebruik van de bufferzone.
- collectief ruimtegebruik: door bedrijven met eenzelfde behoefte te clusteren, worden vormen van collectief ruimtegebruik mogelijk gemaakt, zoals bijvoorbeeld een vrachtautowasplaats.

Er dient in dit kader te worden opgemerkt dat de bebouwingshoogte in het nieuwe bestemmingsplan op maximaal 35 meter zal komen. Hiernaast zijn de uitgangspunten van het vigerende bestemmingsplan aangaande perceelsgrote (minimaal 10 hectare) en bebouwings- en verhardingspercentage (maximaal 40% per perceel) los te laten. Het nieuwe bestemmingsplan biedt mogelijkheden voor intensiever ruimtegebruik. Dit is enigszins positief beoordeeld.

Ruimtelijke samenhang

Met dit criteria wordt de samenhang met de directe omgeving bedoeld (studiegebied).

Door de reservering van groene bufferzones langs de randen van het plangebied kan een geleidelijk overgang naar de directe omgeving worden gecreëerd.

Dit is als neutraal beoordeeld ten opzichte van het vigerende bestemmingsplan (de uitgangspunten van het vigerende plan zijn vergelijkbaar). Ten opzichte van de huidige situatie betekent de verdere ontwikkeling van het IBF een verdere verharding van open gebied. Dit is als negatief beoordeeld.

Interne zonering

De klassenindeling zoals voorgesteld in het vigerende bestemmingsplan wordt aangepast. Klasse III komt te vervallen. Wel worden in het nieuwe bestemmingsplan meer soorten bedrijvigheid toegestaan dan eerst. Op basis van een analyse en afweging (paragraaf 5.2) zijn verschillende categorieën bedrijven uitgesloten. Bedrijven van de zwaardere milieucategorieën zijn in het nieuwe bestemmingsplan niet toegestaan. Omdat er wel nieuwe andere soorten bedrijven zijn toegestaan is dit aspect "over all" als neutraal beoordeeld.

Beoordeling ruimtegebruik

Aspect	Criteria	Score	
		IBF nieuwe stijl T.ov. huidige situatie	IBF nieuwe stijl T.ov. vigerend bestemmingsplan
Ruimtegebruik	Intensief en multifunctioneel ruimtegebruik (ruimtebeslag)	nvt	0/+
	Ruimtelijke samenhang	-	0
	Interne zonering	nvt	0

6.7 Verkeer en vervoer

Intensiteiten en bereikbaarheid

Voor de berekening van de verkeersintensiteiten en bereikbaarheid is gebruik gemaakt van het "Verkeersmodel Heerenveen 3.0". Om tot een goede vergelijking te komen zijn verschillende situaties beschouwd. Het betreffen:

- *Huidige situatie 2007 (IBF "grasland").*

De huidige situatie betreft het basisjaar 2007, waarbij in het IBF plangebied een nieuwe verkeerstructuur aanwezig is, maar nog geen bedrijven zijn gevestigd. Het bedrijventerrein De Kavels is wel bebouwd. Het IBF gebied tussen oost en west wordt doorkruist door de hoofdverkeersroute Saturnus. Deze route fungeert als centrale ontsluitingsas en sluit aan de westkant vanaf de Mercurius aan op de A32 en aan de oostzijde op de A7 (Tjalleberd).

- *Autonome situatie 2020 (IBF "grasland").*

In de autonome situatie 2020 zijn alle ruimtelijke ontwikkelingen en infrastructurele maatregelen opgenomen, behalve de IBF ontwikkeling. In de autonome situatie is de wegenstructuur in het plangebied hetzelfde als in het basisjaar 2007.

- *Planalternatief 1: IBF 150 ha en 2000 arbeidsplaatsen (IBF oude stijl).*

Dit planalternatief is het voornemen uit het oude MER om het IBF plangebied te ontwikkelen ter grootte van 150 ha en ca. 2000 arbeidsplaatsen (13 arbeidsplaatsen/ha). In dit planalternatief 1 zijn alle ruimtelijke ontwikkelingen en infrastructurele maatregelen opgenomen voor 2020.

- *Planalternatief 2: IBF 150 ha en 5710 arbeidsplaatsen (IBF nieuwe stijl, voornemen).*

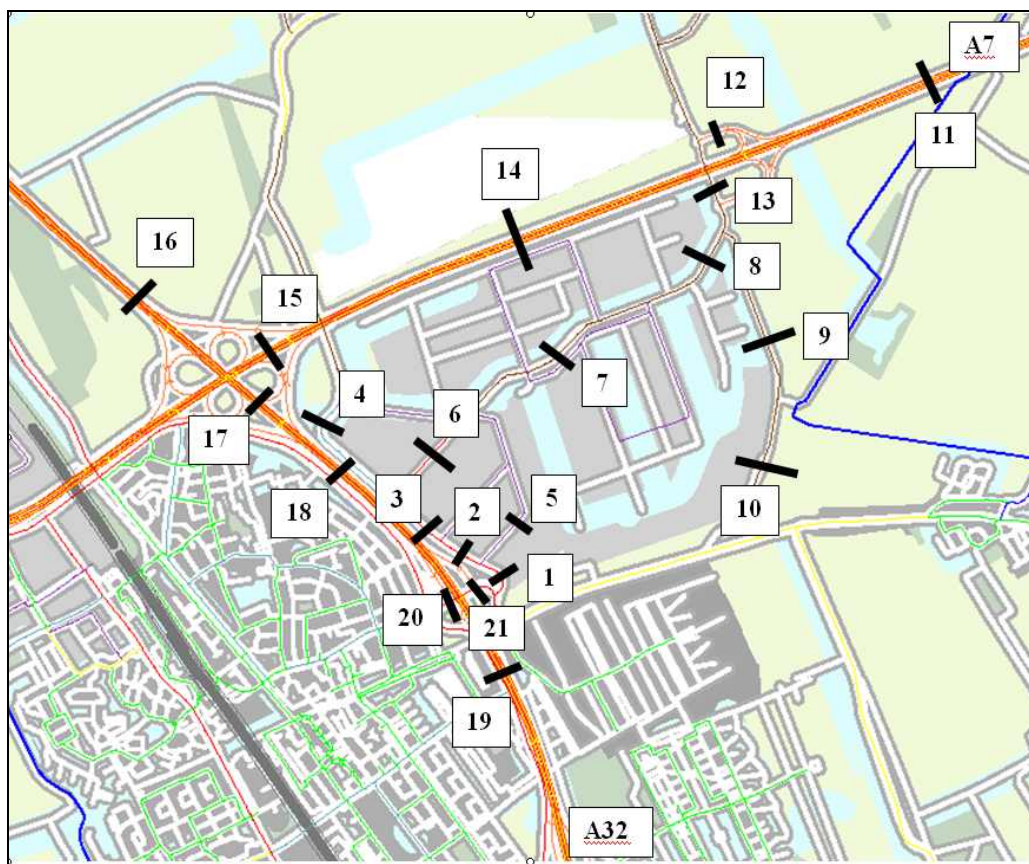
Dit planalternatief is het voornemen in het nieuwe MER om het IBF gebied te ontwikkelen van 150ha met ca. 5710 arbeidsplaatsen. Dit is gebaseerd op een aangepast programma met een verdeling 40% transport, 45% modern gemengd en 15% detail. Op basis van de kengetallen uit de CROW publicatie 256 "Verkeersgeneratie woon- en werkgebieden" betekent dit ca. 38 arbeidsplaatsen per ha. In dit planalternatief 2 zijn ook alle ruimtelijke ontwikkelingen en infrastructurele maatregelen opgenomen voor 2020.

Doormiddel van modelberekeningen zijn de verkeersintensiteiten voor de verschillende situaties berekend. In onderstaande tabel staan deze nader toegelicht.

Tabel 6.1: Verkeersintensiteiten voor vier situaties

Telpunten		1	2	3	4
		Basisjr 2007	Autonoom 2020	Planalt.1 2020	Planalt.2 2020
Etmaal, 2 richtingen, mvt					
<i>Binnen Plangebied</i>					
1	Mercurius	4550	4460	6330	12200
2	Mercurius	2290	2300	4160	10070
3	Mercurius	2290	2300	4160	10020
4	Mercurius	1680	1740	1730	1550
5	Venus	2260	2160	2180	2140
6	Saturnus	610	550	2430	8470
7	Saturnus	1140	1010	1020	1000

Telpunten		1	2	3	4
		Basisjr 2007	Autonoom 2020	Planalt.1 2020	Planalt.2 2020
Etmaal, 2 richtingen, mvt					
<i>Binnen Plangebied</i>					
8	Saturnus	1350	1040	4400	15630
9	Zestienroeden	660	860	940	1550
10	Zestienroeden	650	850	930	1530
<i>Buiten Plangebied</i>					
11	A7 aansluiting Tjalleberd oost	53660	65660	67390	72890
12	A7 aansluiting op- en afrit Noord	1920	2010	3340	8520
13	A7 Zestienroeden	1890	2010	3350	8960
14	A7 tussen knooppunt en aansluiting Tjberd	53220	65680	67330	69580
15	Knooppunt Hveen A7 oost	43180	54370	55560	58010
16	Knooppunt Hveen A32 Noord	23900	27230	27660	28650
17	Knooppunt Hveen A32 Zuid	36400	41480	41780	41860
18	A32 tussen knooppunt en aansluiting 12 Poststraat	56090	64450	65180	64220
19	A32 tussen aansluiting 12 en 11	46920	55580	56580	59180
20	Aansluiting Poststraat A32 west	21680	21160	21550	22120
21	Aansluiting Poststraat A32 oost	19660	23880	25110	27820

Figuur 6.1: Telpunten verkeer (bron: verkeersberekeningen MER IBF, gemeente Heerenveen).

De in de tabel vermelde intensiteiten betreffen werkdagintensiteiten (mvt/etmaal). Er zijn ook telpunten op enige afstand van het plangebied meegenomen. Mogelijke knelpunten worden zo inzichtelijk gemaakt.

Hieronder wordt een overzicht gegeven van mogelijke knelpunten. De huidige situatie is reeds beschreven in hoofdstuk 4.

Autonome situatie in 2020

In de autonome situatie 2020 zijn alle ruimtelijke ontwikkelingen en infrastructurele maatregelen opgenomen, behalve de IBF ontwikkeling.

In de autonome situatie is de wegenstructuur in het plangebied hetzelfde als in het basisjaar 2007. De kwaliteit van de verkeersafwikkeling is op alle wegvakken in het plangebied goed. De wegvakken in het IBF plangebied kunnen ook in 2020 het verkeersaanbod binnen de bestaande civieltechnische vormgeving ruimschoots aan.

Op de aansluiting K.R. Poststraat-Stadionweg zijn in de ochtendspits afwikkelingsproblemen "Heerenveen in". In de avondspits zijn er op dit zelfde wegvak "Heerenveen uit" afwikkelingsproblemen, met name vanaf de K.R. Poststraat..

Dit betekent, dat op deze aansluiting structurele maatregelen noodzakelijk zijn. Op dit moment wordt ingeschat dat hiervoor aanpassing van de capaciteit van de kruispunten bij deze aansluiting op de A32 onvoldoende is en qua beschikbare ruimte moeilijk realiseerbaar.

Buiten het plangebied zijn er in de spitsperioden nog afwikkelingsknelpunten op de volgende locaties:

- Knooppunt Heerenveen.
- Aansluiting Oranje Nassaulaan Stadionweg en afrit 11 west.
- Ronde Rottumerweg- B.Falkenaweg.
- Ronde aansluiting A7-Weinmakker zuid.

In de huidige situatie 2007 (zie hoofdstuk 4) en autonome situatie 2020 komen uit het verkeersmodel dezelfde afwikkelingsknelpunten naar voren. De problemen zijn versterkt door de groei van het autoverkeer.

IBF 'oude stijl'

In deze situatie is de wegenstructuur hetzelfde als in het basisjaar 2007. De kwaliteit van de verkeersafwikkeling is op alle wegvakken in het plangebied goed. De wegvakken in het IBF gebied kunnen het verkeersaanbod binnen de bestaande civieltechnische vormgeving ruimschoots aan wanneer het IBF gebied van 150 ha wordt bebouwd. Het percentage vrachtverkeer op de Saturnus tussen de Pluto en Neptunes 9 (meetvak 8) groeit wel tot ca. 24% bij een etmaalgemiddelde van 4400. Uit het verkeersmodel blijkt, dat er op de aansluiting K.R. Poststraat-Stadionweg en afrit 12 west in de ochtendspits de afwikkelingsproblemen "Heerenveen in" toenemen. In de avondspits zijn er op de K.R. Poststraat "Heerenveen uit" afwikkelingsproblemen.

Deze afwikkelingsproblemen worden overigens niet veroorzaakt door de invulling van het IBF gebied. Ook in de autonome situatie 2020 zonder IBF zijn deze afwikkelingsproblemen reeds aanwezig.

Buiten het plangebied zijn er nog afwikkelingsknoelpunten op de volgende locaties:

- Knooppunt Heerenveen.
- Aansluiting Oranje Nassaulaan Stadionweg en afrit 11 west.
- Rotonde Rottumerweg- B.Falkenaweg.
- Rotonde aansluiting A7-Weinmakker zuid.

Deze situatie leidt niet tot andere of meer afwikkelingsproblemen. Uit het verkeersmodel komen wederom dezelfde knoelpunten naar voren zoals in de huidige situatie 2007 en de autonome situatie 2020. Maatregelen op de aansluitingen, knooppunt Heerenveen en de gehele verkeerstructuur Heerenveen zijn noodzakelijk.

IBF 'nieuwe stijl'

In planalternatief 2 is de wegenstructuur hetzelfde als in het basisjaar 2007. De kwaliteit van de verkeersafwikkeling is op alle wegvakken in het plangebied goed. De wegvakken in het IBF gebied kunnen het verkeersaanbod binnen de bestaande civieltechnische vormgeving ruimschoots aan wanneer het IBF gebied van 150 ha wordt bebouwd. Het percentage vrachtverkeer op de Saturnus tussen de Pluto en Neptunes 9 (meetvak 8) groeit wel tot ca. 21% bij een etmaalgemiddelde van 15.630. Uit het verkeersmodel blijkt, dat er op de aansluiting K.R. Poststraat-Stadionweg en afrit 12 west in de ochtendspits de afwikkelingsproblemen "Heerenveen in" toenemen. In de avondspits zijn er op de K.R. Poststraat "Heerenveen uit" afwikkelingsproblemen. Deze afwikkelingsproblemen worden overigens niet veroorzaakt door de invulling van het IBF gebied. Ook in de autonome situatie 2020 zonder IBF zijn deze afwikkelingsproblemen reeds aanwezig.

Uit het verkeersmodel komt in dit planalternatief als extra knoelpunt naar voren de verkeersafwikkeling vanaf de Mercurius op de oostelijke aansluiting met de A32. Uit het verkeersmodel komt verder heel duidelijk als extra knoelpunt naar voren zowel in de ochtend- als avondspits de verkeersafwikkeling van en naar de aansluiting Saturnus/ Zestienroeden met de A7 op- en afritten Tjalleberd.

Dit betekent, dat verkeer vanuit het IBF gebied tijdens de avondspits richting A7 structureel in de file staat. Dit leidt tot lange wachttijden, wachtrijen en een slechte verkeersafwikkeling.

Buiten het plangebied zijn er nog afwikkelingsknoelpunten op de volgende locaties:

- Knooppunt Heerenveen;
- Aansluiting Oranje Nassaulaan Stadionweg en afrit 11 west;
- Rotonde Rottumerweg- B.Falkenaweg;
- Rotonde aansluiting A7-Weinmakker zuid.

Uit het verkeersmodel komen buiten het plangebied wederom dezelfde bereikbaarheidsknoelpunten naar voren zoals in de huidige situatie 2007, de autonome situatie 2020 zonder IBF en de situatie 2020 met de ontwikkeling van planalternatief 1. De drukste verkeersstromen blijven geconcentreerd op de A7 en de A32.

In 2009 hebben de gezamenlijke overheden besloten in het kader van het RSP project "Bereikbaarheid gebiedsontwikkeling Heerenveen" de bereikbaarheidsproblematiek in en rond Heerenveen aan te pakken. De afspraken zijn bestuurlijk vastgelegd in het "Convenant Bereikbaarheid Heerenveen". Vastgesteld is, dat het noodzakelijk is de bereikbaarheid van Heerenveen tijdig en adequaat te verbeteren om de gewenste ruimtelijke- en economische ontwikkelingen te kunnen faciliteren en de autonome verkeersgroei op te vangen.

Een eerste quick scan geeft aan, dat hiervoor forse investeringen nodig zijn. Momenteel is een verkeersstudie in uitvoering, die moet leiden tot een integraal en robuust maatregelenpakket zowel voor de reguliere spitsperioden als evenementensituaties.

Planalternatief 2 leidt, zoals aangegeven, tot extra afwikkelingsknelpunten op de lokale wegen bij de aansluiting op de A7 west en de A32 Oost. Oplossingsrichting voor de afwikkelingsproblemen op de A7 west en de A32 Oost zijn capaciteitsverruimende maatregelen in de vorm van de aanleg van een dubbelstrooksrotonde of ombouw van de bestaande rotonde tot een geregelde T-aansluiting.

Conclusie

Bij ontwikkeling van het IBF volgens het nieuwe bestemmingsplan zullen naast de bestaande knelpunten extra knelpunten ontstaan bij de aansluiting op de A32 Oost en A7 West. De belangrijkste reden hiervoor is de verwachting dat meer bedrijven zich zullen vestigen ten opzichte van het vigerende bestemmingsplan (dit is immers de reden voor de herziening van het vigerende bestemmingsplan). De benoemde knelpunten dienen lokaal te worden opgelost.

In de effectbeoordeling is dit criterium als negatief beoordeeld. De ontwikkeling van het IBF leidt duidelijk tot een toename van knelpunten. Dit beïnvloedt de bereikbaarheid op negatieve wijze.

Openbaar vervoer

Het IBF ligt reeds aan de busroute Heerenveen-Tjalleberd (geen wijziging). Ten opzichte van de huidige situatie is dit als neutraal beoordeeld.

Verkeersveiligheid en langzaam verkeer

De Saturnus en Mercurius zijn voorzien van een vrijliggend fietspad en trottoir (reeds aangelegd). Deze zijn aangelegd onder het vigerende bestemmingsplan.

De overige wegen in het plangebied zijn niet specifiek ingericht voor langzaam verkeer.

Aangezien de verkeersintensiteiten zullen toenemen, zal de kans op ongevallen ook iets toenemen. Met name op de dwarswegen zal deze kans toenemen.

In vergelijking met de huidige situatie is dit enigszins negatief beoordeeld. Ten opzichte van een ontwikkeling volgens het vigerende bestemmingsplan is dit enigszins negatief beoordeeld.

Beoordeling verkeer en vervoer

Aspect	Criteria	Score	
		IBF nieuwe stijl T.ov. huidige situatie	IBF nieuwe stijl T.ov. vigerend bestemmingsplan
Verkeer en vervoer	Intensiteiten en bereikbaarheid	0/-	-
	Openbaar vervoer	0	0
	Verkeersveiligheid en langzaam verkeer	-	0/-

6.8 Woon- en leefmilieu

Geluid

Industrie en bedrijvigheid

Geluidgevoelige objecten in de directe omgeving van het plangebied zijn de woningen bij Het Meer, de Zestienroeden en bij Terband. De geluidzonering die in het vigerende bestemmingsplan is opgenomen zorgt ervoor dat bij de woningen de voorkeursgrenswaarde van 50 dB(A) niet zal worden overschreden. De nieuwe invulling van bedrijven zal binnen de grenzen van de huidige geluidzonering blijven.

Het nieuwe bestemmingsplan maakt typen bedrijven met een hinderafstand voor geluid van 1.000 m (cementfabrieken, proefdraaien vliegtuigmotoren) niet mogelijk. Der halve worden hier geen effecten van verwacht. Dit is als neutraal beoordeeld.

Verkeer

Voor de nieuwe invulling van het bedrijventerrein zijn geluidscontouren berekend (memo geluidscontouren IBF Heerenveen, Royal Haskoning, 20 maart 2009).

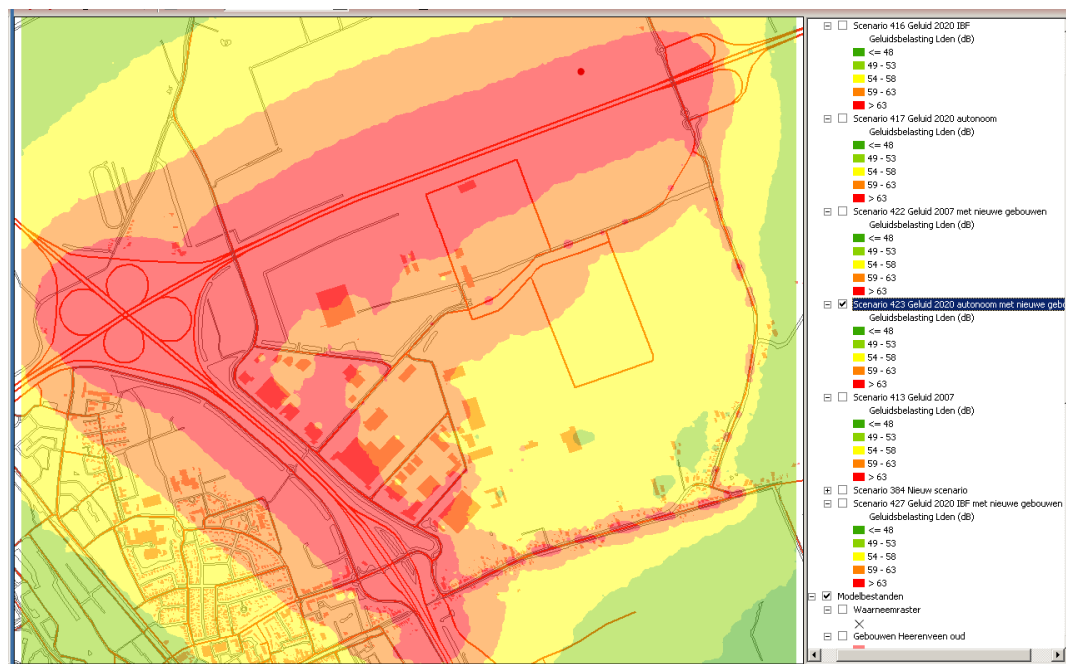
Om tot een goede vergelijking met de autonome ontwikkeling te komen zijn er twee toekomstige situaties doorberekend. Het betreft een situatie zonder de verdere ontwikkeling van het IBF in 2020 en een situatie met een volledig ontwikkeld terrein in 2020.

Een vergelijking van de twee plaatjes laat een duidelijke toename van geluidsbelasting zien. De meest geluidgevoelige objecten (woningen) zijn gelegen aan de Het Meer (ten zuiden van het plangebied). Er worden hier weinig verschillen aangetroffen tussen de twee plaatjes. Ten aanzien van de huidige situatie (zie hoofdstuk 4) kan er wel een toename worden geconstateerd.

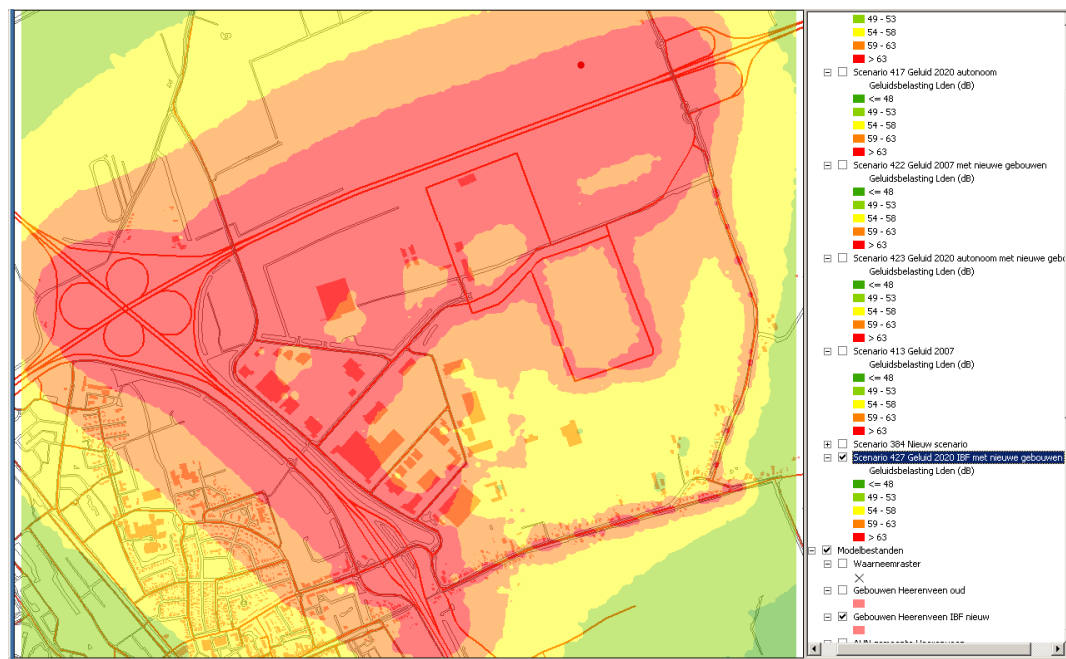
Het nieuwe bestemmingsplan zal ten opzichte van de huidige situatie een toename van verkeer betekenen, dit heeft een toename van het geluidsniveau tot gevolg. In de effectbeoordeling is dit als enigszins negatief beoordeeld. Ten opzichte van het vigerende bestemmingsplan is dit aspect eveneens als licht negatief beoordeeld. Dit heeft met name te maken met het feit dat de nieuwe bedrijvenlijst weliswaar in potentie meer bedrijven mogelijk maakt die een mogelijk grote verkeersaantrekkende werking hebben, maar waarbij wel aan de van toepassing zijnde normen wordt voldaan.

Toetsing aan Wgh en conclusies

Binnen het IBF liggen geen gevoelige bestemmingen en worden tevens geen nieuwe gevoelige bestemmingen gerealiseerd. De geluidseffecten vanwege wegverkeer hebben invloed op woningen buiten het IBF. Deze bestemmingen liggen echter buiten de zone van de wegen op het IBF. De Wet geluidhinder is derhalve niet van toepassing (zie ook bijlage 2).

Figuur 6.2: Geluidscontouren bij autonome ontwikkeling, zonder verdere ontwikkeling van het bedrijventerrein. Donker rood betekent een belasting van > 63 dB. Bron: Royal Haskoning, memo 20 maart 2009

Figuur 6.3: Geluidscontouren bij volledige ontwikkeling van het bedrijventerrein (2020). Donker rood betekent een belasting van > 63 dB. Bron: Royal Haskoning, memo 20 maart 2009

Luchtkwaliteit

Uitgevoerd onderzoek

Onderzoek is uitgevoerd (Oranjewoud, 2009) waarmee de concentraties luchtverontreinigende stoffen in beeld zijn gebracht zonder en met de ontwikkeling van het Internationaal Bedrijvenpark Friesland. Hierbij is gekeken naar de directe effecten als gevolg van de bedrijfsactiviteiten en de indirecte effecten als gevolg van de verkeersaantrekkende werking van de reeds gevestigde en nog te vestigen bedrijven.

Op basis van onderhavig luchtkwaliteitonderzoek is geconcludeerd dat op alle beoordelingspunten wordt voldaan aan de op betreffend punt te toetsen grenswaarden zoals opgenomen in bijlage 2 van de Wet milieubeheer. Derhalve kan worden geconcludeerd dat Titel 5.2 van de Wet milieubeheer geen belemmering vormt voor verdere besluitvorming. De verschillen in berekeningsresultaten tussen bestemmingsplan "oud" en "nieuw" zijn gering en niet onderscheidend geacht. Wel zijn beide alternatieven licht negatief beoordeeld in vergelijking met de huidige situatie.

Industrie

Bedrijven zijn gehouden aan strikte eisen voor de uitstoot (emissie) van verontreinigende stoffen naar de lucht. Kort samengevat geldt voor een aantal stoffen - stikstofoxiden, zwaveloxide, fijn stof, benzeen, koolmonoxide en lood - dat de uitstoot van een bedrijf samen met de bestaande achtergrondgehalten in de lucht, niet mag leiden tot een overschrijding van de wettelijke normen. Voor diverse andere stoffen gelden strenge eisen voor de uitstoot naar de lucht. De geldende eisen hebben tot gevolg dat er bij de inrichtingen geen overschrijdingen van de luchtkwaliteitsnormen zullen optreden. Dit is bij de voorgestelde planomzetting niet anders dan bij het vigerende bestemmingsplan.

Stofhinder kan echter nog wel een punt van aandacht zijn. Met name de mogelijke vestiging van diverse typen metaalbewerkingsbedrijven betreft een punt van aandacht bij eventuele vergunningverlening. Uitgaande van de hinderafstanden in de Brochure "bedrijven en milieuzonering" is de vestiging van deze typen bedrijven wel inpasbaar in de opgestelde zonering. Omdat nog speculatief is welke bedrijven zich op het IBF zullen vestigen is het niet zinvol om in het kader van dit MER hier nader op in te gaan. In het kader van de vergunningverlening zal hier de nodige aandacht aan moeten worden gegeven.

Externe veiligheid

Ten behoeve van het nieuwe bestemmingsplan is de externe veiligheidssituatie nader in beschouwing genomen door de gemeente Heerenveen. Hieronder worden de belangrijkste conclusies van deze beschouwing kort besproken.

Hogedruk aardgasleiding

Binnen het plangebied van de IBF is langs de A7 een hogedruk aardgasleiding, N-504-20-KR-001 t/m 005, aanwezig. Omdat de transportleiding risico's voor de externe veiligheid inhoudt is bepaald in hoeverre in het bestemmingsplan rekening moet worden gehouden met de aanwezigheid van deze leiding.

Daarvoor is een toetsing uitgevoerd aan de richtlijnen van de thans nog van kracht zijnde circulaire "Zonering langs hogedruk aardgastransportleidingen" van 1984. Op grond van tabel 4 uit de circulaire moet voor deze hogedruk aardgastransportleiding een veiligheidsafstand van minimaal 4 meter in acht worden genomen.

Aangezien op korte termijn een nieuwe AMvB buisleidingen van kracht zal worden en ook bestaande situaties in overeenstemming met deze nieuwe AMvB moeten worden gebracht zijn het PS en GR volgens de toekomstige AMvB berekend door de Gasunie. Uit deze berekeningen volgt dat de contour voor het PR van 10^{-6} /jaar binnen de buisleiding zelf ligt en dat het GR ver onder de oriëntatiewaarde ligt.

De hogedruk aardgastransportleiding heeft dientengevolge geen gevolgen voor de ontwikkelingen binnen het plangebied IBF.

Transport gevaarlijke stoffen over de A7

De norm voor het PR of de oriëntatiewaarde voor het GR worden niet overschreden (Consulmij, 2009). Een gedetailleerde risicoberekening is daarom niet noodzakelijk. Aangezien voor het PR geen 10^{-6} /jaar-contour aanwezig is en het GR ver onder de oriëntatiewaarde ligt, heeft het vervoer van gevaarlijke stoffen over de A7 en A32 geen relevante invloed op de externe veiligheid in het beschouwde gebied en vormen geen belemmering voor de ontwikkelingen in het plangebied IBF.

Risicovolle inrichtingen buiten het plangebied

Op industrieterrein “De Kavels” is een transportbedrijf gevestigd, dat als risicovolle inrichting in de risicokaart voor Fryslân is vermeld. Het betreft een transportbedrijf met een ammoniakhoudende koelinstallatie. De contour voor het PR van het bedrijf ligt binnen de grens van de inrichting. Het GR ligt onder de oriëntatiewaarde. De aanwezigheid van deze inrichting vormt geen belemmering voor de ontwikkelingen op het plangebied van het IBF.

Risicovolle inrichtingen binnen het plangebied

De vestiging van risicovolle bedrijven (BEVI-inrichtingen) en verkooppunten van motorbrandstoffen was binnen het vigerende bestemmingsplan voor IBF onder de bestemming “bedrijfsdoeleinden” mogelijk. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een vrijstellingsmogelijkheid van de gebruiksbepalingen.

De vrijstellingsmogelijkheid voor verkooppunten van motorbrandstoffen geldt niet voor gebieden direct ter weerszijden van de hoofdontsluitingsas. Voorwaarde voor de vrijstelling is dat vestiging vanuit veiligheidsoogpunt verantwoord is.

In verband met een efficiënt gebruik van ruimte, energie, water en grondstoffen bestaat voorkeur voor het clusteren van bedrijven met dezelfde behoeften. In verband met de noodzakelijke veiligheidsafstanden tot (beperkt) kwetsbare bebouwing en om een zo kort mogelijke aanvoerroute voor gevaarlijke stoffen te realiseren worden risicovolle bedrijven bij voorkeur gesitueerd nabij ontsluiting naar de A7.

De langs de A7 gelegen hogedruk aardgastransportleiding en het vervoer van gevaarlijke stoffen vormen voor de vestiging van risicovolle bedrijven geen belemmering.

Bovenstaande bevindingen en randvoorwaarden zijn uitgangspunt voor het voorliggende MER. Op basis hiervan is dit aspect als neutraal beoordeeld.

Geur

Ten opzichte van het vigerende bestemmingsplan maakt het nieuwe bestemmingsplan bedrijven mogelijk die in potentie een toename van geurhinder kunnen betekenen.

Voorbeelden hiervan zijn de visindustrie en het vervaardigen van papierpulp.

Aangezien het bedrijven betreft die maximaal in de categorie 4.2 (systematiek VNG) vallen zijn mogelijk grote negatieve effecten niet te verwachten. De grootste afstand in deze categorie is 300 meter. Bedrijven zullen op voldoende afstand van mogelijke ontvangers (woningen) worden gesitueerd (bijvoorbeeld Het Meer). Bij een bepaalde windrichting kan een toename van hinder echter niet worden uitgesloten. Dit aspect is daarom als licht negatief beoordeeld.

Omdat nog speculatief is welke bedrijven zich op het IBF zullen vestigen is het niet zinvol om in het kader van dit MER hier nader op in te gaan. In het kader van de vergunningverlening zal hier de nodige aandacht aan worden gegeven en dit zal ook de leefbaarheid in de omgeving moeten waarborgen.

Licht

De gemeente Heerenveen heeft een eigen lichtbeleid (zie hoofdstuk 3). Ten aanzien van de ontwikkeling het IBF heeft de gemeente aangegeven te willen uitgaan van 132 lichtmasten (in plaats van de oorspronkelijk gedachte 258 stuks). Hierbij wordt voldaan aan de richtlijnen zoals voorgesteld in hoofdstuk 3.

Ten opzichte van de huidige situatie is de nieuwe verlichting enigszins negatief beoordeeld; ten opzichte van het vigerende bestemmingsplan licht positief.

Beoordeling woon- en leefmilieu

Aspect	Criteria	Score	
		IBF nieuwe stijl T.ov. huidige situatie	IBF nieuwe stijl T.o.v. vigerend bestemmingsplan
Woon- en leefmilieu	Geluid	0/-	0/-
	Luchtkwaliteit	0/-	0
	Externe veiligheid	0	0
	Geur	0/-	0/-
	Licht	0/-	0/+

6.9 Duurzaamheid en energie

Duurzame energiebronnen

Uitgangspunt voor de gemeente is geldende wettelijke kader op het gebied van energie, energiebesparing en de gevolgen daarvan voor de luchtkwaliteit en het klimaat. De gemeente stimuleert het nemen van aanvullende maatregelen. Het gaat daarbij om maatregelen op basis van vrijwilligheid per bedrijf of op grond van onderling overleg tussen meerdere bedrijven. Het stimulerende beleid van de gemeente kan een positief effect hebben, dit is echter afhankelijk van de beslissingen van de bedrijven.

Om in een vroegtijdig stadium (ontwerpfase) de bedrijven bewust te maken van de mogelijkheden en kansen voor duurzame energie en energiebesparing is het raadzaam een energiescan uit te laten voeren. Voor veel bedrijven geldt nu al vanuit de Wet milieubeheer een onderzoeksverplichting naar energiebesparende maatregelen (zgn. Verruimde Reikwijdte) in de vorm van een energiebesparingonderzoek en een energiebesparingplan. De praktijk leert echter dat dit traject vaak pas wordt ingezet bij de vergunningaanvraag Wm of in de voorschriften van de vergunning wordt opgenomen. Voor AmvB-bedrijven komt dit traject pas in beeld bij de handhaving. Omdat de bedrijven zich dan al zover ontwikkeld hebben, zijn veel maatregelen niet meer te realiseren omdat deze niet in een redelijke terugverdientijd haalbaar of voor te schrijven zijn. Hierdoor worden kansen gemist. De energiescan is bedoeld om dit onderzoek naar voren te halen. Hiertoe biedt de gemeente Heerenveen te vestigen bedrijven op het IBF een efficiency & energiescan aan. Deze heeft ook betrekking op andere duurzaamheidsaspecten.

Hiernaast biedt parkmanagement mogelijkheden voor energie-efficiency. Hoe dit vorm zal krijgen op het IBF is echter op dit moment nog niet duidelijk.

Op het IBF wordt verder niet specifiek aandacht besteed aan duurzame energiebronnen zoals wind- en zonenergie.

Aangezien het hier met name een beoordeling betreft aan (algemeen geldend, nationaal) beleid is een beoordeling ten opzichte van de huidige situatie niet in oogschouw genomen. Ten opzichte van het vigerende bestemmingsplan scoort dit criterium licht positief op basis van de ondersteuning die de gemeente nieuwe bedrijven biedt. Dit oordeel is mede gebaseerd op de minimalisatie van het aantal lichtmasten.

Water

Het huidige (drink)waterverbruik is minimaal in het plangebied. Dit zal door de realisatie van de bedrijven toenemen. Hiernaast wordt niet specifiek aandacht besteed aan duurzame wateropties zoals opvang en gebruik van hemelwater. Afvalwater wordt via het voorgestelde rioolstelsel afgevoerd.

In de effectbeoordeling is dit criterium ten opzichte van de huidige situatie enigszins negatief beoordeeld. Ten opzichte van het vigerende bestemmingsplan leidt het tot een neutrale score.

Grondstoffen

Uit kosten oogpunt en duurzaam hergebruik van grondstoffen wordt getracht vrijkomende grondstromen bij de inrichting/realisatie van het IBF zoveel mogelijk binnen het IBF te hergebruiken. Met name vrijkomende teelaarde zal deels buiten het IBF voor hergebruik in aanmerking komen en zoveel mogelijk in de regio worden hergebruikt. De eerder voorziene integrale ophoging van het gebied is niet meer aan de orde. Dit is (licht) positief beoordeeld.

Beoordeling duurzaamheid en energie

Aspect	Criteria	Score	
		IBF nieuwe stijl T.ov. huidige situatie	IBF nieuwe stijl T.o.v. vigerend bestemmingsplan
Duurzaamheid en energie	Duurzame energiebronnen	nvt	0/+
	Waterverbruik	0/-	0
	Grondstoffen	0/-	0/+

7 Overzicht effectbeoordeling en ontwikkeling MMA

7.1 Overzicht effectbeoordeling

In onderstaand overzicht is de effectbeoordeling uit het vorige hoofdstuk in één tabel weergegeven.

Tabel 7.1: Overzicht effectbeoordeling

Aspect/criteria		Score		Toelichting
		IBF nieuwe stijl T.ov. huidige situatie	IBF nieuwe stijl T.o.v. vigerend bestemmin gsplan	
Landschap				
Landschap- elementen	Aantasting cultuurhistorische lijnelementen	0/-	0	De ontwikkeling van het plangebied als industrieterrein leidt tot een verharding- /verstedelijking van het plangebied. Ondanks dat er rekening wordt gehouden met de huidige verkaveling is dit aspect als negatief beoordeelt. Ten opzichte van het IBF, 'oude stijl' (vigerende bestemmingsplan) zijn er geen grote verschillen.
Landschap- structuur	Aantasting landschapstructuur en identiteit	0/-	0	In vergelijking met de huidige situatie leidt de verdere inrichting van het gebied tot een enigszins negatief oordeel. Voor het vigerende bestemmingsplan en de herziening van het bestemmingsplan geldt vrijwel dezelfde uitgangspunten.
Cultuurhistorie en Archeologie				
Cultuurhistorische waarden	Aantasting cultuurhistorische waarden	0	0	geen specifieke cultuurhistorische waarden aanwezig
Archeologische waarden	Aantasting archeologische waarden	0	0	geen specifieke archeologische waarden aanwezig
Natuur				
Fauna	Beoordeling ten opzichte van wet- en regelgeving	0	0	geen strijdigheid met natuurwetgeving
	Verlies door ruimtebeslag	-	0	nieuwe plan scoort positief door meer bufferzones en negatief door intensievere inrichting; samen neutraal oordeel
	Verstoring door geluid	0/-	0	
Flora	Beoordeling ten opzichte van wet- en regelgeving	0	0	geen strijdigheid met natuurwetgeving
	Verlies door ruimtebeslag	0/-	0	nieuwe plan scoort positief door meer bufferzones en negatief door intensievere inrichting; samen neutraal oordeel
Bodem en Water				
Bodem	Aardkundige waarden	0	0	geen specifieke aardkundige waarden aanwezig
	Bodemkwaliteit	0/+	0	ernstige bodemverontreiniging op één perceel; uitgangspunt is dat sanering plaatsvindt bij gebruik als bedrijventerrein (licht positief oordeel)

Aspect/criteria		Score		Toelichting
		IBF nieuwe stijl T.ov. huidige situatie	IBF nieuwe stijl T.o.v. vigerend bestemmin gsplan	
Grondwater	Kwantiteit	0	0	geen grote invloed op grondwaterhuishouding
	Kwaliteit	0/+	0	licht positief oordeel vanwege mogelijke (plaatselijke) bodemsanering
Oppervlaktewater	Kwantiteit	0	0/+	Bij het nieuwe plan betere scheiding van regenwater en vervuild water; het nieuwe waterhuishoudingsplan draagt ook bij aan het vasthouden van regenwater in het gebied.
	Kwaliteit	0	0/+	betere waterkwaliteit door betere scheiding van regenwater en afvalwater en het vasthouden van regenwater
Afvalwater	Verwerking afvalwater	0/nvt	0/+	door gescheiden afvoer van regenwater zijn bij het nieuwe plan de te zuiveren stromen en dus de belasting van de zuiveringsinstallatie geringer
Ruimtegebruik				
Ruimtegebruik	Intensief en multifunctioneel ruimtegebruik (ruimtebeslag)	nvt	0/+	Het nieuwe plan biedt mogelijkheden voor intensiever ruimtegebruik. Dit is enigszins positief beoordeeld.
	Ruimtelijke samenhang	-	0	Uitgangspunten "oud" en "nieuw" plan zijn vergelijkbaar; in vergelijking met huidige situatie is verdere verharding van het open gebied negatief beoordeeld.
	Interne zonering	nvt	0	Bedrijven van de zwaardere milieucategorieën zijn in het nieuwe bestemmingsplan niet toegestaan. Omdat er wel nieuwe andere soorten bedrijven zijn toegestaan is dit aspect "over all" als neutraal beoordeeld.
Verkeer en Vervoer				
	Intensiteiten en bereikbaarheid	0/-	-	In de avondspits zijn er nu reeds afwikkelingsproblemen (plaatselijk file); het nieuwe bestemmingsplan leidt tot meer verkeer (daarom negatief oordeel)
	Openbaar vervoer	0	0	Het IBF ligt reeds aan busroutes. Ten opzichte van de huidige situatie is dit neutraal beoordeeld.
	Verkeersveiligheid en langzaam verkeer	-	0/-	Bij grotere verkeersintensiteiten neemt kans op ongevallen toe. De Saturnus en Mercurius zijn voorzien van een vrijliggend fietspad en trottoir (reeds aangelegd). Deze zijn aangelegd onder het vigerende bestemmingsplan.
Woon- en leefmilieu				
	Geluid	0/-	0/-	De nieuwe bedrijvenlijst maakt in potentie meer bedrijven mogelijk die een mogelijk grote verkeersaantrekkende werking hebben dan bij het vigerende bestemmingsplan. Omdat wordt voldaan aan de normen, zijn de beoordelingen gelijk.

Aspect/criteria		Score		Toelichting
		IBF nieuwe stijl T.ov. huidige situatie	IBF nieuwe stijl T.o.v. vigerend bestemmin gsplan	
	Luchtkwaliteit	0/-	0	De verschillen tussen bestemmingsplan "oud" en "nieuw" zijn gering en niet onderscheidend. Wel zijn beide alternatieven licht negatief beoordeeld in vergelijking met de huidige situatie.
	Externe veiligheid	0	0	Er wordt voldaan aan de van toepassing zijnde randvoorwaarden.
	Geur	0/-	0/-	Ten opzichte van het vigerende bestemmingsplan maakt het nieuwe bestemmingsplan bedrijven mogelijk die in potentie een toename van geurhinder kunnen betekenen. Dit is een aandachtspunt voor de vergunning-verlening van bedrijven in het kader van de Wet milieubeheer.
	Licht	0/-	0/+	Door toepassing van specifiek beleid is oordeel nieuw plan ten opzichte van vigerend plan enigszins positief (minder lichtmasten). Ten opzichte van de huidige situatie is de nieuwe verlichting enigszins negatief beoordeeld.
Duurzaamheid en energie				
	Duurzame energiebronnen	nvt	0/+	Ten opzichte van het vigerende bestemmingsplan scoort dit criterium licht positief op basis van de ondersteuning die de gemeente nieuwe bedrijven biedt.
	Waterverbruik	0/-	0	Door de realisatie van meer bedrijven zal het waterverbruik toenemen (enigszins negatief beoordeeld). Ten opzichte van het vigerende bestemmingsplan leidt het tot een neutrale score.
	Grondstoffen	0/-	0/+	De eerder voorziene integrale ophoging van het gebied is niet meer aan de orde. Dit is (licht) positief beoordeeld.

- 0/+ beoordeling enigszins positief in vergelijking met de autonome ontwikkeling (of huidige situatie)
0 beoordeling neutraal in vergelijking met de autonome ontwikkeling (of huidige situatie)
0/- beoordeling enigszins negatief in vergelijking met de autonome ontwikkeling (of huidige situatie)
- beoordeling negatief in vergelijking met de autonome ontwikkeling (of huidige situatie)

7.2 Vergelijking en ontwikkeling van het MMA

Zoals beschreven in paragraaf 5.2 heeft reeds een voorselectie plaatsgevonden ten aanzien van de bedrijvenlijst. Deze voorselectie heeft geleid tot het uitsluiten van diverse bedrijfscategorieën (zie opsomming eveneens in paragraaf 5.2.2). Overwogen wordt om ook andere categorie 5 bedrijven uit te sluiten. Deze aanpak betreft feitelijk een eerste stap op weg naar het Meest Milieuvriendelijke Alternatief (MMA).

Ter bepaling van het MMA is verder nagegaan ten aanzien van welke milieuaspecten nog milieuwinst mogelijk is. Hiertoe is nagegaan waar in de voorgaande tabel een negatief oordeel is gegeven. Dit betreft:

Verlies door ruimtebeslag voor fauna

Verdere ontwikkeling van het plangebied leidt tot een vermindering van leefgebied voor verschillende soorten. Dit geldt bijvoorbeeld voor de functie voor weidevogels, diverse kleine zoogdieren, algemene soorten amfibieën, vissen en insecten. Dit is negatief beoordeeld. Dit aspect is (deels) ondervangen door toepassing van bredere (groene) bufferzones en toepassing van milieuvriendelijke oevers. Verdere optimalisatie wordt niet realistisch geacht.

Ruimtegebruik: ruimtelijke samenhang

In vergelijking met de huidige situatie is verdere verharding van het open gebied negatief beoordeeld. Dit is onlosmakelijk verbonden met de realisatie van het bedrijventerrein.

Verkeer: intensiteiten en bereikbaarheid

In de avondspits zijn er nu reeds afwikkelingsproblemen (plaatselijk file); het nieuwe bestemmingsplan leidt tot meer verkeer. Dit is een aandachtspunt voor de verdere ontwikkeling van het bedrijventerrein.

Verkeer: verkeersveiligheid en langzaam verkeer

Aangezien de verkeersintensiteiten zullen toenemen, zal de kans op ongevallen ook iets toenemen. Op de hoofdroutes (Saturnus en Mercurius) zijn reeds een vrijliggend fietspad en trottoir aangelegd onder het vigerende bestemmingsplan. Ook verder voldoet de inrichting aan de van toepassing zijnde normen. Verdere optimalisatie wordt niet realistisch geacht.

Evaluatie en vaststelling MMA

op basis van het voorgaande wordt geconcludeerd dat de voorgenomen activiteit tevens kan worden benoemd tot MMA, afgezien van aanvullende specifieke verkeersmaatregelen. Duidelijk is dat het voornemen op dit punt kan worden geoptimaliseerd, maar nog niet duidelijk is hoe. De in dit MER genoemde knelpunten dienen beheersbaar te zijn. Dit is een lokale verantwoordelijkheid. Hiervoor zal een nadere verkeersstudie worden verricht. Deze studie moet leiden tot de aanpak van de verkeerskundige knelpunten bij de aansluiting van het IBF naar de A32 Oost en de A7 West.

8 Leemten in kennis en informatie

Algemeen

Bij het opstellen van het MER is uitgegaan van de beschikbare informatie. Dit betekent dat in sommige gevallen sprake is van een bepaalde mate van onzekerheid in de uitspraken, Dit is een algemene onzekerheid. Hiernaast is er ook sprake van een leemte in kennis ten aanzien van het aspect verkeer. Deze wordt hieronder toegelicht.

Verkeer

De in de vorige paragraaf genoemde verkeersstudie is niet afgerond. Zoals genoemd, moet deze studie leiden tot de aanpak van de verkeerskundige knelpunten bij de aansluiting van het IBF op de A32 Oost en de A7 West. Gedacht kan worden aan capaciteitsverruimende maatregelen zoals realisatie en/of aanpassing van verkeersregelinstallaties en verruiming van rotondes (dubbelstrooks).

9 Evaluatieprogramma

Evaluatieprogramma

Wettelijk bestaat de verplichting evaluatieonderzoek te verrichten. Hierin dient nagegaan te worden in hoeverre de in dit MER voorspelde effecten daadwerkelijk optreden. In dit hoofdstuk wordt een aanzet gegeven voor het evaluatieprogramma.

Verkeersintensiteiten

Door (voortzetting van) specifieke tellingen kan de ontwikkeling van de verkeersstromen worden gevolgd en kunnen, voor zover mogelijk, aanvullende maatregelen worden overwogen.

Bedrijven en emissies

Op grond van de bedrijven die zich vestigen kunnen de daadwerkelijke emissies worden bepaald (lucht, geluid, water, licht).

Ontwikkeling natuurwaarden

Door het regelmatig uitvoeren van inventarisaties kan worden de ontwikkeling van de Groene Glazenmaker, Poelkikker en andere soorten/waarden worden nagegaan.

Literatuur

Commissie Waterbeheer 21e eeuw, 2000, *Waterbeleid voor de 21e eeuw, Geef water de ruimte en aandacht die het verdient*, Den Haag.

Consulmij Milieu, 2009, *Externe veiligheid, bestemmingsplan IBF en De Kavels*, in opdracht van de gemeente Heerenveen, Hattem

De steekproef, 2005, *Heerenveen, IBF, Een inventariserende archeologisch veldonderzoek*, in opdracht van de gemeente Heerenveen, Zuidhorn

De steekproef, 2008, *Heerenveen, IBF, Een proefsleuvenonderzoek*, in opdracht van de gemeente Heerenveen, Zuidhorn

Europese Unie, 2001. Kaderrichtlijn water

G3 Advies bv, 2006, *Energievisie Internationaal Businesspark*, Heerenveen, in opdracht van de gemeente Heerenveen, Culemborg

Gemeente Heerenveen, 1995, *MER voor de inrichting Internationaal Bedrijvenpark Friesland in Heereveen*, DHV in opdracht van de gemeente Heerenveen, Heerenveen

Gemeente Heerenveen, 2003, *Waterplan Heerenveen*, Heerenveen

Gemeente Heerenveen, gemeente Ooststellingwerf, gemeente Opsterland, gemeente Weststellingwerf, 2003, *Landschapsbeleidsplan Zuidoost Friesland*, Eelderwoude ingenieursbureau in opdracht van de gemeenten, Goor

Gemeente Heerenveen, 2005, *Sociaal-Economische Beleidsvisie*, Gemeente Heerenveen, Heerenveen

Gemeente Heerenveen, 2005, *Uitgangspunten duurzaamheid op het Internationaal op het Internationaal Businesspark Friesland (IBF) Heerenveen*, Heerenveen

Gemeente Heerenveen, 2005, *Gemeentelijk Verkeers- en Vervoerplan*, DHV in opdracht van de gemeente Heerenveen, Heerenveen

Gemeente Heerenveen/Gemeente Skarsterlân, 2005, *Integrale Visie Heerenveen/Skarsterlân, Ruimte voor de Toekomst*, Heerenveen/Joure

Gemeente Heerenveen, 2007, *Lichtbeleid 2008-2011, Aan/Uit*, Heerenveen

Gemeente Heerenveen, 2008, *Actualisatie PDV-beleid*, Broekhuis Rijs advisering in opdracht van de gemeente Heerenveen, Heerenveen

Gemeente Heerenveen, 2008, *Stap nu over, milieubeleidsplan*, Heerenveen

Koopmans, M., Altenburg en Wymenga, 2005, *Ecologische beoordeling van de locatie IBF te Heerenveen*, in opdracht van de gemeente Heerenveen

Koopmans, M., Altenburg en Wymenga, 2007, *Ecologische beoordeling herinrichting IBF-terrein te Heerenveen*, in opdracht van de gemeente Heerenveen

Ministerie OC&W, LNV, VROM, Verkeer en Waterstaat (1999). *Belvédère, beleidsnota over de relatie cultuurhistorie en ruimtelijke inrichting*, Den Haag

Ministerie van Verkeer en Waterstaat, 2004, *Waterbeleid 21e eeuw*, Den Haag.

Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, 1999, *Memorie van toelichting Besluit Milieu-effectrapportage*, Den Haag

Ministerie van VROM, 2004. *Nota Ruimte, Ruimte voor Ontwikkeling*. Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu, Den Haag.

Ministerie van VROM, 2006, *Toekomstagenda Milieu: schoon, slim, sterk*, Ministerie van VROM, Den Haag

Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW), 2003

Oranjewoud, 2009. Luchtkwaliteitonderzoek IBF Heerenveen. Rapportage in het kader van Titel 5.2 Wm.

Provincie Fryslân, 1999, *Structuurschets A7 'Eenheid in verscheidenheid, ruimtelijke ontwikkelingen 2000-2030*, in opdracht van stuurgroep A7 Zone, Leeuwarden

Provincie Fryslân, 2006, *Streekplan Fryslân 2007, Om de kwaliteit fan de romte*, Provinciale Staten van Fryslân, Leeuwarden

Provincie Fryslân, 2001, *Ruimte voor Werk, Notitie bedrijventerreinen en kantoorlocaties 2000-2010*, provincie Fryslân, Leeuwarden

Provincie Fryslân, 2005, *Frysk Miljeuplan 2006-2009 'Samen werken aan een schoon gezond en veilig Fryslân'*, Leeuwarden

Provincie Fryslân, 2008, *Notitie behoefteraming bedrijventerreinen (concept)*, Gedeputeerde Staten van Fryslân, Leeuwarden

Royal Haskoning, 20 maart 2009, *Memo Geluidscontouren IBF Heerenveen* in opdracht van de gemeente Heerenveen

Servicebureau De Friese Wouden, 2004. Onderzoek geluid wijziging opzet IBF.

Servicebureau De Friese Wouden, 2009, Akoestisch onderzoek (stand van zaken en prognose) industrieterrein "IBF" te Heerenveen.

VNG, 2009, *Bedrijven en milieuzonering, Handreiking voor maatwerk in de gemeentelijke ruimtelijke ordeningspraktijk*, Den Haag

Wetterskip Fryslân, 2000, *Integraal waterbeheerplan 2001-2004*, Wetterskip Fryslân, Leeuwarden

Witbreuk, H., 2007, *Wet op de archeologische monumentenzorg: juridische meerwaarde en gevolgen*, in Bulletin RO Totaal, nr. 5, augustus 2007.

Websites:

www.heerenveen.nl

www.fryslan.nl

www.lnv.nl

Bijlage 1: Mogelijk m.e.r.-plichtige of m.e.r.-beoordelingsplichtige bedrijven

In de bedrijvenlijst zijn diverse typen bedrijven opgenomen die - afhankelijk van hun omvang of productiecapaciteit - m.e.r.-plichtig of m.e.r.-beoordelingsplichtig kunnen zijn.

Deze bijlage geeft een overzicht van de typen bedrijven waarom het gaat, op basis van de indeling in de bedrijvenlijsten bij het geldende en bij de bedrijvenlijst zoals in eerste instantie voorgesteld in de startnotitie (bijlage2).

Het overzicht bestaat uit tabellen per SBI-code (de indeling in de VNG-brochure), veelal geclusterd op basis van de rubriekindeling in het Besluit Milieueffectrapportage. Bij de tabellen is met steekwoorden aangegeven om wat voor soort bedrijvigheid het gaat. In de tabellen zijn de bedrijfsactiviteiten die volgens het vigerende bestemmingsplan niet zijn toegestaan gemarkeerd (deze zijn daarin op de zogenaamde negatieve bedrijvenlijst opgenomen).

In het overzicht komen ook enkele typen bedrijven voor die in het huidige bestemmingsplan niet zijn genoemd, maar ook niet expliciet zijn uitgesloten (niet op de negatieve lijst). Dit geldt voor het vervaardigen van papierpulp en voor glasfabrieken. Ook deze bedrijven zijn in het navolgende overzicht gemarkeerd.

De vergelijking van de bedrijvenlijsten heeft geen m.e.r. (-beoordelings)- plichtige bedrijven opgeleverd, die op grond van het geldende bestemmingsplan wel zijn toegestaan, maar op basis van het voorgestelde bestemmingsplan niet. Er zijn dus in de nieuwe bedrijvenlijst wel bedrijfstypen toegevoegd, maar geen typen afgevalen.

De activiteiten die m.e.r.-plichtig dan wel m.e.r.-beoordelingsplichtig zijn, zijn genummerd overeenkomstig de indeling in het Besluit milieueffectrapportage. Daarbij geeft de code "C" aan, dat de activiteit is opgenomen op de lijst van m.e.r.-plichtige bedrijven (onderdeel C van de Bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage). Een "D" betekent dat de activiteit is opgenomen op de lijst van m.e.r.-beoordelingsplichte bedrijven (onderdeel D van de Bijlage bij het Besluit MER).

Visteelt

Bedrijvenlijst Herziening bestemmingsplan		
SBI-code	omschrijving	milieucategorie op basis van gemiddeld bedrijf
0502	Vis- en schaaldierkwekerijen: 2. visteeltbedrijven	3
Besluit MER		
rubriek	activiteit	gevallen (drempel m.e.r.-plicht of m.e.r. beoordelingsplicht)
D 28	De oprichting, wijziging of uitbreiding van een inrichting bestemd voor het kweken van vis.	In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een productiecapaciteit van 1.000 ton vis per jaar of meer.

Slachterijen

Bedrijvenlijst Herziening bestemmingsplan		
SBI-code	omschrijving	milieucategorie op basis van gemiddeld bedrijf
151	Slachterijen en overige vleesverwerking: 1. slachterijen en pluimveeslachterijen 3. loonslachterijen	3 3
Besluit MER		
rubriek	activiteit	gevallen (drempel m.e.r.-plicht of m.e.r. beoordelingsplicht)
D 39.1	De oprichting, wijziging of uitbreiding van een inrichting bestemd voor het slachten van dieren.	In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een productiecapaciteit van 25.000 ton vlees per jaar of meer.

Bewerken van oliën en vetten, conserven

Bedrijvenlijst Herziening bestemmingsplan		
SBI-code	omschrijving	milieucategorie op basis van gemiddeld bedrijf
151	Slachterijen en overige vleesverwerking: 2. vleeswaren- en vleesconservenfabrieken	3
1532, 1533	Groente- en fruitconservenfabrieken: 1. jam 2. groente algemeen 3. met koolsoorten 4. met drogerijen 5. met uienconservering (zoutinleggerij)	3 3 4 4 4
1541	Vervaardiging van ruwe plantaardige en dierlijke oliën en vetten: 1. p.c. < 250.000 t/j 2. p.c. ≥ 250.000 t/j	4 4
1542	Raffinage van plantaardige en dierlijke oliën en vetten: 1. p.c. < 250.000 t/j 2. p.c. ≥ 250.000 t/j	4 4
1543	Margarinefabrieken: 1. p.c. < 250.000 t/j 2. p.c. ≥ 250.000 t/j	4 4
1572	Vervaardiging van voer voor huisdieren	4

Besluit MER		
<i>rubriek</i>	<i>activiteit</i>	<i>gevallen (drempel m.e.r.-plicht of m.e.r. beoordelingsplicht)</i>
D 35	De oprichting, wijziging of uitbreiding van een inrichting bestemd voor: a. het vervaardigen, bewerken of verwerken van dierlijke of plantaardige oliën of vetten, b. het vervaardigen van vismeel of traan, of c. het vervaardigen van conserven van dierlijke en plantaardige producten.	In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op: 1°. een productiecapaciteit van 40.000 ton per jaar of meer in een inrichting als bedoeld onder a, of 2°. een productiecapaciteit van 10.000 ton per jaar of meer in een inrichting als bedoeld onder b of c.

Zuivelproductie

Bedrijvenlijst Herziening bestemmingsplan		
<i>SBI-code</i>	<i>omschrijving</i>	<i>milieucategorie op basis van gemiddeld bedrijf</i>
1551	Zuivelproductiefabrieken: 1. gedroogde producten, p.c. $\geq 1,5$ t/u 2. geconcentreerde producten, verdamp. cap. ≥ 20 t/u 3. melkproductiefabrieken v.c. < 55.000 t/j 4. melkproductiefabrieken v.c. ≥ 55.000 t/j 5. overige zuivelproducten fabrieken	5 5 3 4 4
Besluit MER		
<i>rubriek</i>	<i>activiteit</i>	<i>gevallen (drempel m.e.r.-plicht of m.e.r. -beoordelingsplicht)</i>
D 36	De oprichting, wijziging of uitbreiding van een inrichting bestemd voor het vervaardigen van consumptiemelk, consumptiemelkproducten, geëvaporiseerde melk of geëvaporiseerde melkproducten.	In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een productiecapaciteit van 30.000 ton per jaar of meer.

Zetmeelfabrieken

Bedrijvenlijst Herziening bestemmingsplan		
<i>SBI-code</i>	<i>omschrijving</i>	<i>milieucategorie op basis van gemiddeld bedrijf</i>
1562	Zetmeelfabrieken: 1. p.c. < 10 t/u 2. p.c. ≥ 10 t/u	4 4
Besluit MER		
<i>rubriek</i>	<i>activiteit</i>	<i>gevallen (drempel m.e.r.-plicht of m.e.r. -beoordelingsplicht)</i>
D 40	De oprichting, wijziging of uitbreiding van een inrichting bestemd voor het vervaardigen van zetmeel.	In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een productiecapaciteit van 25.000 kilogram per uur of meer.

Suikerfabrieken

Bedrijvenlijst Herziening bestemmingsplan		
<i>SBI-code</i>	<i>omschrijving</i>	<i>milieucategorie op basis van gemiddeld bedrijf</i>
1583	Suikerfabrieken: 1. v.c. < 2.500 t/j 2. v.c. ≥ 2.500 t/j	5 5

Besluit MER		
<i>rubriek</i>	<i>activiteit</i>	<i>gevallen (drempel m.e.r.-plicht of m.e.r. -beoordelingsplicht)</i>
D 38.1	De oprichting, wijziging of uitbreiding van een inrichting bestemd voor het vervaardigen van suiker uit suikerbieten.	In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een productiecapaciteit van 12.500 ton per dag of meer.

Suikerwerk

Bedrijvenlijst Herziening bestemmingsplan		
<i>SBI-code</i>	<i>omschrijving</i>	<i>milieucategorie op basis van gemiddeld bedrijf</i>
1584	Verwerking cacaobonen en vervaardiging chocolade- en suikerwerk: 1. Cacao- en chocoladefabrieken 2. Suikerwerkfabrieken zonder suiker branden 3. Suikerwerkfabrieken met suiker branden	5 3 4
Besluit MER		
<i>rubriek</i>	<i>activiteit</i>	<i>gevallen (drempel m.e.r.-plicht of m.e.r. -beoordelingsplicht)</i>
D 38.3	De oprichting, wijziging of uitbreiding van een inrichting bestemd voor het vervaardigen van suikerwerk.	In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een productiecapaciteit van 15.000 ton per jaar of meer.

Bierbrouwerijen

Bedrijvenlijst Herziening bestemmingsplan		
<i>SBI-code</i>	<i>omschrijving</i>	<i>milieucategorie op basis van gemiddeld bedrijf</i>
1596	Bierbrouwerijen	4
Besluit MER		
<i>rubriek</i>	<i>activiteit</i>	<i>gevallen (drempel m.e.r.-plicht of m.e.r. -beoordelingsplicht)</i>
D 37.1	De oprichting, wijziging of uitbreiding van een bierbrouwerij.	In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een productiecapaciteit van 75 miljoen liter per jaar of meer.

Mouterijen

Bedrijvenlijst Herziening bestemmingsplan		
<i>SBI-code</i>	<i>omschrijving</i>	<i>milieucategorie op basis van gemiddeld bedrijf</i>
1597	Mouterijen	4
Besluit MER		
<i>rubriek</i>	<i>activiteit</i>	<i>gevallen (drempel m.e.r.-plicht of m.e.r. -beoordelingsplicht)</i>
D 37.2	De oprichting, wijziging of uitbreiding van een mouterij.	In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een productiecapaciteit van 40.000 ton per jaar of meer.

Limonadefabrieken

Bedrijvenlijst Herziening bestemmingsplan		
<i>SBI-code</i>	<i>omschrijving</i>	<i>milieucategorie op basis van gemiddeld bedrijf</i>
1598	Mineraalwater- en frisdrankfabrieken	3
Besluit MER		
<i>rubriek</i>	<i>activiteit</i>	<i>gevallen (drempel m.e.r.-plicht of m.e.r. -beoordelingsplicht)</i>
D 38.2	De oprichting, wijziging of uitbreiding van een inrichting bestemd voor het vervaardigen van limonade.	In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een productiecapaciteit van 20 miljoen liter per jaar of meer.

Leerlooierij

Bedrijvenlijst Herziening bestemmingsplan		
<i>SBI-code</i>	<i>omschrijving</i>	<i>milieucategorie op basis van gemiddeld bedrijf</i>
191	Lederfabrieken	4
Besluit MER		
<i>rubriek</i>	<i>activiteit</i>	<i>gevallen (drempel m.e.r.-plicht of m.e.r. -beoordelingsplicht)</i>
D 41.2	De oprichting, wijziging of uitbreiding van een leerlooierij.	In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een afvalwaterstroom van 1.000 inwonerequivalenten per jaar of meer.

Houtindustrie

Bedrijvenlijst Herziening bestemmingsplan		
<i>SBI-code</i>	<i>omschrijving</i>	<i>milieucategorie op basis van gemiddeld bedrijf</i>
20	HOUTINDUSTRIE EN VERVAARDIGING ARTIKEL VAN HOUT,	
2010.1	Houtzagerijen	3
2010.2	Houtconserveringsbedrijven:	
202	1. met creosootolie	4
203, 204	2. met zoutoplossingen	3
	Fineer- en plaatmaterialenfabrieken	3
	Timmerwerfabrieken	3
Besluit MER		
<i>rubriek</i>	<i>activiteit</i>	<i>gevallen (drempel m.e.r.-plicht of m.e.r. -beoordelingsplicht)</i>
D 42	De oprichting, wijziging of uitbreiding van een inrichting bestemd voor het vervaardigen, bewerken, verwerken of behandelen van hout of houten voorwerpen.	In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een productiecapaciteit van 150.000 m ³ per jaar of meer.

Papierpulp

Bedrijvenlijst Herziening bestemmingsplan		
<i>SBI-code</i>	<i>omschrijving</i>	<i>milieucategorie op basis van gemiddeld bedrijf</i>
2111	Vervaardiging van pulp (voor papier, karton)	4
Besluit MER		
<i>rubriek</i>	<i>activiteit</i>	<i>gevallen (drempel m.e.r.-plicht of m.e.r. -beoordelingsplicht)</i>

C 20.1	De oprichting van een inrichting bestemd voor het vervaardigen van papierpulp uit hout of andere vezelstoffen.	geen drempel
D 20.1	De wijziging of uitbreiding van een inrichting bestemd voor het vervaardigen van papierpulp uit hout of andere vezelstoffen.	In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een productiecapaciteit van 100 ton per dag of meer.

Papier en karton

Bedrijvenlijst Herziening bestemmingsplan		
SBI-code	omschrijving	milieucategorie op basis van gemiddeld bedrijf
2112	Papier- en kartonfabrieken: 1. p.c. < 3 t/u 2. p.c. 3 - 15 t/u 3. p.c. >= 15 t/u	 3 4 4
Besluit MER		
rubriek	activiteit	gevallen (drempel m.e.r.-plicht of m.e.r. -beoordelingsplicht)
C 20.2	De oprichting, wijziging of uitbreiding van een inrichting bestemd voor het vervaardigen van papier of karton.	In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een inrichting met een productiecapaciteit van 200 ton per dag of meer.
D 20.2	De oprichting, wijziging of uitbreiding van een inrichting bestemd voor het vervaardigen van papier of karton.	In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een productiecapaciteit van 100 ton per dag of meer.

Chemische installaties

Bedrijvenlijst Herziening bestemmingsplan		
SBI-code	omschrijving	milieucategorie op basis van gemiddeld bedrijf
24	VERVAARDIGING VAN CHEMISCHE PRODUCTEN (selectie)	
2411	Vervaardiging van industriële gassen: 2. overige gassenfabrieken, niet explosief 3. overige gassenfabrieken, explosief	 5 5
2412	Kleur- en verfstoffenfabrieken	4
2413	Anorganische chemische grondstoffenfabrieken: 1. niet vallend onder "post-Seveso-richtlijn" 2. vallend onder "post-Seveso-richtlijn"	 4 5
2414.1	Organische chemische grondstoffenfabrieken: 1. niet vallend onder "post-Seveso-richtlijn" 2. vallend onder "post-Seveso-richtlijn"	 4 5
	Methanolfabrieken: 1. p.c. < 100.000 t/j 2. p.c. >= 100.000 t/j	 4 4
2414.2	Vetzuren en alkanolenfabrieken (niet synthetisch): 1. p.c. < 50.000 t/j 2. p.c. >= 50.000 t/j	 4 5
2415	Kunstmeststoffenfabrieken	5
2416	Kunstharsenfabrieken e.d.	5
243	Verf, lak en vernisfabrieken	4
2441	Farmaceutische grondstoffenfabrieken: 1. p.c. < 1.000 t/j 2. p.c. >= 1.000 t/j	 4 5
2442	Farmaceutische productenfabrieken: 1. formulering en afvullen geneesmiddelen	 3
2464	Fotochemische productenfabrieken	3

2466	Overige chemische productenfabrieken n.e.g.	4
242	Landbouwchemicaliënfabrieken:	
	1. fabricage	5
	2. formulering en afvullen	5
Besluit MER		
<i>rubriek</i>	<i>activiteit</i>	<i>gevallen (drempel m.e.r.-plicht of m.e.r. -beoordelingsplicht)</i>
C 21.6	De oprichting van een geïntegreerde chemische installatie, dat wil zeggen een installatie voor de fabricage op industriële schaal van stoffen door chemische omzetting, waarin verscheidene eenheden naast elkaar bestaan en functioneel met elkaar verbonden zijn, bestemd voor de fabricage van: a. organische basischemicaliën, b. anorganische basischemicaliën, c. fosfaat-, stikstof- of kaliumhoudende meststoffen (enkelvoudige of samengestelde meststoffen), d. basisproducten voor gewasbescherming en van biociden, e. farmaceutische basisproducten met een chemisch of biologisch procédé, of f. explosieven.	geen drempel
D 21.6	De wijziging of uitbreiding van een geïntegreerde chemische installatie, dat wil zeggen een installatie voor de fabricage op industriële schaal van stoffen door chemische omzetting, waarin verscheidene eenheden naast elkaar bestaan en functioneel met elkaar verbonden zijn, bestemd voor de fabricage van: a. organische basischemicaliën, b. anorganische basischemicaliën, c. fosfaat-, stikstof- of kaliumhoudende meststoffen (enkelvoudige of samengestelde meststoffen), d. basisproducten voor gewasbescherming en van biociden, e. farmaceutische basisproducten met een chemisch of biologisch procédé, of f. explosieven.	In gevallen waarin de verwerkingscapaciteit van de installatie toeneemt met: 1°. 100.000 ton per jaar of meer door de in onderdeel a omschreven activiteit, 2°. 100.000 ton per jaar of meer door de in onderdeel b omschreven activiteit, 3°. 100.000 ton per jaar of meer door de in onderdeel c omschreven activiteit, 4°. 20.000 ton per jaar of meer door de in onderdeel d omschreven activiteit, of 5°. 20.000 ton per jaar of meer door de in onderdeel e omschreven activiteit.
D 34.1	De oprichting, wijziging of uitbreiding van een inrichting bestemd voor het vervaardigen of formuleren van bestrijdingsmiddelen als bedoeld in artikel 1 van de Bestrijdingsmiddelenwet 1962, voor zover niet omschreven in onderdeel d van categorie 21.6 van onderdeel D van deze bijlage.	In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een productiecapaciteit van 20.000 ton per jaar of meer.
D 34.4	De oprichting, wijziging of uitbreiding van een inrichting bestemd voor het vervaardigen van kunstmest, voor zover niet omschreven in categorie 21.6 van onderdeel D van deze bijlage.	In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een productiecapaciteit van 100.000 ton per jaar of meer.
D 34.5	De oprichting, wijziging of uitbreiding van een inrichting bestemd voor het vervaardigen, bewerken of verwerken van chemische producten, met inbegrip van elastomeren, peroxiden, alkenen en stikstofverbindingen, voor zover niet omschreven in de categorieën 21.6 of 34.1 tot en met 34.4 van onderdeel D van deze bijlage.	In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een productiecapaciteit van 50.000 ton per jaar of meer.

Glasfabrieken, glasvezel

Bedrijvenlijst Herziening bestemmingsplan		
SBI-code	omschrijving	milieucategorie op basis van gemiddeld bedrijf
261	Glasfabrieken: 2. glas en glasproducten, p.c. $\geq$ 5.000 t/j 4. glaswol en glasvezels, p.c. $\geq$ 5.000 t/j	4 5
Besluit MER		
rubriek	activiteit	gevallen (drempel m.e.r.-plicht of m.e.r. -beoordelingsplicht)
D 33	De oprichting, wijziging of uitbreiding van een inrichting bestemd voor het vervaardigen, bewerken of verwerken van glas of glazen voorwerpen, met inbegrip van glasvezels.	In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een productiecapaciteit van 10.000 ton per jaar of meer.

Keramische producten (fabriceren door te bakken)

Bedrijvenlijst Herziening bestemmingsplan		
SBI-code	omschrijving	milieucategorie op basis van gemiddeld bedrijf
262, 263	Aardewerkfabrieken: 1. vermogen elektrische ovens totaal $<$ 40 kW 2. vermogen elektrische ovens totaal $\geq$ 40 kW	3 3
264	Baksteen- en baksteenelementenfabrieken Dakpannenfabrieken	4 4
2661.2	Kalkzandsteenfabrieken: 2. p.c. $\geq$ 100.000 t/j	4
Besluit MER		
rubriek	activiteit	gevallen (drempel m.e.r.-plicht of m.e.r. -beoordelingsplicht)
D 47	De oprichting, wijziging of uitbreiding van een inrichting bestemd voor het vervaardigen van keramische producten door middel van bakken.	In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een productiecapaciteit van 100 ton per dag of meer.

Cementfabrieken

Bedrijvenlijst Herziening bestemmingsplan		
SBI-code	omschrijving	milieucategorie op basis van gemiddeld bedrijf
2651	Cementfabrieken: 2. p.c. $\geq$ 100.000 t/j	5
Besluit MER		
rubriek	activiteit	gevallen (drempel m.e.r.-plicht of m.e.r. -beoordelingsplicht)
D 30	De oprichting, wijziging of uitbreiding van een inrichting bestemd voor het vervaardigen van cement.	In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een productiecapaciteit van 100.000 ton per jaar of meer.

Metaalbewerking, Oppervlaktebehandeling, ketelbouw

Bedrijvenlijst Herziening bestemmingsplan		
SBI-code	omschrijving	milieucategorie op basis van gemiddeld bedrijf
281	Constructiewerkplaatsen: 1. gesloten gebouw 2. in open lucht, p.o. $<$ 2.000 m ² 3. in open lucht, p.o. $\geq$ 2.000 m ²	3 4 4

2821	Tank- en reservoirbouwbedrijven: 2. p.o. $\geq 2.000 \text{ m}^2$	5
2822, 2830	Vervaardiging van verwarmingsketels, radiatoren en stoomketels	4
284	Stamp-, pers-, dieptrek- en forceerbedrijven Smederijen, lasinrichtingen, bankwerkerijen e.d.	4 3
2851	Metaaloppervlaktebehandelings-bedrijven: 1. algemeen 2. scoperen (opsprengen van zink) 3. thermisch verzinken 4. thermisch vertinnen 5. mechanische oppervlaktebehandeling (slijpen, polijsten) 6. anodiseren, eloxeren 7. chemische oppervlaktebehandeling 8. emaileren 9. galvaniseren (vernikkelen, verchromen, verzinken, verkoperen ed) 10. stralen 11. metaalharden 12. lakspuiten en moffelen	3 3 3 3 3 3 3 3 3 4 3 3
2852	Overige metaalbewerkende industrie	3
287	Grofsmederijen, anker- en kettingfabrieken: 1. p.o. $< 2.000 \text{ m}^2$ 4 2. p.o. $\geq 2.000 \text{ m}^2$ 5	4 5
287	Overige metaalwarenfabrieken n.e.g.	3

Besluit MER

<i>rubriek</i>	<i>activiteit</i>	<i>gevallen (drempel m.e.r.-plicht of m.e.r. -beoordelingsplicht)</i>
D 32.1	De oprichting, wijziging of uitbreiding van een inrichting bestemd voor het smelten, gieten of smeden van ijzer of staal of voor het smelten, gieten of raffineren van non-ferro metalen.	In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een smeltcapaciteit van 15.000 ton per jaar of meer.
D 32.2	De oprichting, wijziging of uitbreiding van een inrichting bestemd voor het walsen of trekken van metalen of voor het vervaardigen van pers- , trek- of stanswerk.	In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een productiecapaciteit van 15.000 ton per jaar of meer.
D 32.3	De oprichting, wijziging of uitbreiding van een inrichting bestemd voor de oppervlaktebehandeling of bekleding van metalen en plastic materiaal door middel van een elektrolytisch of chemisch procédé.	In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een productieoppervlak van 10.000 m^2 of meer op een bedrijfsterrein dan wel 5.000 m^2 of meer op een ander terrein, met dien verstande dat voor een inrichting voor het poedercoaten of verwerken van watergedragen verf een productieoppervlak geldt van 20.000 m^2 of meer op een bedrijfsterrein dan wel 10.000 m^2 of meer op een ander terrein.
D 32.4	De oprichting, wijziging of uitbreiding van een inrichting bestemd voor het vervaardigen van ketels of reservoirs.	In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een productieoppervlak van 50.000 m^2 of meer in een gesloten gebouw dan wel 10.000 m^2 of meer buiten een gesloten gebouw.

Schepen, vliegtuigen, spoorwegmaterieel

Bedrijvenlijst Herziening bestemmingsplan		
<i>SBI-code</i>	<i>omschrijving</i>	<i>milieucategorie op basis van gemiddeld bedrijf</i>
351	Scheepsbouw- en reparatiebedrijven: 3. metalen schepen $< 25 \text{ m}$ 4. metalen schepen $\geq 25 \text{ m}$ en/of	4

	proefdraaien verbrandingsmotoren ≥ 1 MW	5
352	Wagonbouw- en spoorwegwerkplaatsen: 1. algemeen 2. met proefdraaien van verbrandingsmotoren ≥ 1 MW	3 4
353	Vliegtuigbouw- en -reparatiebedrijven: 1. zonder proefdraaien motoren	4
353	Vliegtuigbouw- en -reparatiebedrijven: 2. met proefdraaien motoren	5
Besluit MER		
<i>rubriek</i>	<i>activiteit</i>	<i>gevallen (drempel m.e.r.-plicht of m.e.r. -beoordelingsplicht)</i>
D 32.6	De oprichting, wijziging of uitbreiding van een inrichting bestemd voor het bouwen, onderhouden, repareren of behandelen van de oppervlakte van metalen schepen.	In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een productie-oppervlak van 50.000 m ² of meer.
D 32.7	De oprichting, wijziging of uitbreiding van een inrichting bestemd voor het beproeven van motoren, reactoren of turbines, of voor de bouw of reparatie van vliegtuigen.	In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op: 1°. het beproeven buiten een gesloten gebouw van motoren, reactoren of turbines met een stuwkracht van 500 kilonewton of meer dan wel met een vermogen van 10 megawatt of meer, of 2°. een productie-oppervlak van 250.000 m ² of meer van een inrichting bestemd voor de bouw of reparatie van vliegtuigen.
D 32.8	De oprichting, wijziging of uitbreiding van een inrichting bestemd voor het vervaardigen of repareren van spoorwagematerieel.	In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een productie-oppervlak van 50.000 m ² of meer in een gesloten gebouw dan wel 10.000 m ² of meer buiten een gesloten gebouw.

Elektriciteitsproductie

Bedrijvenlijst Herziening bestemmingsplan		
<i>SBI-code</i>	<i>omschrijving</i>	<i>milieucategorie op basis van gemiddeld bedrijf</i>
40	Elektriciteitsproductiebedrijven (vermogen ≥ 50 MW) 1. gasgestookt 2. warmtekrachtinstallaties (gas)	5 5
Besluit MER		
<i>rubriek</i>	<i>activiteit</i>	<i>gevallen (drempel m.e.r.-plicht of m.e.r. -beoordelingsplicht)</i>
C 22.1	De oprichting, wijziging of uitbreiding van een inrichting bestemd voor de productie van electriciteit, stoom of warmte, met uitzondering van kernenergiecentrales.	In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een inrichting met een vermogen van 300 megawatt (thermisch) of meer.
D 22.1	De oprichting, wijziging of uitbreiding van een inrichting bestemd voor de productie van elektriciteit, stoom en warmte, met uitzondering van kernenergiecentrales.	In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een elektriciteitscentrale met een vermogen van 200 megawatt (thermisch) of meer en, indien het een wijziging of uitbreiding betreft, 1°. het vermogen met 20% of meer toeneemt, of 2°. de inzet van een andere brandstof tot doel heeft.

Bio-energie installaties

Bedrijvenlijst Herziening bestemmingsplan		
<i>SBI-code</i>	<i>omschrijving</i>	<i>milieucategorie op basis van gemiddeld bedrijf</i>
40	Bio-energieinstallaties, elektrisch vermogen ≤ 50 MWe:	
	B1 covergisting, verbranding en vergassing van mest, slib, GFT en reststromen voedingsindustrie	3
	B2 vergisting, verbranding en vergassing van overige biomassa	3
Besluit MER		
<i>rubriek</i>	<i>activiteit</i>	<i>gevallen (drempel m.e.r.-plicht of m.e.r. -beoordelingsplicht)</i>
D 18.2	De oprichting van een inrichting bestemd voor het bewerken, verwerken of vernietigen van dierlijke of overige organische meststoffen, groenafval en GFT, niet zijnde gevaarlijke afvalstoffen.	In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een inrichting met een capaciteit van 100 ton per dag of meer.

Waterwinning

Bedrijvenlijst Herziening bestemmingsplan		
<i>SBI-code</i>	<i>omschrijving</i>	<i>milieucategorie op basis van gemiddeld bedrijf</i>
41	Waterwinning-/ bereidingbedrijven:	
	1. met chloorgas	5
	2. bereiding met chloorbleekloog e.d. en/of straling	3
Besluit MER		
<i>rubriek</i>	<i>activiteit</i>	<i>gevallen (drempel m.e.r.-plicht of m.e.r. -beoordelingsplicht)</i>
C 15.1	De infiltratie van water in de bodem of onttrekking van grondwater aan de bodem alsmede de wijziging of uitbreiding van bestaande infiltraties en onttrekkingen, met uitzondering van bronbemalingen bij bouwputten, bodemsaneringen en proefprojecten voor waterwinning.	In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een hoeveelheid water van 3 miljoen m ³ of meer per jaar.
D 15.2	De infiltratie van water in de bodem of onttrekking van grondwater aan de bodem, alsmede de wijziging of uitbreiding van bestaande infiltraties en onttrekkingen.	In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een hoeveelheid water van 1,5 miljoen m ³ of meer per jaar.

Bijlage 2: Memo geluid

Memo

betreft
Verificatie en onderbouwing conclusies geluid IBF

memonr. 2009.6
aan Gemeente Heerenveen
van Oranjewoud V.L. van Rijn, M.J. Reinders
projectnummer 184775
datum 4 september 2009

1. Introductie

De gemeente Heerenveen is gelegen binnen de A7-zone, een belangrijke economische ontwikkelingszone binnen de provincie Fryslân. De provincie streeft samen met betrokken gemeenten naar economische ontwikkeling in deze zones. De gemeente Heerenveen heeft in dit kader voornemens om een industrieterrein verder te ontwikkelen.

Het huidige bestemmingsplan regelt reeds voor het plangebied een industrieterrein. Dit plan (bestemmingsplan 'Internationaal Bedrijvenpark Friesland') sluit niet goed meer aan bij de huidige behoefte en dient daarom te worden gewijzigd.

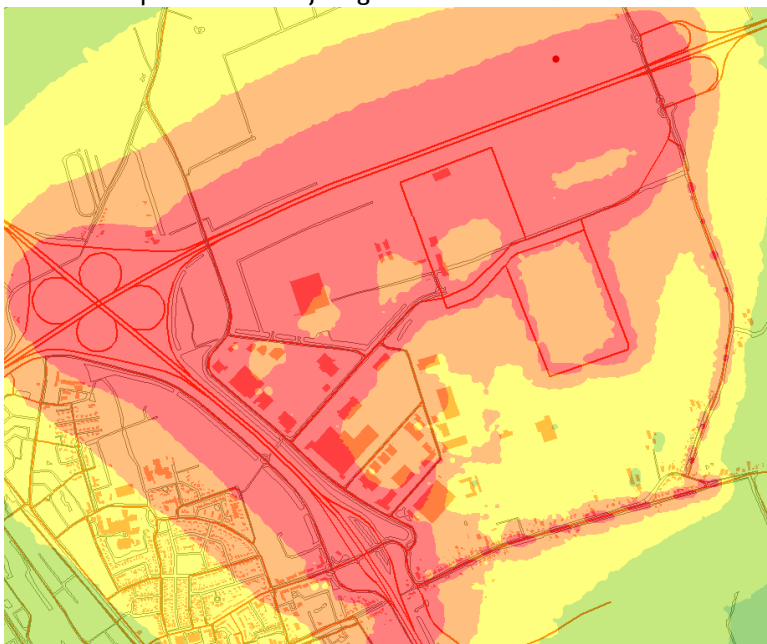
Er is sprake van m.e.r.-plicht voor het bestemmingsplan. Oranjewoud heeft van de gemeente Heerenveen de opdracht gekregen het MER hiervoor te schrijven.

In dit kader heeft de gemeente Heerenveen ook Oranjewoud gevraagd duidelijkheid te verschaffen over het toetsingskader en de conclusies ten aanzien van het aspect geluid. Deze memo voorziet hierin.

2. Effect plangebied op omgeving

a. Wegverkeerslawaaï

Voor wegverkeerslawaaï zijn met behulp van de Milieuverkenner geluidscontouren berekend. In deze memo presenteren wij de geluidscontour van de situatie 2020 met IBF (zie figuur 1).

Figuur 1. Geluidscontouren bij volledige ontwikkeling van het bedrijventerrein (2020).

Donker rood betekent een belasting van > 63 dB. Bron: Royal Haskoning, memo 20 maart 2009

De Wet geluidhinder (Wgh) is alleen van toepassing binnen de wettelijke vastgestelde zone van de weg. De breedte van de geluidzone langs wegen is geregeld in artikel 74 Wgh en is gerelateerd aan het aantal rijstroken van de weg en het type weg (stedelijk of buitenstedelijk). De ruimte boven en onder de weg behoort eveneens tot de zone van de weg. De betreffende zonebreedtes zijn in tabel 1 weergegeven.

Tabel 1. Zonebreedte wegverkeer

Aantal rijstroken	Zonebreedte [m]	
	Stedelijk gebied	Buitenstedelijk gebied
5 of meer	-	600
3 of meer	350	-
3 of 4	-	400
1 of 2	200	250

Het stedelijk gebied wordt in de Wgh gedefinieerd als ‘het gebied binnen de bebouwde kom doch voor de toepassing van de hoofdstukken VI en VII met uitzondering van het gebied binnen de bebouwde kom, voor zover liggend binnen de zone van een autoweg of autosnelweg’. Dit laatste gebied valt onder het buitenstedelijk gebied.

Binnen de zone van een weg dient conform artikel 77 Wgh een akoestisch onderzoek plaats te vinden naar de geluidbelasting op de binnen de zone gelegen woningen en andere geluidgevoelige bestemmingen.

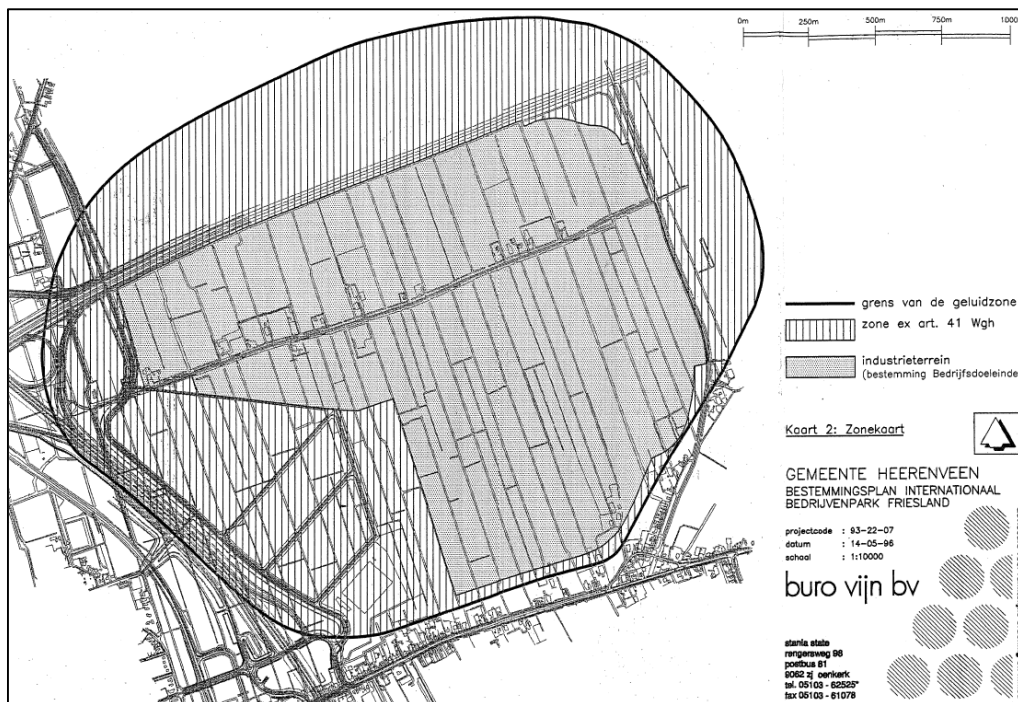
De zone van wegen in het plangebied is 250 meter, uitgaande van buitenstedelijk gebied met twee rijstroken. Op basis van de plankaart uit het concept bestemmingsplan hebben we gekeken of de dichtstbijzijnde woning in de zone van 250 meter ligt. De dichtstbijzijnde woning ligt buiten de zone op een afstand van ruim 360 meter.

Figuur 2. Plankaart bestemmingsplan IBF 2005 concept.
De dichtstbijzijnde weg (blauw) en woning (rode cirkel) zijn aangeduid.

b. Industrielawaai

Daar de geluidzonering voor Industrielawaai zoals bepaald voor het 'oude IBF' gehandhaafd blijft is toepassing van artikel 42 Wgh (vaststelling of wijziging van de zone) niet van toepassing. Rekening houdend met de zone(klasse)-indeling is een zonekaart gemaakt. Deze geeft de grens waarbuiten de geluidbelasting de voorkeursgrenswaarde van 50 dB(A) niet mag overschrijden. De nieuwe invulling van bedrijven zal binnen de grenzen van de huidige geluidzonering blijven. De zonekaart is weergegeven in figuur 3.

Figuur 3. Geluidzone volgens vigerend bestemmingsplan.

3. Effect omringende geluidbronnen op het plangebied

Binnen het plangebied van het IBF liggen geen gevoelige bestemmingen en worden tevens geen nieuwe gevoelige bestemmingen gerealiseerd. Hierdoor vervalt de toetsing in kader van de Wet Geluidhinder van de (huidige) omringende geluidbronnen, zoals het wegverkeerslawaaai van de A7 en A32 (artikel 77 Wgh).

4. Conclusie

Het wegverkeerslawaaai heeft invloed op de woningen buiten het IBF. Daar er geen woningen binnen de zone van de wegen op het IBF liggen is de Wet geluidhinder derhalve niet van toepassing.

De geluidzonering voor Industrielawaai zoals bepaald voor het 'oude IBF' blijft gehandhaafd.

Binnen het IBF liggen geen gevoelige bestemmingen en worden tevens geen nieuwe gevoelige bestemmingen gerealiseerd. Een toetsing van de omringende bestaande geluidbronnen is derhalve niet aan de orde.